

ΔΡΑΛ. Κ. ΒΛΑΣΤΟΥ ΚΑΙ ΣΟΦΟΚΛ. Γ. ΣΚΟΥΛΙΔΟΥ

ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ

ΚΑΤΑ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΗΣ Π. Κ. ΕΚΠΑΙΔ. ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΜΕΤΑ

ΕΙΚΟΝΩΝ, ΧΑΡΤΩΝ, ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΩΝ
ΚΑΙ ΓΥΜΝΑΣΜΑΤΩΝ

ΤΕΥΧΟΣ Β΄

ΔΙΑ ΤΗΝ Ε΄ ΤΑΞΙΝ ΤΩΝ ΚΑΘ΄ ΗΜΑΣ ΣΧΟΛΩΝ

(ΕΚΔΟΣΙΣ Β΄)

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΑ
ΔΕΠΑΣΤΑ-ΣΦΥΡΑ-ΓΕΡΑΡΔΟΥ
ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

1912

Τὰ ἀντίτυπα δέον νὰ φέρωσι τὴν ὑπογραφήν
ἑτέρου τῶν ποιησάντων.

Λεο. Γεωργίου

Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου Ἀδελφῶν Γεράρδων

Ἐν Γαλατῇ, Περμποταζάρφ, ἀρ. 17-19.

(687)

ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ

ΜΕΡΟΣ Α'

ΓΥΜΝΑΣΜΑ 1.

Τί λέγεται ὀρίζων; Πόσα καὶ ποῖα εἶνε τὰ κύρια σημεῖα τοῦ ὀρίζοντος; Εἰπέ τὰ δευτερεύοντα σημεῖα τοῦ ὀρίζοντος. Ποῖοι ἄνεμοι πνέουσιν ἐκ τῶν σημείων τοῦ ὀρίζοντος; ¹ Τί σχῆμα ἔχει ἡ Γῆ; Πῶς ἀποδεικνύεται ἡ σφαιρικήτης τῆς Γῆς; Τί λέγεται ἄξων τῆς Γῆς; ² Τί λέγονται πόλοι; Πόσοι καὶ ποῖοι εἶνε οἱ Πόλοι τῆς Γῆς; Εἰς πόσον χρόνον στρέφεται ἡ Γῆ περὶ τὸν ἄξονά της; Ποῖον τὸ ἀποτέλεσμα τῆς κινήσεως ταύτης; Εἰς πόσον χρόνον στρέφεται ἡ Γῆ πέραξ τοῦ Ἡλίου; Πῶς λέγεται ἡ κίνησις αὕτη τῆς Γῆς; Ποῖον τὸ ἀποτέλεσμα τῆς κινήσεως ταύτης; Ποῖαι εἶνε αἱ 4 ὥραι τοῦ ἔτους; Ποίους μῆνας περιλαμβάνει ἐκάστη; Τί λέγεται τροχιά τῆς Γῆς; Τί λέγεται ὑδρογείος σφαῖρα;

ΚΥΚΛΟΙ ΤΗΣ ΥΔΡΟΓΕΙΟΥ ΣΦΑΙΡΑΣ

Ἐπὶ τῆς ὑδρογείου σφαίρας παρατηροῦμεν κύκλους μεγάλους καὶ μικρούς· οἱ κύκλοι οὗτοι χρησιμεύουν διὰ νὰ ὀρίζωμεν τὴν θέσιν τῶν πόλεων καὶ χωρῶν· φανταζόμεθα δέ, ὅτι οἱ κύκλοι οὗτοι ὑπάρχουσι καὶ ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς Γῆς. Εἶνε δε οἱ ἐξῆς:

1. Τὰ κοινὰ ναυτικὰ ὀνόματα τῶν ἀνέμων εἶνε τὰ ἐξῆς:

Βορρᾶς	= Τραμουντᾶνα	Βορειοανατολικὸς	= Γραῖος
Νότος	= Ὅστρια	Βορειοδυτικὸς	= Μαίστρος
Ἀπλιώτης	= Λεδάντης	Νοτιοανατολικὸς	= Σορόκος
Ζέφυρος	= Μπουνέντης	Νοτιοδυτικὸς	= Γαρμπῆς.

2. Ὁ ἄξων τῆς Γῆς ἔχει μῆκος 12.700 χλμ.

1. Ὁ Ἰσημερινὸς καὶ οἱ Παράλληλοι κύκλοι.

Ἰσημερινὸς λέγεται ὁ μέγας κύκλος, ὁ ὁποῖος εὐρίσκεται εἰς τὸ μέσον τῆς σφαίρας καὶ ἀπέχει ἕξ ἴσου ἀπὸ τοὺς δύο Πόλους¹. Ὁ Ἰσημερινὸς διαιρεῖ τὴν Γῆν εἰς δύο ἡμισφαίρια, **βόρειον** καὶ **νότιον**.

Μεταξὺ τοῦ Ἰσημερινοῦ καὶ τῶν Πόλων ὑπάρχουσι καὶ πολλοὶ ἄλλοι κύκλοι, οἱ ὁποῖοι εἶνε παράλληλοι πρὸς τὸν Ἰσημερινὸν καὶ διὰ τοῦτο

ὀνομάζονται **Παράλληλοι**. Ἐκ τούτων οἱ σπουδαιότεροι εἶνε 4, οἱ **δύο πολικοὶ** καὶ οἱ **δύο τροπικοὶ**· καὶ πολικοὶ μὲν λέγονται οἱ εὐρισκόμενοι πλησίον τῶν Πόλων, τροπικοὶ δὲ οἱ εὐρισκόμενοι πλησίον τοῦ Ἰσημερινοῦ. Καὶ εἰς μὲν τὸ βόρειον ἡμισφαίριον εὐ-

ρίσκονται ὁ **Βόρειος Πολικὸς κύκλος** καὶ ὁ **Τροπικὸς τοῦ Καρκίνου**, εἰς δὲ τὸ νότιον ἡμισφαίριον εὐρίσκονται ὁ **Νότιος Πολικὸς κύκλος** καὶ ὁ **Τροπικὸς τοῦ Αἰγόκερω**.

Ὁ Ἰσημερινὸς ὀνομάζεται τοιοῦτοτρόπως, διότι, ὅσοι τόποι εὐρίσκονται ἐπ' αὐτοῦ, ἔχουσι πάντοτε ἰσημερίαν, δηλ. τὰς ἡμέρας ἴσας πρὸς τὰς νύκτας (12 ὥραι ἡμέραι καὶ 12 ὥραι νύξ). Ὅσον δὲ τόπος τις κεῖται μακρότερον τοῦ Ἰσημερινοῦ (εἴτε νοτίως εἴτε βορείως), τόσον καὶ ἡ διάρκεια τῆς ἡμέρας καὶ τῆς νυκτὸς γίνεται μεγαλυτέρα· π.χ. ἐν

1. Ἡ περιφέρεια τοῦ Ἰσημερινοῦ ἔχει μῆκος 40.000.000 μέτρων.

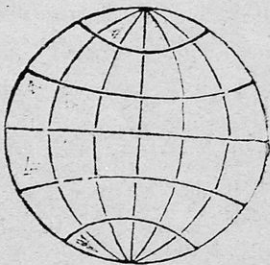
Ἀλεξανδρεία ἡ μεγίστη ἡμέρα ἢ ἡ νύξ διαρκεῖ 14 ὥρας, ἐν Ἀθήναις 14 $\frac{1}{2}$ ὥρας, ἐν Κωνσταντινουπόλει, Θεσσαλονίκη καὶ Βαρκελώνῃ 15 ὥρας, ἐν Βερολίῳ 16 $\frac{1}{2}$ ὥρας, ἐν Πετροπόλει 18 $\frac{1}{2}$ ὥρας. Ἐν δὲ τῷ Β. Πολικῷ κύκλῳ ἡ μεγίστη ἡμέρα (9 Ἰουνίου) ἢ ἡ μεγίστη νύξ (9 Δεκεμβρίου) διαρκεῖ 24 ὥρας· τότε ὁ Ἥλιος δὲν δύει ἐπὶ 24 ὥρας, ἀλλὰ περιφέρεται κύκλῳ τοῦ ὀρίζοντος. Ἐὰν προχωρήσωμεν πέραν τοῦ Β. Πολικοῦ κύκλου, θὰ ἀπαντήσωμεν τόπους, εἰς τοὺς ὁποίους ἡ μεγίστη ἡμέρα διαρκεῖ 1, 2, 3, 4, 5 ἡμέρας· εἰς δὲ τὸν Πόλον ὑπάρχει μία ἑξάμηνος ἡμέρα καὶ μία ἑξάμηνος νύξ.

Τὸ ἴδιον παρατηρεῖται καὶ ἐν τῷ Νοτίῳ ἡμισφαιρίῳ, ἀλλὰ ἀντιθέτως, δηλ. ὅταν τὸ Βόρειον ἔχη τὴν μεγίστην ἡμέραν, τὸ Νότιον ἔχει τὴν μεγίστην νύκτα.

Αἱ πόλεις, αἱ ὁποῖαι κεῖνται ἐπὶ τοῦ ἰδίου παραλλήλου, ἔχουσι τὴν ἰδίαν διάρκειαν τῆς ἡμέρας καὶ τῆς νυκτὸς καὶ τὰς ἰδίας συγχρόνως ὥρας τοῦ ἔτους (οὐχὶ ὅμως καὶ τὰς ἰδίας ὥρας τοῦ ἡμερονυκτίου).

2. Οἱ Μεσημβρινοὶ κύκλοι.

Μεσημβρινοὶ λέγονται οἱ κύκλοι, οἱ ὁποῖοι διέρχονται διὰ τῶν δύο Πόλων καὶ τέμνουσι καθέτως τὸν Ἰσημερινόν. Ἐκαστος μεσημβρινὸς διαιρεῖται καθέτως εἰς 2 ἡμιμεσημβρινούς. Ὅσοι τόποι κεῖνται ἐπὶ τοῦ ἰδίου ἡμιμεσημβρινοῦ ἔχουσι τὰς ἰδίας ὥρας τοῦ ἡμερονυκτίου· π. χ. ἡ Κωνσταντινούπολις, ἡ Ἀλεξάνδρεια καὶ ἡ Πετρούπολις, ἐπειδὴ κεῖνται ἐπὶ τοῦ ἰδίου ἡμιμεσημβρινοῦ, ἔχουσι τὴν ἰδίαν ὥραν μεσημβρίας. Οἱ μεσημβρινοὶ εἶνε πολλοί· ἐκ τούτων ὁ διε-

χόμενος διὰ τῆς νήσου Φέρρου¹ ὀνομάζεται **Πρῶτος Μεσημβρινός** καὶ διαιρεῖ τὴν Γῆν εἰς δύο ἡμισφαίρια, Ἐνατολικὸν καὶ Δυτικόν. Ὅσον τόπος τις κεῖται ἀνατολικότερον τοῦ πρώτου μεσημβρινοῦ, τόσον βλέπει τὴν ἀνατολὴν τοῦ Ἡλίου ἐνωρίτερον καὶ τοῦναντίον.

ΖΩΝΑΙ ΤΗΣ ΓΗΣ

Ἡ θερμοκρασία δὲν εἶνε εἰς ὅλα τὰ μέρη τῆς Γῆς ἡ ἴδια παρὰ τὸν Ἰσημερινὸν ἐπικρατεῖ συνήθως μεγάλη θερμότης πέραν τῶν Τροπικῶν κύκλων μετρία καὶ πέραν τῶν Πολυκῶν κύκλων μέγα καὶ ἀφόρητον ψυχός.

Ἡ ἐπιφάνεια τῆς Γῆς ἀναλόγως τῆς θερμοκρασίας διαίρεται εἰς ὅ ζώνας, αἱ ὁποῖαι εἶνε αἱ ἑξῆς: **διακεκαυμένη ζώνη** αἱ δύο εὐκρατοι καὶ αἱ δύο κατεψυγμένοι.

Διακεκαυμένη λέγεται ἡ ζώνη, ἡ ὁποία εὑρίσκεται μεταξὺ τῶν δύο Τροπικῶν καὶ ἔχει ἐν τῷ μέσῳ τῆς τῆς Ἰσημερινόν. Ἐν ταύτῃ ἐπικρατεῖ ἀφόρητος θερμότης (35°-60° Κελ

σίου), διότι ἐδῶ αἱ ἀκτῖνες τοῦ Ἡλίου πίπτουσι καθέτως. Τὴν μεγάλην θερμότητα τῆς ζώνης ταύτης μετριάξουσιν εἰς πολλὰ μέρη τὰ θαλάσσια ρεύματα, οἱ ἄνεμοι καὶ αἱ συνεχεῖς βροχαί. Εἰς τὴν ζώνην ταύτην διακρίνομεν δύο ἐποχάς, τὴν

1. Ἡ Φέρρος εἶνε μία ἀπὸ τὰς Καναρίας νήσους, αἱ ὁποῖαι κεῖνται εἰς τὰ ΒΔ. τῆς Ἀφρικῆς.

ξηράν καὶ τὴν βροχεράν. Αἰγῶραι τῆς ζώνης ταύτης καλύπτονται ὑπὸ πλουσίας καὶ γιγαντιαίας βλαστήσεως φυτῶν· ἐνταῦθα θερίζουσι δις καὶ τρις τοῦ ἔτους, ἀνεκαλύφθησαν δὲ ἐν τῇ Ἀφρικῇ δάση κατέχοντα ἕκτασιν μεγαλύτεραν τῆς Γαλλίας καὶ Αὐστρίας.

Εὐκρατοι λέγονται αἱ ζῶναι, αἱ ὁποῖαι εὐρίσκονται μεταξὺ τῶν Τροπικῶν καὶ τῶν Πολικῶν κύκλων, **βορεία εὐκρατος ζώνη** καὶ **νοτία εὐκρατος ζώνη**. Εἰς ταύτας ἡ θερμοκρασία εἶνε μετρία, διότι αἱ ἀκτῖνες τοῦ Ἡλίου πίπτουσι πλαγίως.

Κατεψυγμένοι λέγονται αἱ ζῶναι, αἱ ὁποῖαι κεῖνται πέραν τῶν Πολικῶν κύκλων καὶ ἔχουσιν ἐν τῷ μέσῳ αὐτῶν τοὺς πόλους, **βορεία κατεψυγμένη ζώνη** καὶ **νοτία κατεψυγμένη ζώνη**. Εἰς τὰς ζώνας ταύτας ἐπικρατεῖ μέγιστον καὶ ἀνυπόφορον ψῦχος (35° - 65° Κελσίου ὑπὸ τὸ Ο), διότι ἐνταῦθα αἱ ἀκτῖνες τοῦ Ἡλίου πίπτουσιν ἔτι πλαγιώτερον. Ἐνταῦθα τὸ θέρος διαρκεῖ ὀλίγας ἐβδομάδας καὶ ὁ χειμὼν εἶνε φρικαλεώτατος. Οὐδὲν δένδρον, οὐδεμία πόλις ὑπάρχει ἐν ταύταις ταῖς χώραις, πανταχοῦ δὲ βασιλεύει ἐρημία.

GYMNASMA 2.

Τί χρησιμεύουν οἱ κύκλοι ἐπὶ τῆς ὑδρογείου σφαίρας; Ἐκ τῶν κύκλων ποῖοι εἶνε οἱ σπουδαιότεροι; Διατί λέγεται Ἰσημερινός; Εἰς τί διαιρεῖ ὁ Ἰσημερινός τὴν Γῆν; Ποῖα εἶνε τὰ μᾶλλον ἀπέχοντα ἀπὸ τὸν Ἰσημερινὸν μέρη τῆς Γῆς; Εἰς τί διαιρεῖ ὁ πρῶτος μεσημβρινός τὴν Γῆν; Πόθεν διέρχονται οἱ μεσημβρινοί; Πόθεν ἄρχεται ἕκαστος ἡμισημβρινός καὶ ποῦ τελειώνει; Ὅλοι οἱ παράλληλοι ἔχουσι τὸ ἴδιον μήκος; Ποῖοι εἶνε μικρότεροι; Ὅταν οἱ κάτοικοι τοῦ τροπικοῦ τοῦ Καρκίνου ἔχουσι τὴν μεγίστην ἡμέραν, τί ἔχουσιν οἱ κάτοικοι τοῦ τροπικοῦ τοῦ Αἰγόκερω; Μεταξὺ τίνων κύκλων εὐρίσκεται ἡ διακεκαυμένη ζώνη; Τί ἔχει ἐν τῷ μέσῳ της; Μεταξὺ τίνων κύκλων εὐρίσκεται ἡ βορεία εὐκρατος ζώνη; Μεταξὺ τίνων ἡ νοτία; Τί ἔχει ἐν τῷ μέσῳ της ἡ βορεία κατεψυγμένη ζώνη; Πόθεν προέρχεται ἡ διαφορὰ τῆς θερμοκρασίας εἰς τοὺς διαφόρους τόπους; Εἰς ποῖον ἡμισφαίριον κεῖται ἡ Εὐρώπη καὶ εἰς ποῖαν ζώνην;

Χαρτογραφία.

Είπομεν, ὅτι οἱ Γεωγραφικοὶ χάρται εἶνε εἰκόνες, αἱ ὁποῖαι παριστάνουσι τὰ διάφορα μέρη τῆς Γῆς εἰς πολὺ μικρὸν μέγεθος ἀπὸ τὸ πραγματικόν.

Ὁ ἀρχιτέκτων διὰ τὴν κατασκευὴν μιᾶς οἰκοδομῆς κάμνει κατ' ἀρχὰς τὸ σχέδιον τῆς οἰκοδομῆς ἐπὶ τοῦ χάρτου οὐχὶ τόσον μέγα, ὅσον εἶνε τὸ μέγεθος τῆς οἰκοδομῆς, διότι τοῦτο εἶνε ἀδύνατον, ἀλλὰ 50 ἢ 100 ἢ 1000 φορὰς μικρότερον ἀπὸ τὸ πραγματικόν καὶ ἔπειτα μὲ τὴν βοήθειαν τοῦτου τοῦ σχεδίου κτίζει ὁλόκληρον τὴν οἰκοδομὴν· καθὼς τὸ σχέδιον ἐκεῖνο παριστάνει τὴν οἰκοδομὴν, τοιουτοτρόπως καὶ οἱ Γεωγραφικοὶ χάρται παριστάνουσιν ἐν μέρος τῆς Γῆς οὐχὶ τόσον μέγα, καθὼς εἶνε τὸ πραγματικόν, διότι τοῦτο εἶνε ἀδύνατον, ἀλλ' εἰς σχῆμα πολὺ μικρόν, δηλ. 1000, 2000, 3000, 10000, 1 ἑκατομμ. φορὰς μικρότερον τοῦ πραγματικοῦ. Ἡ δὲ σχέσις τοῦ μικροῦ τούτου σχήματος πρὸς τὸ πραγματικόν μέγεθος τοῦ μέρους τῆς Γῆς, τὸ ὁποῖον παριστάνεται, λέγεται κλίμαξ. Γράφεται δὲ ὡς ἑξῆς 1:20000. Τὸ 1 σημαίνει τὸ πραγματικόν μέγεθος, ὁ δὲ κατόπιν ἀριθμὸς (ὁποιοσδήποτε καὶ ἂν εἶνε) σημαίνει ποσάκις εἶνε μικρότερος ὁ Γεωγραφικὸς ἐκεῖνος χάρτης τοῦ πραγματικοῦ (εἰς μῆκος)¹.

Σημ. Δύναται ὁ διδάσκων νὰ φέρῃ παροδείγματα πολλὰ διὰ νὰ κατανοήσῃ σαφῶς ὁ μαθητὴς τὴν κλίμακα τοῦ Γεωγραφικοῦ χάρτου.

1. Διὰ νὰ εὐρωμεν τὸ ὅλον μέγεθος, πρέπει νὰ πολλαπλασιάσωμεν τὸν μέγαν ἀριθμὸν, δηλ. τὸν δεύτερον, ἐπὶ τὸν ἑαυτὸν του. $20.000 \times 20.000 = 400$ ἑκατομμ. τοιαῦτα φύλλα Γεωγραφικοῦ χάρτου καλύπτουσιν ὅλον τὸ πραγματικόν μέρος.

ΓΥΜΝΑΣΜΑ 3.

Τί λέγεται κλίμαξ; τί παριστάνουν οί χάρται; πῶς ἀναγινώσκονται οί Γεωγραφικοί χάρται; Σχημάτισον τὸν χάρτην τοῦ πίνακος τῆς αἰθούσης 20άκις μικρότερον (εἰς μῆκος) ἀπὸ τὸ πραγματικόν. Σημείωσον τὴν κλίμακά του. Αὐτὸς ὁ Γεωγραφικὸς χάρτης εἶνε 2' ἑκατομμ. μικρότερος (εἰς μῆκος) τοῦ πραγματικοῦ· σημείωσον τὴν κλίμακά του. Εὐρὲ τὰς κλίμακας τῶν ἐντὸς τοῦ βιβλίου σου Γεωγραφικῶν χαρτῶν καὶ ἐξήγησον αὐτάς. Ἀνάγνωσον τὸν χάρτην τοῦτον. Τί παριστάνουν τὰ τεμάχια αὐτὰ τῆς ξηρᾶς, τὰ ὁποῖα εἶνε διασκορπισμένα μέσα εἰς τὴν θάλασσαν; Ἀντίγραψον τὸ σχῆμα ταύτης τῆς νήσου, ταύτης τῆς λίμνης, ταύτης τῆς χερσονήσου, τούτου τοῦ ποταμοῦ, τούτου τοῦ ὄρους ἐπὶ τοῦ πίνακος ἢ ἐπὶ τοῦ χαρτου τοῦ τετραδίου σου.

ΜΕΡΟΣ Β'

ΕΥΡΩΠΗ

(Έκτασις 10 εκατ. □ χλμ. — Κάτ. 423 εκατ.).

ΟΘΩΜΑΝΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ

(Έκτασις 169.300 □ χλμ. — Κάτ. 6.130.000).

ΕΛΛΑΣ

(Έκτασις 65.200 □ χλμ. — Κάτ. 2.650 000).

ΓΥΜΝΑΣΜΑ 4. ¹

Πόθεν ορίζεται ἡ Ὀθωμανικὴ Εὐρώπη; πόθεν ἡ Ἑλλάς; Ποίας χώρας περιλαμβάνει ἡ Ὀθωμανικὴ Εὐρώπη; ποίας ἡ Ἑλλάς; Εἰς πόσους νομοὺς διαιρεῖται ἡ Ὀθωμανικὴ Εὐρώπη; εἰς πόσους ἡ Ἑλλάς; Ἀπὸ τοῦ Βασιλικοῦ ἀναχωροῦντες μέχρι τοῦ Μαυροβουνίου ποίους κόλπους θὰ ἀπαντήσωμεν; ποίας χειρσονήσους; ποῖα ἀκρωτήρια; ποίους πορθμούς; Ποῖα εἶνε τὰ ὄρη τῆς Ὀθωμανικῆς Εὐρώπης; ποῖα τῆς Ἑλλάδος; Ἀπὸ τοῦ Κερατείου κόλπου προχωροῦντες παραλίως μέχρι τοῦ Μαυροβουνίου τίνων ποταμῶν τὸς ἐκβολὰς θὰ ἀπαντήσωμεν; Ποῖα εἶνε αἱ λίμναι τῆς Ὀθωμανικῆς Εὐρώπης; ποῖα τῆς Ἑλλάδος; Ἀπὸ τοῦ Βασιλικοῦ μέχρι τοῦ Ἀλεσσίου ποῖα παραλίω πόλεις εὐρίσκονται; Ποῖα εἶνε αἱ μεσόγειοι πόλεις τῆς Ὀθωμανικῆς Εὐρώπης; ποῖα τῆς Ἑλλάδος; Ποῖα τὰ προϊόντα τῶν δύο τούτων κρατῶν; ποῖον τὸ πολίτευμα αὐτῶν; Τί γνωρίζεις περὶ Κρήτης;

1. Ὁ μαθητὴς ὀφείλει προηγουμένως κατ' οἶκον ἢ ἐν τῇ σχολῇ τῇ βοήθειᾳ τοῦ διδασκάλου γραπτῶς νὰ ἀπαντήσῃ εἰς τὰς ἐρωτήσεις τοῦ παρόντος γυμνάσματος.

ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ

(Έκτασις 96.000 □ χλμ. — Κάτοικοι 4.300.000).

ΟΡΙΑ. — Ἡ Θράκη, ἡ Μακεδονία, ἡ Σερβία, ἡ Ρουμανία καὶ ὁ Εὐξείνιος Πόντος.

ΧΩΡΑΙ. — Ἡ ἰδίως Βουλγαρία καὶ ἡ Βόρειος Θράκη ἢ Ἀνατολική Ρωμυλία.

ΚΟΛΠΟΣ. — Τοῦ Πύργου.

ΑΚΡΩΤΗΡΙΑ. — Τὸ Αἰμόνιον καὶ ἡ Καλὴ Ἄκρα.

ΟΡΗ. — Ἡ Ροδόπη, ὁ Αἶμος (Μπαλκάν) καὶ τὸ Σκόμιον.

ΠΕΔΙΑΔΕΣ. — Τῆς Φιλιππουπόλεως καὶ τοῦ Δουνάβεως.

ΠΟΤΑΜΟΙ. — Ὁ Ἐβρος καὶ ὁ παραπόταμος αὐτοῦ Τούντζας, ὁ Δούναβις (μεταξὺ Βουλγαρίας καὶ Ρουμανίας) καὶ οἱ παραπόταμοι αὐτοῦ Ἰσκερος καὶ Ἰάντρας.

ΠΟΛΕΙΣ. — Α΄) Τῆς ἰδίως Βουλγαρίας.

α΄) Μεσόγειοι·

Σόφια (100 χ. κ.), εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ Σκομίου, παρὰ τὸν Ἰσκερον· πρωτεύουσα· ὄχυρά, ἐμπορικὴ καὶ βιομηχανος· πανελιστήμιον· Ὄθωμ. πρεσβεία καὶ προξενεῖον.

Πλεῦνα (20 χ. κ.), ὄχυρά. Ἐντὸς αὐτῆς πολιορκηθεὶς τῷ 1878 ὁ στρατάρχης Γαζῆ Ὀσμὰν πασᾶς ὑπὸ τῶν Ρώσων ἀντίστη γενναίως.

Τύρνοβον (13 χ. κ.), ἀρχαία πρωτεύουσα· ἐριουργεῖα καὶ μεταξουργεῖα.

Σοῦμλα (20 χ. κ.), ὄχυρωτάτη καὶ ἐμπορικὴ.

β΄) Παραδουνάβειοι·

Βιδίνιον (30 χ. κ.), ἐμπορικὴ καὶ βιομηχανος.

Νικόπολις (15 χ. κ.). σφύζουσα ἀρχαία Ἑλληνικὰ νομίσματα.

Σίστοβον (15 χ. κ.), ἐμπορικὴ (δέρματα καὶ βάμβαξ).

Ρουισούκιον (35 χιλ. κ.), ὄχυρά καὶ ἐμπορικὴ. Ὁθωμανικὸν προξενεῖον.

Σιλίστρια (20 χ. κ.), μετὰ ταύτην ἀμφότεραι αἱ ὄχθαι τοῦ Δουνάβεως ἀνήκουσιν εἰς τὴν Ρουμανίαν.

γ') Παράλιοι·

Βάρνα (40 χ. κ. ἔξ ὧν πολλοὶ Ἕλληνες), λίαν ἐμπορικὴ (γεννήματα, ὡά, ὄρνιθες καὶ πρόβατα). Ὁθωμαν. προξενεῖον.

Βαλσίικιον καὶ **Καβάρνα**, κατοικοῦμεναι τὸ πλεῖστον ὑπὸ Ἑλλήνων· σιτηρὰ καὶ ἰχθύες.

Β') Τῆς Ἀνατολικῆς Ρωμυλίας.

α') Μεσόγειοι·

Φιλιπούπολις (50 χ. κ. ἔξ ὧν πολλοὶ Ἕλληνες), ἐπὶ τοῦ Ἑβρου, κτισθεῖσα ὑπὸ τοῦ βασιλέως τῆς Μακεδονίας Φιλίππου· μάλλινα καὶ βαμβακερὰ ὑφάσματα· Φιλανθρωπικὰ Καταστήματα· Ὁθωμανικὸν προξενεῖον.

Τύρνοβα-Σεμενλή, ἄφθονα σιτηρὰ.

Τατὰρ Παζαριζικ (20 χ. κ.), ἐπὶ τοῦ Ἑβρου· σιτηρὰ.

Σημ. Πρὸς Ν. κείνται ἐπὶ τῆς Ροδόπης τὰ χωρία τῶν **Πομάκων**, Βουλγάρων μωαμεθανῶν.

Στενήμαχος (13 χ. κ.), κωμόπολις Ἑλληνική.

Χάσκοιο (15 χ. κ.), κατ' ἔτος ἐμπορικὴ πανήγυρις.

Ἑσκῆ-Ζαγαρά (20 χ. κ.) καὶ **Γενῆ Ζαγαρά**, σιτηρὰ καὶ ροδέλαιον.

Ἰάμπολις (10 χ. κ.) καὶ **Σήλυμνος** (25 χ. κ.), ἐπὶ τοῦ Τούντζα· μάλλινα ὑφάσματα (σαγιάκια).

Καβακλή (6 χ. κ.), κωμόπολις Ἑλληνική· κτηνοτροφία.

Κεξανλίκ (10 χ. κ.), τυρὸς καὶ ὄνομαστὸν ροδέλαιον.

β') Παράλιοι, αἱ ὁποῖαι κατοικοῦνται τὸ πλεῖστον ὑπὸ Ἑλλήνων· **Σωζούπολις** 3 χ. κ.), οἶνοι καὶ ἰχθύες.

Πύργος (15 χ. κ.), ἐμπορικὴ (βούτυρος, ἔρια καὶ τυρὸς). Ὁθωμανικὸν προξενεῖον.

Αγχιάλος, άλλοτε πόλις ὠραία καὶ πλουσία ἔχουσα 6 χ. κ. ἑμογενεῖς, πυρποληθεῖσα δὲ τῷ 1906 ὑπὸ τῶν Βουλγάρων.

Μεσημβρία (2 χ. κ.), ἄλυκαί, ἰχθύες.

ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΟΝ ΣΥΜΠΛΗΓΜΑ.

(Ὁ σιδηρόδρομος ἀπὸ τὸ Μουσταφᾶ πασᾶ φθάνει εἰς τὸ Τύρνοβα-Σεμενλή, ὅπου διχάζεται καὶ ἡ μὲν μία γραμμὴ διευθύνεται εἰς τὴν Φιλιπούπολιν κτλ. ἡ δὲ ἄλλη εἰς τὴν Ἰάμπολιν κτλ.)

Φιλιπούπ. - Τατάρπαζ. - Σόφια - Σερβία.

1. Τύρν.-Σεμενλή } Ἰάμπολις - Πύργος - Βάρνα - Σοῦμλα -
Ρουτσούκιον-Ρουμανία.

2. Βάρνα - Σοῦμλα - Τύρναβος - Πλεῦνα - Σόφια.

ΚΑΤΟΙΚΟΙ. — Βούλγαροι, Τοῦρκοι (600 χιλ.), Ἕλληνες (70 χιλ.) κ. ἄ. οἵτινες καταγίνονται εἰς τὴν γεωργίαν καὶ κτηνοτροφίαν. Οἱ Βούλγαροι θεωροῦνται τὴν καταγωγὴν Σλαῦοι. Τὴν θρησκείαν εἶνε *σχισματικοὶ ὁρθόδοξοι* ὁ θρησκευτικὸς ἀρχηγὸς αὐτῶν (Ἐξαρχὸς τῶν Βουλγάρων) ἐδρεῖται ἐν Κωνσταντινουπόλει.

ΚΛΙΜΑ. — Ψυχρόν, ἀλλ' ὑγιεινόν.

ΕΔΑΦΟΣ. — Λίαν εὐφορον.

ΠΡΟΪΟΝΤΑ. — Σιτηρά, ροδέλαιον, κάνναβις, μέταξα, ξυλεία, καπνός· ἡ κτηνοτροφία λίαν ἀνεπτυγμένη (πρόβατα, ἔριον, τυρός, βούτυρος, δέρματα). Ὀλίγα μέταλλα.

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ. — Περιορισμένη (βυρσοδεψεῖα, ὑφαντουργεῖα, ταπητουργεῖα καὶ ξυλουργεῖα).

ΕΜΠΟΡΙΟΝ. — Ἦρξισε νὰ ἀναπτύσσηται.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ. — Ὀλονὲν διαδίδεται Πανεπιστήμιον, Πολυτεχνεῖον καὶ 50 γυμνάσια.

ΠΟΛΙΤΕΥΜΑ. — Μοναρχία συνταγματικὴ μετὰ Βουλῆς (Σοβράνε.). Ὁ βασιλεὺς φέρει τὸν τίτλον «*Τσάρος τῶν Βουλγάρων*». — Ὁ Φερδινάνδος Α'.

ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ

Περὶ τῆς καταγωγῆς τῶν Βουλγάρων οὐδὲν σαφὲς γνωρίζομεν· ἄλλοι μὲν λέγουσιν, ὅτι κατάγονται ἐκ τῆς ἰδίας μετὰ τῶν Τούρκων οἰκογενείας καὶ ὅτι κατώκησαν παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ ἐν Ρωσσίᾳ ποταμοῦ Βόλγα, ἐξ οὗ καὶ τὸ ὄνομά των· ἄλλοι δὲ λέγουσιν, ὅτι κατάγονται ἀπὸ τοὺς Σλαύους.

Τοὺς Βουλγάρους βλέπομεν ἐν τῇ Ἱστορίᾳ τῷ 500 μ. Χ. μεταξὺ τοῦ Δουνάβεως καὶ τοῦ Αἴμον· τῷ 502 ἠπέλησαν τὴν Κωνσταντινούπολιν καὶ διὰ τοῦτο ὁ αὐτοκράτωρ τῆς Κωνσταντινουπόλεως Ἀναστάσιος ἠναγκάσθη νὰ κτίσῃ τεῖχος ἀπὸ τοῦ Εὐξείνου μέχρι τῆς Προποντίδος (τεῖχος τοῦ Ἀναστασίου) διὰ νὰ ἐμποδίσῃ αὐτοὺς νὰ φθάνωσι μέχρι τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην μέρος τῶν Βουλγάρων ἠσπάσθη τὸν Χριστιανισμόν.

Μετὰ ταῦτα βλέπομεν τοὺς Βουλγάρους νὰ κυβερνῶνται ὑπὸ βασιλέων εἰδωλολατρῶν. Ἐπὶ τοῦ βασιλέως αὐτῶν Βόγορι Ἕλληνες ἱεραπόστολοι, οἱ ἐκ Θεσσαλονίκης ἅγιοι Κύριλλος καὶ Μεθόδιος, ἐδίδαξαν εἰς αὐτοῦστὸν Χριστιανισμόν.

Τῷ 976 ὁ βασιλεὺς αὐτῶν Σαμουὴλ ἐγένετο κύριος τῆς Σερβίας, τῆς Βοσνίας καὶ τοῦ Μαυροβουνίου καὶ παρηνώχλει πολὺ τοὺς Βυζαντινοὺς· ἀλλὰ τῷ 996 ὁ αὐτοκράτωρ Βασίλειος ὁ Β΄ κατόπιν πολέμου 25 ἐτῶν νικᾷ αὐτοὺς εἰς διαφόρους μάχας καὶ αἰχμαλωτίσας 15 χιλ. προσηρέχθη λίαν ἀπανθρώπως πρὸς αὐτοὺς ἐξορύξας τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, διὸ καὶ Βουλγαροκτόνος ἐπωνομάσθη.

Μετὰ ταῦτα ὑπετάγησαν εἰς τοὺς ἡγεμόνας τῆς Σερβίας καὶ τῷ 1389 εἰς τοὺς Ὀθωμανοὺς.

Ἄμα οἱ Βούλγαροι ἐξησθένησαν, ἐπέδραμον τὴν χώραν αὐτῶν διάφοροι σλαβῆκαὶ φυλαί· μετὰ τῶν φυλῶν τούτων συνανεμίχθησαν οἱ Βούλγαροι καὶ ἀπόλεσαν τὴν γλῶσσαν

αἰτῶν, τὴν ὁποίαν ἀντικατέστησεν ἡ σλαυϊκὴ, καὶ ὡς ἐκ
 αὐτοῦ ἐνομίσθησαν Σλαῦοι τὴν καταγωγὴν.

Μετὰ τὸν Ρωσοτουρκικὸν πόλεμον τοῦ 1877—78 ἡ
 Βουλγαρία ἐγένετο ἡγεμονία, ἣτις μετὰ τινα ἔτη κατέλαβε
 καὶ τὴν Ἀνατολικὴν Ρωμυλίαν.

Τῷ 1906 οἱ Βούλγαροι ἐπυρπόλησαν τὴν Ἰωρδαίαν ἑλληνι-
 κὴν πόλιν Ἀγχίαλον καὶ διὰ τῆς βίας κατέλαβον πάσας τὰς
 ἐκκλησίας καὶ τὰ λαμπρὰ σχολεῖα, τὰ ὁποῖα διετήρουν οἱ
 ὁμογενεῖς (ὡς τὰ Ζαρίφεια καὶ τὸ Μαράσλειον ἐν Φιλιπ-
 πουπόλει κ. ἄ.) ἐπὶ τῷ σκοπῷ νὰ ἀναγκάσωσιν αὐτοὺς νὰ
 ἐκβουλγαρισθῶσιν. Πολλοὶ τῶν ὁμογενῶν μὴ δυνάμενοι νὰ
 ὑποφέρωσι τὰς παντοειδεῖς καταπιέσεις ἐκ μέρους τοῦ βουλ-
 γαρικῆ ὄχλου ἠναγκάσθησαν νὰ καταφύγωσιν ἄλλοι εἰς τὴν
 Ὀθωμ. Εὐρώπην καὶ ἄλλοι εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὅπου ἔκτισαν
 ὁμωνύμους πόλεις (Νέαν Ἀγχίαλον κτλ.).

Τῷ 1908 ἐκηρύχθη ἀνεξάρτητον βασίλειον.

ΓΥΜΝΑΣΜΑ 5.

Πῶς χωρίζεται ἡ Βουλγαρία ἀπὸ τῆς Ρουμανίας; Πῶς ἡ ἰδίως
 Βουλγαρία ἀπὸ τῆς Ἀνατ. Ρωμυλίας; Ποῦ ἀπολήγει ὁ Αἶμος;
 Εἰς ποίαν θάλασσαν εὐρίσκεται τὸ Αἰμόνιον ἀκρωτήριον; Ποῖον
 κόλπον σχηματίζει ὁ Εὐξείνιος Πόντος εἰς τὰ παράλια τῆς Βουλγα-
 ρίας; Πρὸς ποῖον μέρος τῆς Βουλγαρίας εὐρίσκεται ἡ Σερβία;
 Ποῖαι πόλεις τῆς Βουλγαρίας εὐρίσκονται ἐπὶ τοῦ Ἐβρου καὶ ποῖαι
 ἐπὶ τοῦ Δουνάβεως; Ταξείδιον σιδηροδρομικῶς ἀπὸ Κωνσταντινου-
 πύλεως μέχρι Ρουτσουκίου. Ὅμοίως ἀπὸ Βάρνης μέχρι Θεσσαλονί-
 κης. Εἰπέ τὰς πόλεις τῆς Θεσσαλίας.

ΡΟΥΜΑΝΙΑ

(Έκτασις 130.000 □ χλμ. — Κάτοικοι 6.000 000).

ΟΡΙΑ. — Ἡ Βουλγαρία, ἡ Σερβία, ἡ Αὐστροουγγαρία, ἡ Ρωσσία καὶ ὁ Εὐξείνιος Πόντος.

ΧΩΡΑΙ. — Ἡ Βλαχία, ἡ Μολδαβία καὶ ἡ Δόβρουτσα.

ΟΡΗ. — Τὰ Ἀνατολικά Καρπάθια καὶ τὰ Νότια Καρπάθια (ἢ Τρανσυλβανικαὶ Ἄλπεις) μεταξὺ Αὐστροουγγαρίας καὶ Ρουμανίας.

ΠΕΔΙΑΔΕΣ. — Ἡ Βλαχική.

ΠΟΤΑΜΟΙ. — Ὁ Δούναβις, χυνόμενος εἰς τὸν Εὐξείνιον Πόντον διὰ 3 στομιῶν¹, Κίλιας, Σουλινᾶ καὶ Ἁγίου Γεωργίου, καὶ οἱ παραπόταμοι αὐτοῦ Ἀλούτας, χωρίζων τὴν Βλαχίαν εἰς Μικρὰν καὶ Μεγάλην, ὁ Δουμποβίτσας, ὁ Σερέτης καὶ ὁ Προῦθος, χωρίζων αὐτὴν ἀπὸ τῆς Ρωσσίας.

ΛΙΜΝΗ. — Ἡ λιμνοθάλασσα Ραζίνη.

ΠΟΛΕΙΣ. Α΄) τῆς Βλαχίας.

Βουκουρέστιον (300 χ. κ.), πρωτεύουσα ἐπὶ τῶν δύο ὄχθων τοῦ Δουμποβίτσα· ὄχυρὰ καὶ βιομήχανος· πανεπιστήμιον, μουσεῖον, βιβλιοθήκη· ἔδρα τοῦ Μητροπολίτου Οὐγγροβλαχίας. Ὅθωμαν. πρεσβεία καὶ Ὅθωμ. προξενεῖον.

Πλοέστιον (50 χ. κ.), εἰς τοὺς πρόποδας τῶν Καρπαθίων.

Σινάια (15 χ. κ.), θερινὴ διαμονὴ τοῦ βασιλέως.

Κραϊόδα (45 χ. κ.), βυρσοδεψεῖα, ἀλατωρυχεῖα, Ὅθωμανικὸν προξενεῖον.

Ἐπὶ τοῦ Δουνάβεως·

Καλαφάτιον, ἀπέναντι τοῦ Βιδινίου, πλησίον ταύτης

1. Ὅπου σχηματίζεται **Δέλτα**, ἤτοι χώρα περικλειομένη ὑπὸ τῶν στομιῶν ποταμοῦ.

ὑπάρχει τὸ χωρίον **Δραγατσάνι**, ὅπου ἔπεσε τῷ 1821 ὁ ἱερός λόχος, ἀποτελούμενος ἐκ σπουδαστῶν Ἑλλήνων. Ὀθωμανικὸν προξενεῖον.

Γιούργεβον (20 χ. κ.), ὄχυρά καὶ ἐμπορικὴ ἐπίγειον τῆς πρωτεύουσας, ἀπέναντι τοῦ Ρουτσουκίου, μετὰ τοῦ ὁποίου συνδέεται διὰ γέφυρας, τὴν ὁποίαν διέρχεται ὁ σιδηρόδρομος. Ὀθωμανικὸν προξενεῖον.

Βραΐλα (60 χ. κ.), μεγάλη ἐξαγωγή σιτηρῶν· μέχρι τῆς πόλεως ταύτης ὁ Δούναβις εἶνε πλωτός. Ὀθωμανικὸν προξενεῖον.

Β) Τῆς Μολδαβίας: **Ίάσιον** (80 χ. κ. ὧν οἱ ἡμίσεις Ἰουδαῖοι), παρὰ τὸν Προῦθον· διενεργεῖ σπύδαϊον ἐμπόριον μετὰ τῆς Ρωσσίας. Ὀθωμ. προξενεῖον.

Γαλάζιον (70 χ. κ.), ἐπὶ τοῦ Δουνάβεως μετὰ τοῦ Σερέτη καὶ τοῦ Προῦθου· ἡ ἐμπορικωτάτη πόλις τῆς Ρουμανίας (σιτηρά, ξυλεία κ. ἄ.). Ὀθωμανικὸν προξενεῖον.

Γ) τῆς Δόβρουτσας:

Τουλιτσα (20 χ. κ.), σιτηρά. Ὀθωμανικὸν προξενεῖον.

Σουλινᾶς (10 χ. κ.), εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ μεσαιῶν στομίλου τοῦ Δουνάβεως, διὰ τοῦ ὁποίου εἰσέρχονται τὰ πλοῖα εἰς αὐτόν, ἔνθα ὑπάρχουσι καὶ δύο φάροι. Ὀθωμανικὸν προξενεῖον.

Κωστάντζα (30 χ. κ.), παράλιος· ἐμπορικωτάτη, ἔχουσα ναύσταθμον. Ὀθωμανικὸν προξενεῖον.

Τσερναβόδα, ἐπὶ τοῦ Δουνάβεως· μεγάλη σιδηρᾶ γέφυρα, τὴν ὁποίαν διέρχεται σιδηρόδρομος.

Σημ. Εἰς πολλὰς πόλεις τῆς Ρουμανίας· καὶ πρὸ πάντων εἰς τὸ Γιούργεβον, Βραΐλαν, Γαλάζιον, Τουλιτσαν, Σουλινᾶν καὶ Κωστάντζαν διαμένουσι πολλοὶ Ἕλληνες ἐμπορευόμενοι ἀποτελοῦντες πλουτίας κοινότητάς, αἱ ὁποῖαι διατηροῦσι λαμπροὺς ναοὺς καὶ ἀξιόλογα σχολεῖα.

ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΟΝ ΣΥΜΠΛΕΓΜΑ

Βουκουρέστιον	}	Γιούργεβον-Ρουτσούκιον.	}	Αυστρία.
		Κραϊόβα Ούγγαρία.		
		Τσερναβόδα-Κωσταντζα.		
		Πλοέστιον-Βραϊλα-Γαλάζ.-Ίάσιον		

ΚΑΤΟΙΚΟΙ. — Ρουμᾶνοι, Ἑλληγες, Ἑβραῖοι, Ἀθίγγανοι, Βούλγαροι, Οὔγγροι κ. ἄ. καταγινόμενοι εἰς τὴν γεωργίαν, κτηνοτροφίαν, ἀλιείαν καὶ τὸ ἐμπόριον. — Οἱ Ρουμᾶνοι τὴν θρησκείαν εἶνε Χριστιανοὶ Ὀρθόδοξοι.

ΚΛΙΜΑ. — Τὸ μὲν θέρος θερμότατον, τὸν δὲ χειμῶνα τὸσον ψυχρόν¹, ὥστε παγώνει ὁ Δούναβις, ἀλλ' ὅμως ὑγιεινόν.

ΕἶΔΟΣ. — Ποτιζόμενον τοῦτο ὑπὸ τῶν παραποτάμων τοῦ Δουνάβεως καθίσταται εὐφορώτατον.

ΠΡΟΪΟΝΤΑ. — Δημητριακοὶ καρποὶ, καπνός, λίνον, ὀπῶραι μέλι, κηρός, ἄφθονος ξυλεία· ἵπλοι, χοῖροι, βόες· ἀλατωρυχεῖα καὶ πηγαὶ πετρελαίου.

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ. — Μετρία (σάκχαρις, χάρτης, ὑφάσματα).

ΕΜΠΟΡΙΟΝ. — Ζωηρότατον καὶ πρὸ πάντων τῶν σιτηρῶν καὶ τῶν ἀλεύρων, διότι ἡ Ρουμανία εἶνε χώρα κατ' ἐξοχὴν γεωργική.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ. — Ὀλονὲν προάγεται διὰ τῆς ἰδρύσεως σχολείων δύο πανεπιστήμια.

ΠΟΛΙΤΕΥΜΑ. — Μοναρχία συναγματικὴ μετὰ Βουλῆς καὶ Γερουσίας. — **Κάρολος ὁ Α΄.**

ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ

Ἡ Ρουμανία τὸ πάλαι ἐκαλεῖτο Δακία· ὁ αὐτοκράτωρ τῆς Ρώμης Τραϊανὸς ὑποτάξας αὐτὴν συνέστησεν αὐτόθι ἀποι-

1 Τὸ τοιοῦτον κλίμα λέγεται ἡπειρωτικόν.

κίς· οἱ ἄποικοι Ρωμαῖοι συναναμιχθέντες μετὰ τῶν κατοίκων τῆς Δακίας, τῶν Δακῶν, καὶ ἄλλων λαῶν ἀπετέλεσαν τὸ Ρουμανικὸν ἔθνος. Ἄλλοι πάλιν ἐθνολόγοι λέγουσιν, ὅτι εἶνε βλαβικής καταγωγῆς καὶ ὅτι εἰς τὰς φλέβας αὐτῶν οὐδὲ ρανίς ρωμαϊκοῦ αἵματος κυκλοφορεῖ.

Τὴν Ρουμανίαν ἐπέδραμον πολλοὶ λαοὶ (Βισιγόθιοι, Οὐννοι, Σλαῦοι, Βούλγαροι, Κουμάνοι, Μογγόλοι, Πολωνοί, Οὐγγροὶ) καὶ τελευταῖον οἱ Τοῦρκοι.

Οἱ Τοῦρκοι κατ' ἀρχὰς μὲν διώριζον ἰθαγενεῖς διοικητὰς (βοεβόδας), μετὰ ταῦτα ὅμως ἔπεμπον ἡγεμόνας φόρου ὑποελεῖς (όσποδάρους)· τούτους ἐξέλεγον ἐκ τῶν ἐπιφανεστέρων Ἑλληνικῶν οἰκογενειῶν τοῦ Φαραγίου (Φαραγιῶται).

Ἐκ τῶν Ἑλλήνων ἡγεμόνων ἄξιοι λόγου εἶνε ὁ ἐξ Ἡλείου Βασίλειος Λουποῦλος (1634), ἡγεμὼν τῆς Μολδαβίας· οὗτος ὑπῆρξεν ἡγεμὼν προοδευτικός, προστατεύσας τὰς τέχνας καὶ τὰς ἐπιστήμας. Ὁ Νικ. Μαυροκορδάτος, ὅστις ὑπῆρξεν εἰς ἐκ τῶν εὐεργεικωτάτων ἡγεμόνων τῆς Βλαχίας, προσαγαγὼν τὰς τέχνας καὶ τὰ γράμματα καὶ συντέλεσας εἰς τὴν εὐημερίαν τοῦ λαοῦ. Ὁ υἱὸς αὐτοῦ Κωνστ. Μαυροκορδάτος (1730), τοῦ ὁποῖου ἡ ἡγεμονία ἀφῆκε σπουδαίαν ἐποχὴν ἐν Βλαχίᾳ· ὁ ἡγεμὼν οὗτος ἠλάττωσε τοὺς φόρους καὶ ἀνεκούφισε τοὺς πάσχοντας ἀγροτικούς πληθυσμούς. Ὁ Σουῦτσος, ὁ Καρατζᾶς, ὁ Μουρούζης, ὁ Ὑψηλάντης κ. ἄ. οἵτινες μεγάλως συνετέλεσαν εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῶν κατοίκων, οἱ ὅποιοι εὐρίσκοντο εἰς νηπιώδη κατάστασιν.

Κατὰ τὸ 1821 ἡ Πύλη ἔπαυσεν ἀποστέλλουσα εἰς τὰς ἡγεμονίας Ἑλλήνας ἡγεμόνας, ἤρρισε δὲ πάλιν νὰ διορίζη ἰθαγενεῖς ὡς ἐν Μολδαβίᾳ τὸν Ἰωάννην Στούρτζαν καὶ ἐν Βλαχίᾳ τὸν Γεώργιον Γκίκαν.

Ἡ Τουρκία ἐξηκολούθει κατέχουσα τὰς ἡγεμονίας ταύτας μέχρι τῆς ἐκρήξεως τοῦ Ρωσοτουρκικοῦ πολέμου τοῦ 1828·

τότε διὰ τῆς συνθήκης τῆς Ἀδριανουπόλεως (1829) ὁ αὐτοκράτωρ τῆς Ρωσσίας ἀνεκηρύσσειτο προστάτης τῶν ἡγεμονιῶν, ὁ δὲ Σουλτᾶνος ἀπλῶς ἐπικυρίαρχος αὐτῶν.

Μετὰ τὴν γαλλικὴν ἐπανάστασιν τοῦ 1848 ἀνεπτύχθη παρὰ τοῖς Ρουμάνοις ἡ ἰδέα τῆς ἐνώσεως τῶν δύο ἡγεμονιῶν ἐν κράτος. Τῷ 1853 ἡ Ρωσσία παρὰ τὰς διαμαρτυρίας τῆς Ὑψηλῆς Πύλης κατέλαβε τὰς παραδουναβείους ἡγεμονίας καὶ διώρισε διοικητὴν τούτων τὸν πρίγκηπα Μεντζικώφ ἕνεκα τοῦ ὁποῦν ἐκηρύχθη ὁ Κριμαϊκὸς πόλεμος· κατὰ τὸν πόλεμον τοῦτον ἐγένοντο παρὰ τὸν Δούναβιν πεισματώδεις μάχαι μεταξὺ Ρώσσων καὶ Τούρκων, αἵτινες ἠνάγκασαν τοὺς Ρώσσους νὰ ἐκκενώσωσι τὰς δύο ἡγεμονίας. Ἀφοῦ δὲ ἀπεχώρησεν ἐξ αὐτῶν καὶ ὁ τουρκικὸς στρατὸς τῇ μεσολαβήσῃ τῶν Μεγάλων Δυνάμεων, ἡ Πύλη ἐπέτρεψε κατὰ Ἰανουάριον τοῦ 1861 τὴν ἔνωσιν τῶν ἡγεμονιῶν· καὶ τότε ἐξελέγη κοινὸς ἡγεμὸν αὐτῶν ὁ Ἀλέξ. Κούζας· τοιοῦτοτρόπως ἐγένετο ἡ ἰδρυσις τοῦ Ρουμανικοῦ κράτους.

Ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τοῦ ἡγεμόνος τούτου (1863) καὶ τῇ προτάσει αὐτοῦ κατεσχέθησαν καὶ ἐδημεύθησαν τὰ κτήματα τῶν μοναστηρίων τῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν τῆς Ἀνατολῆς. Τῷ 1865 ἐξηναγκάσθη ὁ ἡγεμὸν Κούζας νὰ παραιτηθῇ καὶ τότε αἱ βουλαὶ ἐξέλεξαν ἡγεμόνα τῆς Ρουμανίας τὸν πρίγκηπα Κάρολον Χοχεντζόλερν (Γερμανόν), ὅστις ἐλθὼν ἐν Κωνσταντινούπολιν αὐτοπροσώπως ἔλαβε παρὰ τοῦ Σουλτᾶνου τὸ φιρμάνιον τῆς ἐγκαθιδρύσεως αὐτοῦ.

Κατὰ τὸν Ρωσοτουρκικὸν πόλεμον τοῦ 1877 — 78 μολονότι ὁ ρουμανικὸς στρατὸς μεγάλως ἐβοήθησε τοὺς Ρώσσοις, ἐν τούτοις ἡ Ρωσσία παρὰ τὰς ὑποσχέσεις αὐτῆς ἐλάττωσεν παρὰ τῆς Ρουμανίας τὴν εὐφορωτάτην χώραν τῆς Βεσσαραβίας· ἀντὶ δὲ τῆς ὥραιας ταύτης ἐπαρχίας παρεχώρησεν ἐν τῇ Ρουμανίᾳ τὴν ἐλώδη Δόβρουτσαν. Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς

αύτης ὁ ἡγεμὼν τῆς Ρουμανίας Κάρολος προσέλαβε τὸ τί-
 λον Βασιλικῆς Ὑψηλότητος· κατὰ Μάρτιον δὲ τοῦ 1881
 κηρύχθη βασιλεὺς τῆς Ρουμανίας.

ΓΥΜΝΑΣΜΑ 6.

Πόσοι εἶναι οἱ κάτοικοι τῆς Ρουμανίας; πόσοι τῆς Ὀθωμανικῆς
 Ἑυρώπης; πόσοι τῆς Ἑλλάδος; πόσοι τῆς Βουλγαρίας; Πῶς χωρί-
 εται ἡ Ρουμανία ἀπὸ τὴν Βουλγαρίαν; πῶς ἀπὸ τὴν Ρωσίαν;
 πῶς ἀπὸ τὴν Αὐστροουγγαρίαν; πῶς ἀπὸ τὴν Σερβίαν; Πῶς χωρί-
 εται ἡ Θράκη ἀπὸ τὴν Μακεδονίαν; πῶς ὁ νομὸς Ἰωαννίνων ἀπὸ
 τοῦ νομοῦ Ἄρτης; Ἐκ τῶν παραποτάμων τοῦ Δουνάβεως ποῖοι
 μέρχονται τὴν Βλαχίαν καὶ ποῖοι τὴν Μολδαβίαν; Εἰπέ τὰς παρα-
 λουναβεῖους πόλεις κατὰ σειρὰν ἀρχόμενος ἀπὸ τοῦ Σουλινᾶ. Ποία
 εἶναι ἡ πρωτεύουσα τῆς Ρουμανίας; τὸ ἐπίνειον ταύτης; ποία βουλ-
 γαρικὴ πόλις εὐρίσκεται ἀπέναντι τούτου; Ποῖον εἶναι τὸ ἐπίνειον
 τῶν Ἀθηνῶν; ποῖον τῆς Σπάρτης; ποῖον τῆς Λαμίας; ποῖον τῶν
 Ἰωαννίνων; ποῖον τῆς Λαρίσης; ποῖον τῆς Ἀδριανουπόλεως; Τί
 γνωρίζεις περὶ Βραΐλας; Εἰς ποίαν πόλιν τῆς Ρουμανίας κατοικοῦσι
 πολλοὶ Ἑβραῖοι; εἰς ποίας τῆς Ὀθωμανικῆς Ἑυρώπης; Εἰς ποίας
 πόλεις τῆς Ρουμανίας κατοικοῦσι πολλοὶ Ἕλληνες; Ποία ἡ ἐμπορι-
 ατάτη πόλις τῆς Ρουμανίας; ποία τῆς Ἑλλάδος; ποία τῆς Ὀθω-
 μανικῆς Ἑυρώπης; Πόσα τὰ στόμα τοῦ Δουνάβεως; διὰ τίνος εἰσέρ-
 χονται τὰ μεγάλα ἀτμόπλοια; ἕως ποῦ προχωροῦν; Ποία πόλις
 εἶναι πρὸς Δ. τῆς Κωνσταντζης; Πρὸς Δ. ταύτης; Περιοδεύων πα-
 ραλίως ἀπὸ Σουλινᾶ μέχρι Κωνσταντινουπόλεως τί θὰ ἀπαντήσης;

Σ Ε Ρ Β Ι Α

(Ἐκτασις 48 000 □ χλμ.—Κάτοικοι 2.800.000).

ΟΡΙΑ. — Ἡ Ρουμανία, ἡ Βουλγαρία, ἡ Ὀθωμανικὴ Ἑυ-
 ρώπη καὶ ἡ Αὐστροουγγαρία.

ΟΡΗ. — Ὁ Σερβικὸς Αἶμος, ὅστις ἀπολήγει πλησίον τοῦ
 Δουνάβεως ἀπέναντι τῶν Τρανσυλθανικῶν Ἄλπεων καὶ σχη-

ματίζεται τοιουτοτρόπως τὸ στενὸν Σιδηροῦ Ἡύλαι (Ὁρσοβα)

ΠΕΔΙΑΣ. — Ἡ τοῦ Μοραῦου.

ΠΟΤΑΜΟΙ. — Ὁ Δούναβις, μεταξὺ Αὐστρουγγαρίας καὶ Σερβίας, καὶ οἱ παραπόταμοι αὐτοῦ Μοραῦος καὶ Σαῦος μεταξὺ Αὐστρουγγαρίας καὶ Σερβίας.

ΠΟΛΕΙΣ. — **Βελιγράδιον** (Λευκὴ πόλις, 80 χ. κ.), πρωτεύουσα ἐπὶ τῆς συμβολῆς τοῦ Σαῦου καὶ τοῦ Δουνάβεως ὄραία καὶ ἐμπορικὴ πανεπιστήμιον ἔδρα τοῦ Μητροπολίτου Σερβίας. Ὅθωμ. πρεσβεία καὶ ὄθωμ. προξενεῖον.

Σεμένδρια (12 χ. κ.), ὄχυρά, ἀρχαία πρωτεύουσα μέγαν ἐμπόριον χοίρων.

Κραγιούεβατς (15 χ. κ.), βιομηχανία ὄπλων. Ὅθωμ. προξενεῖον.

Ἀλεξινάτς, ἐμπορικὴ.

Νύσσα (25 χ. κ.), ὄχυρά πατρίς τοῦ Μεγ. Κωνσταντίνου Ὅθωμ. προξενεῖον.

Πιρότ (10 χ. κ.), παρὰ τὰ βουλγαρικὰ σύνορα.

Βράνια, εἰς τὰ σύνορα τῆς Μακεδονίας· σχοινία. Ὅθωμ. προξενεῖον.

ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΟΝ ΣΥΜΠΛΕΓΜΑ.

Πιρότ, Νύσσα		Λέσκοβατς - Βράνια - Μακεδονία.
		Ἀλεξινάτς - Κραγιούγ. - Βελιγράδιον - Αὐστρ.

ΚΑΤΟΙΚΟΙ. — Τὴν καταγωγὴν Σλαῦοι, τὴν θρησκείαν Χριστιανοὶ Ὀρθόδοξοι, καταγινόμενοι κυρίως εἰς τὴν κτηνοτροφίαν.

ΚΛΙΜΑ. — Ψυχρόν, ἀλλ' ὑγιεινόν.

ΕΔΑΦΟΣ. — Λίαν εὐφορον, ἀλλ' ἀμελῶς καλλιεργημένον.

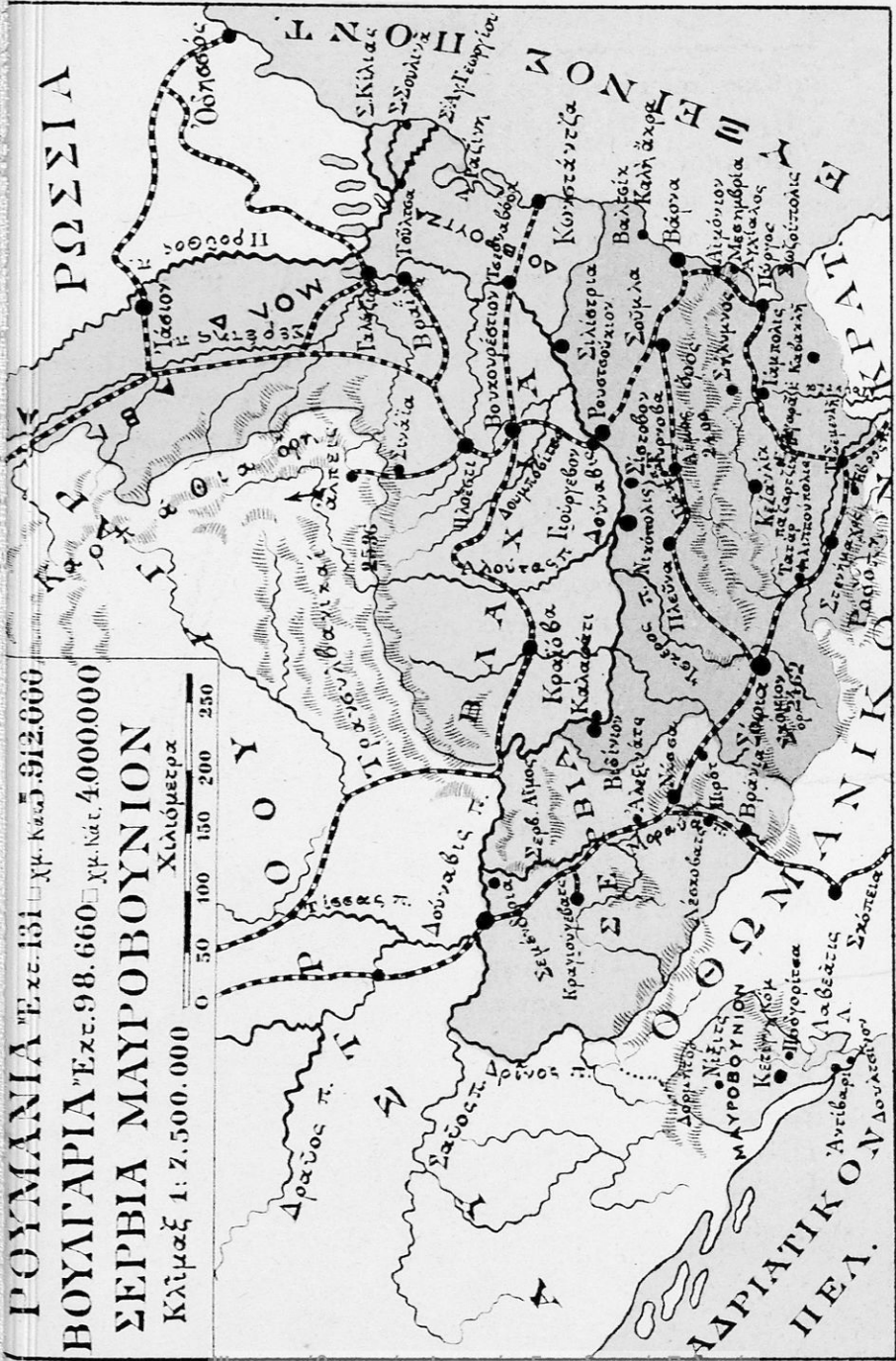
ΠΡΟΪΟΝΤΑ. — Ἀραβόσιτος, ὀλίγος σίτος, κάνναβις, λίνον, βαλανίδια κ. ἄ. Πλεῖστα οἰκόσιτα, μεταλλεῖα σιδήρου, ἀνθρακωρυχεῖα καὶ θερμὰ ἱαματικά λουτρά.

ΡΟΥΜΑΝΙΑ Έξ. 131 □ Χμ. Κάτ. 5.912.000

ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ Έξ. 98.660 □ Χμ. Κάτ. 4.000.000

ΣΕΡΒΙΑ ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟΝ

Κλίμαξ 1: 2.500.000

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ, ΕΜΠΟΡΙΟΝ. — Ἀσήμαντα.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ. — Μόλις ἤρχισε νὰ διαδίδηται ἡ πανεπιστημιακὴ καὶ 20 γυμνάσια.

ΠΟΛΙΤΕΥΜΑ. — Μοναρχία συνταγματικὴ μετὰ Βουλῆς (Σκουπίνας). — Πέτρος Α΄.

ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ

Ἡ Σερβία ἔλαβε τὸ ὄνομα ἐκ τῶν Σέρβων, οἵτινες εἶναι λαὸς ἰλλυρικῆς φυλῆς κατοικῶν κατ' ἀρχὰς περὶ τὰ Καρπάθια.

Ὁ αὐτοκράτωρ τῆς Κωνσταντινουπόλεως Ἡρόκληος τῷ 150 μ. Χ. ἐπέτρεψεν εἰς αὐτοὺς νὰ ἐγκατασταθῶσιν ἐπὶ τοῦ Δυναβέως· τότε κατέλαβον τὴν Σερβίαν καὶ τὰς περὶ αὐτὴν ἄγρως καὶ ἴδρυσαν μικρὸν κράτος ἔχοντες ἰδίους ἡγεμόνας (ζουπάνους).

Οἱ Σέρβοι περὶ τὸ 890 παρήτησαν ὀριστικῶς τὴν εἰδωλοκρατίαν καὶ ἐζήτησαν παρὰ τοῦ Ἑλληνος αὐτοκράτορος τῆς Κωνσταντινουπόλεως Βασιλείου ἱερεῖς, οἵτινες ἐβάπτισαν καὶ διδάξαν αὐτούς.

Ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τοῦ βασιλέως αὐτῶν Στεφάνου Δουχάν μεγάλως προώδευσε τὸ Σερβικὸν κράτος· ἀλλὰ μετὰ ταῦτα ἀσκήμασε καὶ ἐπὶ τέλους ὑπετάγη εἰς τοὺς Τούρκους (1389).

Ἐπὶ τῆς Τουρκοκρατίας οἱ Σέρβοι τὰ πάνδεινα ὑπέστησαν παρὰ τῶν Γενιτσάρων καὶ διὰ τοῦτο ἀπεφάσισαν νὰ λάβωσι τὰ ὅπλα πρὸς ὑπεράσπισιν ἑαυτῶν, ἕως οὗ τῷ 1830 ὁ Σουλτάν Μαχμούτ ἀνεγνώρισε τὴν αὐτονομίαν τῆς Σερβίας καὶ διώρισεν ἡγεμόνα αὐτῆς φόρου ὑποτελῆ τὸν Μιλόσ Ουρόνοβιτς.

Τῷ 1876 ἐπὶ τῆς ἡγεμονίας τοῦ Μιλάνου οἱ Σέρβοι ἐκήρυξαν τὸν πόλεμον ἐναντίον τῶν Τούρκων· αἱ μάχαι τοῦ πολέμου τούτου ἐδόξασαν τὰ τουρκικὰ ὅπλα, περιήγαγον τὴν

Σερβίαν εἰς τὸν ἔσχατον κίνδυνον καὶ ἠνάγκασαν αὐτὴν νὰ ἀναγνωρίσῃ πάλιν τὴν ἐπικυριαρχίαν τῆς Τουρκίας.

Μετὰ τὸν Ρωσσοτουρκικὸν πόλεμον τοῦ 1877 ἡ Σερβία ἐκηρύχθη ἡγεμονία ἀνεξάρτητος τῷ δὲ 1882 βασιλείον.

ΓΥΜΝΑΣΜΑ 7.

Πῶς χωρίζεται ἡ Σερβία ἀπὸ τὴν Αὐστροουγγαρίαν; πῶς ἀπὸ τὴν Ρουμανίαν; Ποῖα κράτη εὐρίσκονται πρὸς Α. τῆς Σερβίας; Μεταξὺ τίνων κρατῶν εὐρίσκεται τὸ στενὸν Ὀρσοβα καὶ πῶς σχηματίζεται; Ἀναπλέων τὸν Δούναβιν ἀπὸ Σουλινᾶ μέχρι Βελιγραδίου ποίας πόλεις θὰ ἀπαντήσῃ καὶ εἰς ποῖα κράτη ἀνήκουσιν αὐταί; Εἰπέ τὰς πόλεις τῆς Πελοποννήσου. Γράψον τὸ σιδηροδρομικὸν σύμπλεγμα τῆς Ὀθωμανικῆς Εὐρώπης. Ποίας πόλεις θὰ ἀπαντήσῃ μεταβαίνων σιδηροδρομικῶς ἀπὸ Κων/πόλεως εἰς Βελιγράδιον;

ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟΝ

(Ἐκτασις 9.000 □ χλμ. — Κάτοικοι 250.900).

ΟΡΙΑ. — Ἡ Ὀθωμανικὴ Εὐρώπη, ἡ Αὐστροουγγαρία καὶ τὸ Ἀδριατικὸν Πέλαγος.

ΟΡΗ. — Ὁ Δορμίτωρ καὶ ὁ Κώμ.

ΠΟΤΑΜΟΣ. — Ὁ Μοράτσας, ἐκ τοῦ Δορμίτορος εἰς τὴν Λαθεάτιδα λίμνην.

ΠΟΛΕΙΣ. — Α΄) Μεσόγειοι· **Κετίγνη** (4 χ. κ.), ἐπὶ ὑψηλῆς θέσεως; πρωτεύουσα· ἔδρα τοῦ Μητροπολίτου Μαυροβουνίου. Ὀθωμ. πρεσβεία καὶ προξενεῖον.

Ποδγορίτσα (10 χ. κ.), παρὰ τὸν Μοράτσαν, ὄχυρά. Ὀθωμ. προξενεῖον.

Νίξιτς (4 χ. κ.), ἐν μέσῳ ὄρεων, ὄχυρά.

Β΄) Παράλιοι· **Ἀντίβαρι** (2 χ. κ.), πολεμικὸς λιμὴν παραχωρηθεὶς τῷ 1878 ὑπὸ τοῦ Ὀθωμ. Κράτους. Ὀθωμανικὸν προξενεῖον.

Δουλιτσίνον (5 χ κ.), ἐμπορικός λιμὴν. Ὅθωμ. προξενεῖον. ΚΑΤΟΙΚΟΙ. — Σέρβοι, Χριστιανοὶ Ὁρθόδοξοι καίτινες Ἀλβανοί. Οἱ Μαυροβούνιοι εἶνε γενναῖοι καὶ ἀρειμάνιοι, ὁμιλοῦσι τὴν Σερβικὴν γλῶσσαν καὶ καταγίνονται εἰς τὴν κτηνοτροφίαν (ιδίως χοίρων) καὶ γεωργίαν.

ΚΛΙΜΑ. — Ψυχρόν, ἀλλὰ ὑγιεινόν.

ΕΛΑΦΟΣ. Ὁρεινὸν καὶ πετρῶδες.

ΠΡΟΪΟΝΤΑ. — Ὀλίγα δημητριακὰ καὶ μέλι.

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ, ΕΜΠΟΡΙΟΝ. — Ἀσήμαντα, δι' ὃ καὶ οἱ κάτοικοι πρὸς εὐρεσιν ἐργασίας μεταναστεύουσι πρὸ πάντων εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν· διακρίνονται δὲ διὰ τὴν μεγάλην αὐτῶν τιμιότητα.

ΠΟΛΙΤΕΥΜΑ. — Μοναρχία συνταγματικὴ μετὰ Βουλῆς Σκουπίνας). — **Νικόλαος Α΄**.

ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ

Τὸ Μαυροβούνιον (Τσερναγκόρα) ἦτο ἡγεμονία ὑποτελῆς εἰς τὴν Σερβίαν μέχρι τοῦ 1389 μ. Χ. Κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἡ Σερβία ὑπέκλυεν εἰς τοὺς Τούρκους διὰ τῆς μάχης τοῦ Κοσσυποπεδίου· καὶ τότε ὁ γαμβρὸς τοῦ τελευταίου βασιλέως τῆς Σερβίας Γεώργιος Βύλοχας ἀνεδείχθη ἀνεξάρτητος ἡγεμὼν τοῦ Μαυροβουνίου.

Αὐτὸς καθὼς καὶ οἱ διάδοχοί του ὑπερησιόθησαν γενναίως τὴν αὐτονομίαν τοῦ ἔθνους των. Τῷ 1710 οἱ Μαυροβούνιοι ὑπέβαλον ἑαυτοὺς εἰς τὴν Ρωσικὴν προστασίαν. Εἰς τὴν ἡγεμονίαν (=Βλαδίκαν) Πέτρον Α΄ Πέτροβιτς (1710—1725) ὀφείλει τὸ Μαυροβούνιον τὸν πολιτισμὸν του· διὰ τοῦτο ἀπέλαξε μεγαλοπρεπῆς μονὴ πρὸς τιμὴν τούτου πλησίον τῆς Σκωπίνης. Τὸ ἔργον τοῦτο ἐξηκολούθησεν ὁ ἐν Πετροπόλει ἡγεμὼν Ἰωάννης Β΄ Πέτρος ὁ Β΄. Τῷ 1910 ἀνεκηρύχθη βασιλείον.

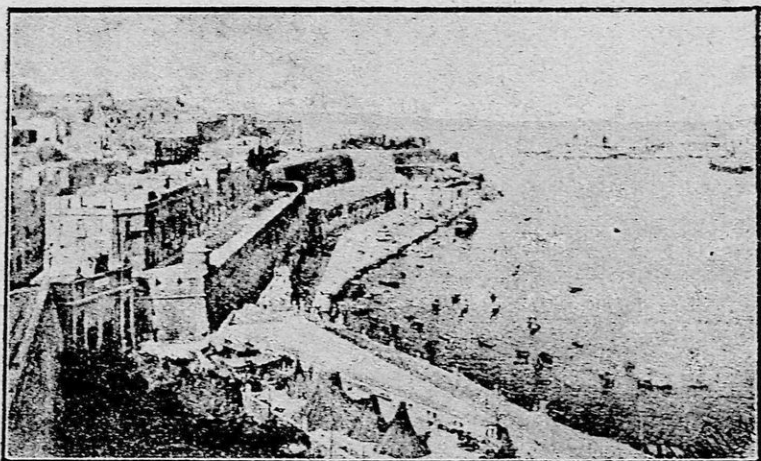
ΓΥΜΝΑΣΜΑ 8.

Δείξον τὴν Λαβεάτιδα λίμνην. Ποία πόλις εὐρίσκεται ἐπ' αὐτῆς; Τίνος νομοῦ πρωτεύουσα εἶναι; Ποιοὶ εἶναι οἱ ποταμοὶ τοῦ νομοῦ τούτου; Εἰπέ τὰς πόλεις τοῦ Μαυροβουνίου. Γράψον τὰς πόλεις τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος. Δείξον τὴν Καβάλλαν, τὸ Ταίναρον, τὸν Ἑλλησποντον, τὸ Γαλάζιον, τὸν Σκάρδον, τὸ Ἄργος, τὴν Νύσσαν, τὸν Παρνασσόν, τὴν Μάνην, τὴν Κέρκυραν κτλ. Εἰπέ τὰ κράτη τῆς χερσονήσου τοῦ Αἴμου μὲ τὰς πρωτεύουσας καὶ τοὺς βασιλεῖς αὐτῶν. Γράψον ποίας πόλεις παραλίους θὰ ἀπαντήσης ἀπὸ Σουλινᾶ μέχρις Ἀντιβάρεως.

ΙΤΑΛΙΑ

(Ἐκτασίς 287.000 \square χλμ. — Κάτοικοι 36.000.000)

Ἡ Ἰταλία ἀποτελεῖ χερσόνησον, ἣτις εἰσέρχεται εἰς τὴν Μεσόγειον θάλασσαν.

Μάλτα.

ΟΡΙΑ. — Ἡ Γαλλία, ἡ Ἑλβετία, ἡ Αὐστροουγγαρία, τὸ

Ἀδριατικὸν πέλαγος, τὸ Ἴόνιον, τὸ Τυρρηρικὸν καὶ τὸ Λιουριτικόν.

ΝΗΣΟΙ — Ἡ *Σικελία*, ἡ *Σαρδηνία* καὶ ἡ *Ἐλβα* (Ἰταλίας), *Κορσική* (Γαλλίας) καὶ ἡ *Μελίτη* ἢ *Μάλτα* (Ἀγγλίας).

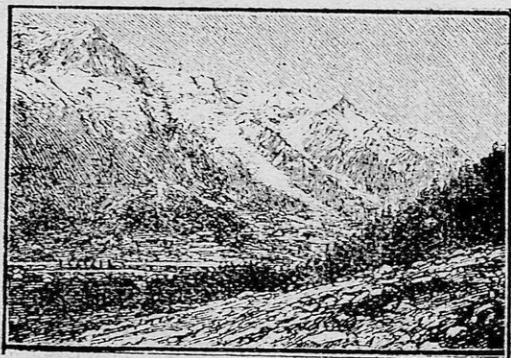
ΚΟΛΠΟΙ. — Τῆς *Βενετίας*, τοῦ *Τάραντος*, τῆς *Νεαπόλεως* καὶ τῆς *Γενούης*.

ΧΕΡΣΟΝΗΣΟΙ. —

Ἡ *Ἀπουλία* καὶ ἡ *Καλαβρία*.

ἈΚΡΩΤΗΡΙΑ. — Ἡ *Κεφάλη*, τὸ *Σπαρτιέντον* καὶ τὸ *Πάσιον*.

ΠΟΡΘΟΙ. — Τοῦ *Πορτάντου*, ὁ *Μεσημεριανὸς* (ἔνθα σχηματίζεται φοβερά θάλασσα δίνη)¹ καὶ τοῦ *Πορτσίφου*.

Αἱ Ἄλπεις.

ΟΡΗ. — Αἱ Ἄλπεις, μεταξὺ Ἰταλίας καὶ τῶν γειτονικῶν αὐτῶν (ὑψηλότερα κορυφὴ τούτων τὸ *Δευκὸν ὄρος* 4810 μέτρα) συνέχεια τούτων τὰ *Ἀπέννινα*, τὰ ὁποῖα διασχίζουν καὶ τὰ μῆκος τὴν Ἰταλίαν καὶ ἐμποδίζουν νὰ σχηματισθῶν μεγάλοι ποταμοί. Ἡφαίστεια δὲ ὁ *Βεζούβιος* καὶ ἡ *Ἰτνα*.

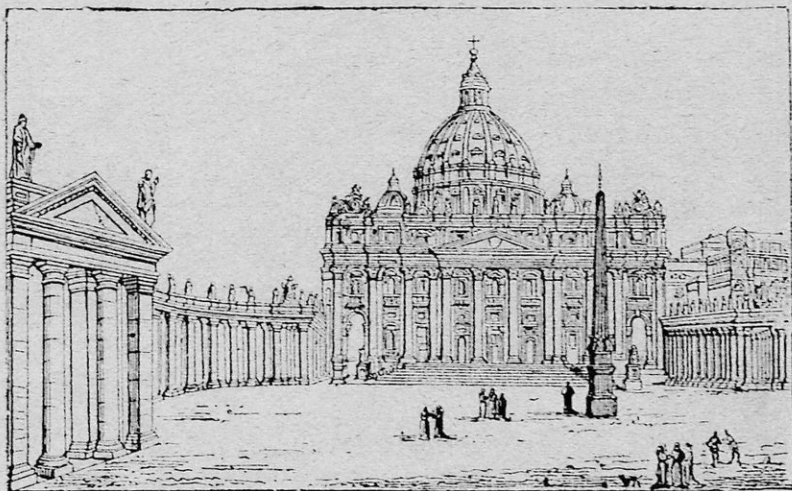
ΠΟΤΑΜΟΙ. — Ὁ *Πάδος*, ὁ μεγαλύτερος ποταμὸς τῆς Ἰταλίας, διαρρέων μετὰ τῶν παραποτάμων αὐτοῦ τὴν εὐφορῶτην *Λομβαρδικὴν* πεδιάδα καὶ χυνόμενος διὰ 4 στομίων

1. Δίνη λέγεται βιαία συστροφή τῶν ὑδάτων δύο ἀντιθέτων ποταμῶν.

εἰς τὸ Ἀδριατικὸν πέλαγος· ὁ Ἄργος καὶ ὁ Τίβερις εἰς τὸ Τυρρηνικόν.

ΛΙΜΝΗ. — Ἡ Ματζόρε (= Μείζων).

ΠΟΛΕΙΣ. — Α΄) Μεσόγειοι· **Ρώμη** (520 χ. κ.), ἐπὶ τοῦ Τίβερως· πρωτεύουσα τῆς Ἰταλίας καὶ μία ἀπὸ τὰς ὠραιότερας πόλεις τοῦ κόσμου· ἐκ τῶν κτιρίων τῆς διακρίνονται ὁ ναὸς τοῦ Ἁγίου Πέτρου (187 μ. μῆκ. καὶ 150 μ. ὕψ.), ὁ

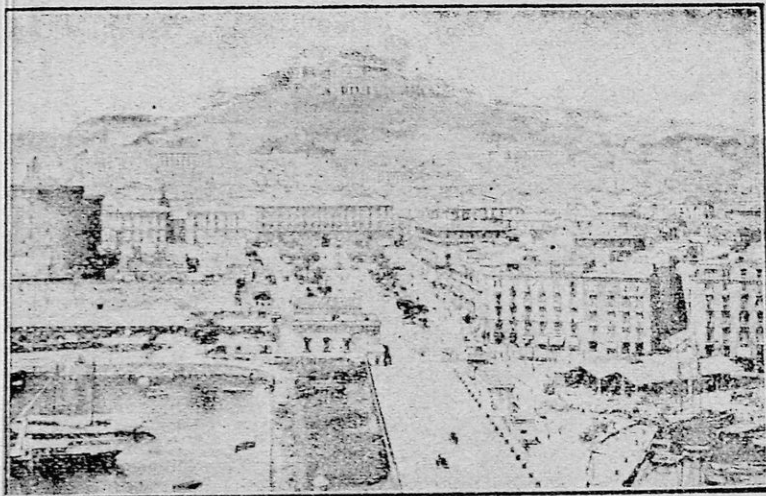

Ναὸς τοῦ Ἁγίου Πέτρου.

μεγαλύτερος χριστιανικὸς ναὸς τῆς οἰκουμένης, τὸ Κυρηνάλιον, παλάτιον τοῦ βασιλέως, τὸ Βατικανόν, ὅπου διαμένει ὁ Πάπας, ἔχον 11.000 δωμάτια, μουσεῖον καὶ βιβλιοθήκην τὸ Πανεπιστήμιον, τὸ Ἀστεροσκοπεῖον, τὸ Ὠδεῖον κ. ἄ. Ἐμπορικωτάτη καὶ βιομηχανος. Ὄθωμ. πρεσβεία καὶ ὄθωμ. προξενεῖον. Ἡ Ρώμη κατὰ τὴν ἀρχαιότητα ἦτο πρωτεύουσα τοῦ ἀπεράντου Ρωμαϊκοῦ κράτους· ἐκ τῶν κτιρίων τῆς διακρίνονται τὸ Καπιτώλιον, τὸ Κολοσσαῖον θέατρον δυνάμενον

να περιλάβη 87 χιλ. θεατῶν καὶ ἐν τῷ ὁμοίῳ ἐπάλαιον οἱ θαῦλοι μὲ τὰ ἄγρια θηρία, ἐγίνοντο δὲ καὶ ναυμαχίαι, διότι ἠδύναντο νὰ πληρῶσιν αὐτὸ δι' ὕδατος τοῦ Τιβέρεως.

Φλωρεντία (200 χ. κ.), ἐπὶ τοῦ Ἄρνου· πατρὶς τοῦ περιήμου ζωγράφου *Μιχαήλ-Ἀγγέλου* καὶ τοῦ ποιητοῦ *Δάντου*· ἀπὸ τοῦ 1865 — 1871 πρωτ. τῆς Ἰταλίας. Ὁθ. προξενεῖον.

Νεάπολις.

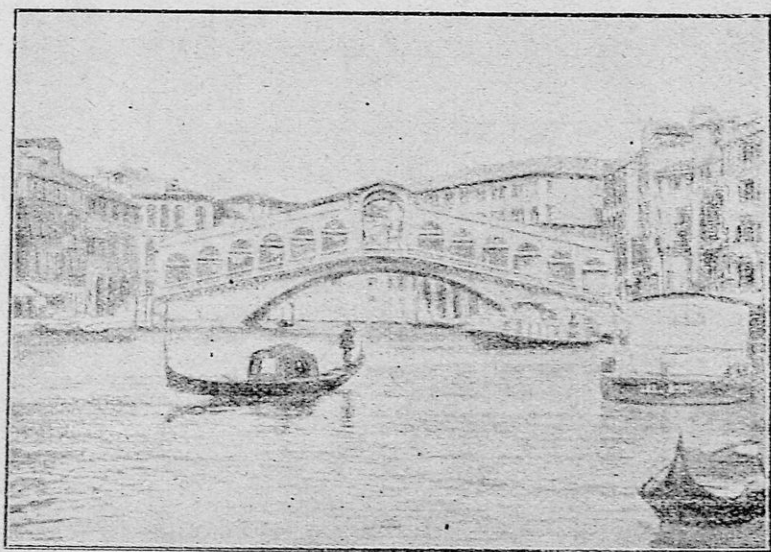
Βονωνία (160 χ. κ.), ἔχουσα τὸ ἀρχαιότατον πανεπιστήμιον τῆς Εὐρώπης ἰδρυθὲν τῷ 1088. Ὁθωμ. προξενεῖον.

Τουρῖνον (350 χ. κ.), ἐπὶ τοῦ Πάδου· πανεπιστήμιον· ἐμπορικὴ καὶ βιομηχανος (μεταξωτὰ ὑφάσματα, ἠδύποτα, σοκολάτα). Ὁθωμ. προξενεῖον.

Μιλᾶνον (600 χ. κ.), ἐμπορικωτάτη· λαμπροὶ ναοί, πολυτεγεῖον καὶ περίφημον θέατρον. Ὁθωμ. προξενεῖον.

Β') Παράλιοι **Γένοβα** (250 χ. κ.), ὁ πρῶτος ἐμπορικὸς

καὶ πολεμικὸς λιμὴν τῆς Ἰταλίας· πανεπιστήμιον, ναυπηγεῖα καὶ τὸ ὠραιότερον πτωχοκομεῖον τοῦ κόσμου· πατρὶς τοῦ Χριστοφόρου Κολόμβου. Ὄθωμ. προξενεῖον. Κατὰ τὸν Μεσαίωνα ἀπετέλει δημοκρατίαν, εἶχεν ἰσχυρότατον στόλον καὶ ἐξουσίαζε πολλὰς πόλεις τῆς Ἀνατολῆς· εἰς τοὺς Γενουη-

Βενετία.

σίους ἀνῆκε καὶ ὁ Γαλατῆς τῆς Κ/πόλεως, ἔνθα ἔκτισαν τὸν πύργον τοῦ Χριστοῦ (γιαγκίν-κιοσκιοῦ).

Πίσα (60 χ. κ.), παρὰ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Ἄρνου· πατρὶς τοῦ ἀστρονόμου Γαλιλαίου· πανεπιστήμιον καὶ τὸ ὠραιότερον νεκροταφεῖον τοῦ κόσμου. Ὄθωμ. προξενεῖον. Καὶ αὕτη ἦτο κατὰ τὸν Μεσαίωνα ἰσχυρὰ δημοκρατία.

Λιβόρνος (100 χ. κ.), ὠραία καὶ ἐμπορικὴ. Ὄθωμ. προξενεῖον.

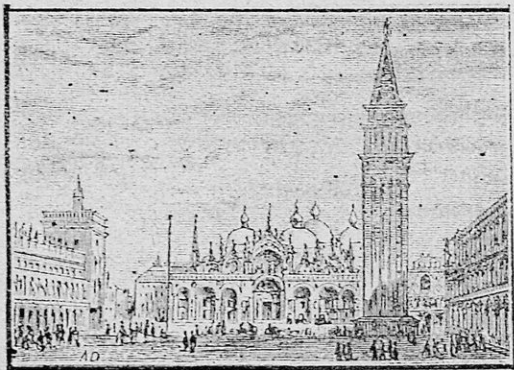
Τσιβιταβένια, ἐπίνειον τῆς Ρώμης. Ὀθωμανικὸν προγεῖον.

Νεάπολις (700 χ. κ.), πλησίον τοῦ Βεζουβίου· ἡ μεγαλύτερα καὶ ὠραιότερα πόλις τῆς Ἰταλίας μετὰ ἀνάκτορα, ναοὺς, πανεπιστήμιον, μουσεῖον, ὄψειον, πολυτεχνεῖον, ἀστεροσκοπεῖον καὶ Ὀθωμ. προξενεῖον. Πλησίον αὐτῆς εὐρίσκονται τὰ ἔρειπια τοῦ Ἡρακλείου, τῶν Σταβίων καὶ τῆς Πομπηϊας, αἵτινες κατεχώσθησαν ὑπὸ τοῦ Βεζουβίου (79 μ. Χ.).

Ρήγιον, ἀρχαία ἑλληνικὴ ἀποικία, ἐπὶ τοῦ Μεσσηνιακοῦ ἰσθμοῦ, καταστραφείσα ὑπὸ φοβεροῦ σεισμοῦ τῷ 1908. Ὀθ. προξενεῖον.

Τάρας, ἀρχαία ἑλληνικὴ ἀποικία, πολεμικὸς λιμὴν.

Βριτηῖσιον, ἔχον τιμοπλοῖκην συγκοινωνίαν μετὰ τῆς Ανατολῆς. Ὀθωμ. προξενεῖον.

Ὁ ναὸς τοῦ Ἁγίου Μάρκου.

Ἄγκωνα, εὐλίμενος καὶ ἐμπορικὴ. Ὀθωμ. προξενεῖον.

Βενετία (160 χ. κ.), ἐκτισμένη ἐπὶ 117 νησιδῶν, τὰ ποῖα συνδέονται διὰ 450 γεφυρῶν· ὁ ναὸς τοῦ Ἁγίου Μάρκου· Ἑλληνικὴ κοινότης διατηροῦσα ναὸν καὶ τυπογραφεῖον, τὸ ὁποῖον πολὺ συνετέλεσεν εἰς τὴν διάδοσιν τῆς παιδείας παρὰ τοῖς Ἑλλησιν· βιομηχανία κρυσταλλίνων κεισῶν καὶ κανίστρων. Ὀθωμ. προξενεῖον. Καὶ αὕτη κατὰ τὸν Μεσαίωνα ἀπετέλει ἰσχυρὰν δημοκρατίαν καὶ κατέκτησε αἰτὰς νήσους καὶ πόλεις τῆς Ἀνατολῆς.

Ἐπὶ τῆς Σικελίας (3 1/2 ἑκατ. κ.) **Παλέρμον** (310 χ. κ.), πανεπιστήμιον· λίαν ἐμπορικὴ. Πρὸς Β. τούτου εὐρίσκονται αἱ ἠφαιστειώδεις *Λιπάροι νῆσοι* (νῆσοι τοῦ Αἰόλου).

Μεσσήνη (150 χ. κ.), καταστραφεῖσα ὑπὸ σεισμοῦ τῷ 1908. Ὅθωμ. προξενεῖον.

Κατάνη (150 χ. κ.), Ὅθωμ προξενεῖον.

Συρακοῦσαι (30 χ. κ.), πατρίς τοῦ μαθηματικοῦ Ἀρχι-

Βενετία.

μήδους· ἀρχαῖαι ἑλληνικαὶ ἀποικίαι, συνδεόμεναι σιδηροδρομικῶς μετὰ τοῦ Παλέρμου.

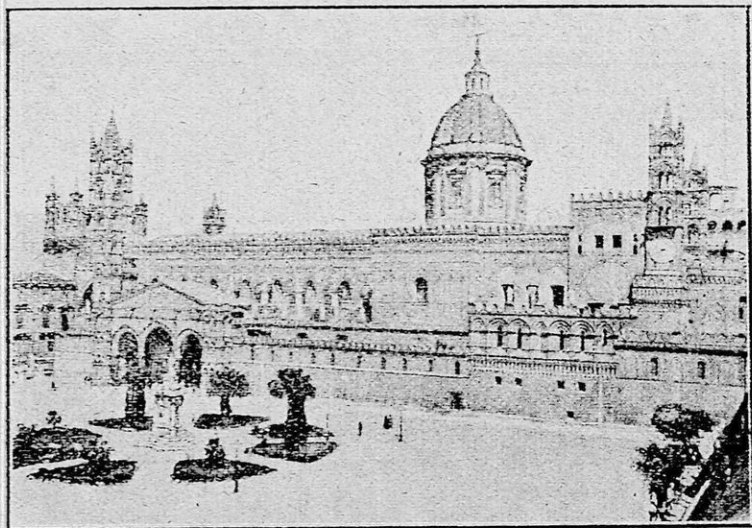
Εἰς τὴν νοτιάν Ἰταλίαν καὶ Σικελίαν τὸ πάλαι ὑπῆρχον πλεῖστοι ἑλληνικαὶ ἀποικίαι καὶ διὰ τοῦτο αἱ γῶραι αὐταὶ ἑκαλοῦντο *Μεγάλη Ἑλλάς*.

Ἐπὶ τῆς Σαρδηνίας· **Κάλιαρι** (40 χ. κ.), ἐμπορικὴ Ὅθωμ. προξενεῖον.

Ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς Ἰταλίας διατελεῖ ἢ παρὰ τὴν

νονωνίαν μικρὰ δημοκρατία¹ τοῦ Ἁγίου Μαρίνου (10 χ.κ.).

ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΟΝ ΣΥΜΠΛΕΓΜΑ. — Ἀπὸ τὸ Βριντήσιον ἀνα-
 πορεύονται δύο σιδηροδρομικαὶ γραμμαὶ ἐκ τούτων ἢ μία
 εἰσέρχεται τὰς πόλεις τῆς ἀνατολικῆς παραλίας, φθάνει μέχρι
 τῆς Βενετίας καὶ ἐκεῖθεν εἰσέρχεται εἰς τὴν Αὐστροουγγα-
 λίαν· ἢ δὲ ἄλλη διέρχεται τὰς πόλεις τῆς δυτικῆς παραλίας,

Παλέρμον.

φθάνει μέχρι τοῦ Τουρίνου καὶ ἐκεῖθεν διὰ τῆς σήραγγος
 τοῦ ὄρους Κενίσου εἰσέρχεται εἰς τὴν Γαλλίαν. Προσέτι
 πάρχουσι καὶ πολλαὶ ἄλλαι διακλαδώσεις μεταξὺ τῶν δια-
 ρέων πόλεων.

ΚΑΤΟΙΚΟΙ. — Οἱ Ἰταλοὶ τὴν θρησκείαν εἶνε Χριστιανοὶ
 Καθολικοί, ἔχοντες ἀρχηγὸν τὸν Πάπαν (Πῖος ὁ Ι΄)· ἐνα-

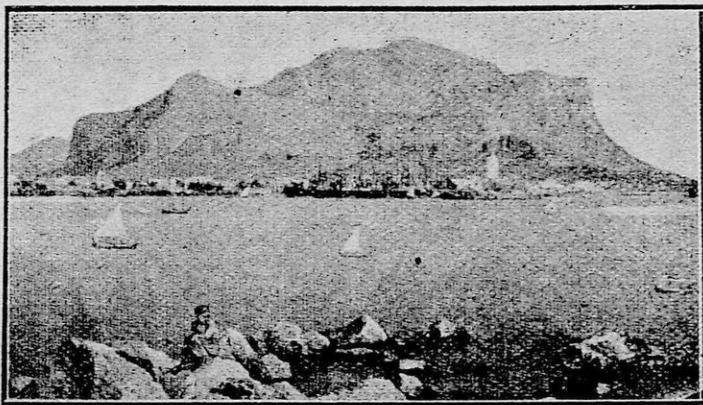
1. Δημοκρατικὸν λέγεται τὸ πολίτευμα τοῦ κράτους, ἐν τῷ
 ποίῳ δὲν ὑπάρχει βασιλεὺς.

σχολοῦνται εἰς τὸ ἐμπόριον, τὴν βιομηχανίαν, γεωργίαν κτηνοτροφίαν καὶ εἰς τὰς ὠραίας τέχνας (μουσικὴν, ζωγραφικὴν, γλυπτικὴν καὶ ἀρχιτεκτονικὴν).

Κλίμα. — Εὐκρατον, γλυκὸ καὶ ὑγιεινόν, πλὴν τῶν βορείων μερῶν.

Εἶδος. — Εὐφορώτατον καὶ καλῶς καλλιεργημένον.

ΠΡΟΪΟΝΤΑ. — Μέταξα (ἡ Ἰταλία εἶνε ἡ πρώτη μεταξοποι

Παλέρμον.

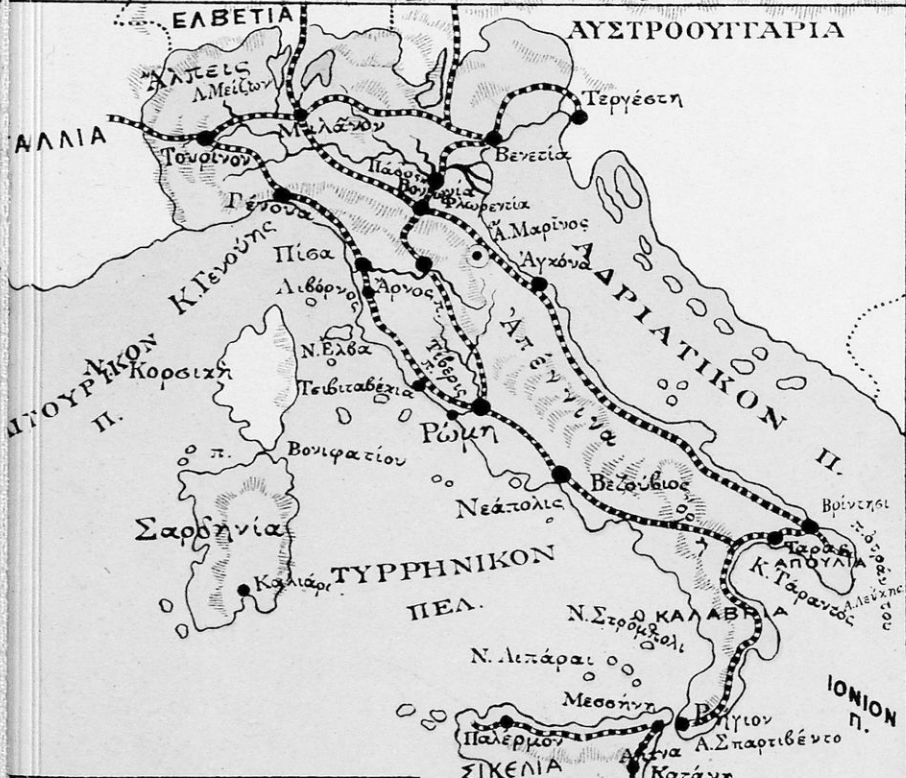
ραγωγὸς χώρα τῆς Εὐρώπης), δημητριακοὶ καρποί, ὄρυζα λαμπροὶ οἴνοι, ἔλαιον, λεμόνια, εὐώδη πορτοκάλια κτλ. διάφορα οἰκόσιτα· μεταλλεῖα ἀργύρου, σιδήρου, μαρμάρου χαλκοῦ καὶ θείου.

Βιομηχανία. — Ἀκμαιοτάτη (ὑφαντήρια, ἐργοστάσια ὑέλων, χάρτου, πύλων, ποτῶν, μακαρονίων, δερμάτων, μουσικῶν ὀργάνων, κηρίνων πυρείων, ναυπηγίας, γλυπτικῆς κλπ.)

Εμπορίον. — Λίαν ζωηρόν.

ΕΛΒΕΤΙΑ

Έκτ. 41 Χιλ. □ Χμ
 Πότ. 3.314.000
 Κλίμαξ
 1: 5 000 000
 25 50 75 100 125
 Χιλιόμετρα

ΙΤΑΛΙΑ

Έκτ. 286.680 □ Χμ
 Πότ. 33.000.000
 Κλίμαξ
 1: 11.500.000
 25 50 75 100 125
 Χιλιόμετρα

ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ ΘΑΛΑΣΣΑ
 Ν. Μάλτα

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ. — Λίαν ἀνεπτυγμένη· πλείστα σχολεῖα, οὐδὲ πολυτεχνεῖα καὶ 21 πανεπιστήμια.

ΠΟΛΙΤΕΥΜΑ. — Μοναρχία συνταγματικὴ μετὰ Βουλῆς καὶ Ἐρρουσίας. — Βίκτωρ Ἐμμανουήλ ὁ Γ΄.

ΚΤΗΣΕΙΣ. — Ἡ Ἰταλία κατέχει δύο χώρας ἐν τῇ Ἀφρικῇ.

Συρακοῦσαι.

ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ

Τοὺς πρώτους χρόνους τῆς Ἰταλίας καλύπτει σκότος· φαίνεται, ὅτι εἰς αὐτὴν εἰσέβαλον περὶ τὰ 1700 π. Χ. οἱ Περγαῖοι καὶ οἱ Ἰλλυριοί. Περὶ τὰ 1500 π. Χ. εἰσέβαλον εἰς αὐτὴν οἱ Ἰβηρες ἐκδιωχθέντες ἐκ τῆς Ἰσπανίας ὑπὸ τῶν βασιλευσῶν καὶ κατόπιν τούτων περὶ τὰ 1400 π. Χ. οἱ Γαλάται, οἱ ὁποῖοι ἴδρυσαν μέγα κράτος. Τὸ κράτος τοῦτο τῶν βασιλευσῶν ἀνέτρεψαν οἱ Ἑτροῦσκοι, οἵτινες φαίνονται γερμα-

νικῆς καταγωγῆς. Κατὰ τοὺς αὐτοὺς χρόνους ἐπὶ τῶν Ἀπεννίνων ἔζη καὶ ἡ ἰδίως Ἰταλικὴ φυλὴ καὶ πολλοὶ ἄλλοι. Ἐκ τῆς μίξεως τῶν διαφόρων φυλῶν παρήχθησαν οἱ Λατῖνοι ὀνομασθέντες τοιοῦτοτρόπως ἐκ τοῦ βασιλέως αὐτῶν Λατίνου.

Περὶ τὰ 756 π. Χ. ἐκτίσθη ἐπὶ τοῦ Τιβέρεως ἡ Ρώμη· οἱ κάτοικοι αὐτῆς, οἱ Ρωμαῖοι, ὑπέταξαν ὄχι μόνον τὰς διαφόρους φυλὰς τῆς Ἰταλίας, ἀλλὰ καὶ ὅλον σχεδὸν τὸν τότε γνωστὸν κόσμον (ἦτοι τὴν χερσόνησον τοῦ Αἴμου, τὴν Μ. Ἀσίαν καὶ Συρίαν, τὰ βόρεια παράλια τῆς Ἀφρικῆς, τὴν Ἰσπανίαν, τὴν Γαλλίαν, τὴν Ἀγγλίαν κτλ.) καὶ τοιοῦτοτρόπως ἀπετελέσθη τὸ ἀπέραντον καὶ ἰσχυρότατον Ρωμαϊκὸν κράτος.

Μετὰ Χριστὸν τὴν Ἰταλίαν ἐπέδραμον διάφοροι βάρβαροι (Βισιγόθοι, Βανδῆλοι, Ὀστρογόθοι, Ἑρσούλοι κ. ἄ.), οἱ ὅποιοι καὶ καταλύουσι τὸ Ρωμαϊκὸν κράτος.

Κατόπιν ἡ Ἰταλία ὑποτάσσεται εἰς τοὺς Βυζαντινοὺς καὶ Λομβαρδοὺς καὶ ἐπὶ τέλους διαμελίζεται εἰς διάφορα κρατεῖα δια τὸ Λομβαρδικὸν βασίλειον, τὸ Παπικὸν κράτος, τὴν δημοκρατίαν τῆς Γενοῦης, τὴν δημοκρατίαν τῆς Πίσσης, τὴν δημοκρατίαν τῆς Βενετίας, τὸ βασίλειον τῆς Νεαπόλεως καὶ Σικελίας, τὸ βασίλειον τοῦ Πεδεμοντίου κ. ἄ).

Κατὰ τὸ 962 μ. Χ. οἱ Γερμανοὶ κατέλαβον μέγα μέρος τῆς Ἰταλίας, ἀλλ' ἠρωϊκοὶ πόλεμοι ἀπήλλαξαν αὐτὴν ἀπὸ τῆς Γερμανικῆς κυριαρχίας (1250 μ. Χ.). Κατὰ τὴν ἐποχὴ ταύτην παράγεται ἐκ τῆς Λατινικῆς γλώσσης ἡ Ἰταλικὴ καὶ ἀναφαίνονται οἱ ποιηταὶ Δάντης, Πετράρχης καὶ ὁ Βοκκάκιος, οἱ ζωγράφοι Ραφαὴλ καὶ Μιχαήλ-Ἀγγελος, ὁ ἀστρονόμος Γαλιλαῖος, ὁ φυσικὸς Τορικήλλης κ. ἄ.

Μετὰ ταῦτα Ἰσπανοὶ καὶ Αὐστριακοὶ διαφιλονεικοῦσι τὴν κυριαρχίαν τῆς Ἰταλίας, ἕως οὗ ὁ αὐτοκράτωρ τῆς Γαλλίας Ναπολέων Α' ὁ Βοναπάρτης (1810) καταλύει τὰ διάφορα κρατεῖα καὶ ὑποτάσσει ὁλόκληρον τὴν Ἰταλίαν.

Ἀλλὰ μετὰ τὴν πῶσιν τοῦ Ναπολέοντος ἀναφαίνονται καὶ ἄλλιν τῷ 1815 τὰ κρατεῖδια ταῦτα μέχρι τοῦ 1861, ὅποτε ὁ βασιλεὺς τοῦ Πεδεμοντίου Βίκτωρ Ἐμμανουήλ ὁ Β΄ βοηθούμενος ὑπὸ τοῦ πολιτικοῦ Καβούρ καὶ τοῦ στρατηγοῦ Γαμβάλδη κατώρθωσε τὰ συνενώση εἰς ἓν κράτος ὅλα τὰ Ἰταλικά κρατεῖδια μὲ πρωτεύουσαν τὸ Τουρῖνον. ἔμεινε μόνον Βενετία, τὴν ὁποίαν κατεῖχον οἱ Αὐστριακοί, καὶ ἡ Ρώμη, τὴν ὁποίαν ἐκυβέρνησα ὁ Πάπας βοηθούμενος ὑπὸ τοῦ Γαλλικοῦ στρατοῦ.

Τῷ 1865 πρωτεύουσα ἐγένετο ἡ Φλωρεντία. Κατὰ τὸν Αὐστροπρωσικὸν πόλεμον τοῦ 1866 ἡ Ἰταλία συνεμάχησε μετὰ τῆς Πρωσσίας καὶ κατὰ τὴν συνομολόγησιν τῆς εἰρήνης κέρδισε τὴν Βενετίαν.

Κατὰ τὸν Γαλλογερμανικὸν πόλεμον τοῦ 1870 οἱ Γάλλοι παρακάσθησαν ν' ἀποσύρῳσι τὸν ἐν Ρώμῃ στρατὸν αὐτῶν καὶ τότε οἱ Ἰταλοὶ εὐρόντες κατάλληλον περίστασιν κατέλαβον διὰ τῆς βίας τὴν Ρώμην καὶ ἀνέδειξαν αὐτὴν πρωτεύουσαν τῆς Ἰταλίας· τοιουτοτρόπως λοιπὸν συνεπληρώθη ἡ πολιτικὴ ἔνωσις ἀπάσης τῆς Ἰταλίας. Ἐντὸς δὲ ὀλίγων ἐτῶν ἐποίησε τοσαύτας προόδους, ὥστε κατετάχθη μεταξὺ τῶν 6 Μεγάλων Δυνάμεων τῆς Εὐρώπης.

ΓΥΜΝΑΣΜΑ 9.

Ποῖα κράτη ὑπάρχουσι πρὸς Β. τῆς Ἰταλίας; Ποῖα πρὸς Β. τῆς Ὀθωμ. Εὐρώπης; Ποῖα πρὸς Δ. τῆς Ρουμανίας; Πῶς δυνάμεθα διὰ τῆρας νὰ μεταβῶμεν ἀπὸ τὴν Ἰταλίαν εἰς τὴν Γαλλίαν; Ποῖα παραλία τῆς Ἰταλίας περιβρέχουσι τὰ πελάγη αὐτῆς; Τὸ Ἰόνιον πέλαγος ποῖα παραλία τῆς Ἑλλάδος περιβρέχει; Ὑπὸ τίνων κατέχονται αἱ παρὰ τὴν Ἰταλίαν νῆσοι; Ποίους κόλπους σχηματίζει ἕκαστον πέλαγος; Πῶς σχηματίζονται ἡ Ἀπουλία καὶ ἡ Καλοβρία; Εἰπέ τὰς χερσονήσους τῆς Ὀθωμ. Εὐρώπης καὶ τῆς Πελοποννήσου. Τί ἐνόησαν καὶ τί χωρίζουσιν ὁ πορθμὸς τοῦ Ὀτράντου καὶ ὁ Μεσσηνιακός; Μεταξὺ τίνων εὐρίσκεται ὁ πορθμὸς τοῦ Βονιφατίου; Εἰπέ

τοὺς πορθμοὺς τῆς Ἑλλάδος, τὰ ὄρη τῆς Μακεδονίας. Πόθεν πηγάζουσιν οἱ ποταμοὶ τῆς Ἰταλίας; Πῶς ὀνομάζεται τὸ παλάτιον τοῦ βασιλέως; Τί εἶναι τὸ Βατικανόν; Ποία εἶναι ἡ ἔμπορικωτάτη πόλις τῆς Ἰταλίας, ἡ ὠραιότερα, ἡ μεγίστη, ἡ πατρὶς τοῦ Ἀρχιμήδους, τοῦ Δάντου, τοῦ Κολόμβου, τοῦ Μιχαὴλ Ἀγγέλου, τοῦ Γαλιλαίου; Ποῖαι πόλεις ἀπετέλουν κατὰ τὸν Μεσαίωνα δημοκρατίας; Ποῖαι πόλεις τῆς Ἰταλίας εὐρίσκονται ἐπὶ ποταμῶν; Ποῖαι ἐπὶ ὀμωνύμων κόλπων; Ποῖαι εἰς τὸν Μεσσηνιακὸν πορθμόν; Ποία ἡ βορειότερα πόλεις τῆς Ἰταλίας; ποία τῆς Ρουμανίας; ποία τῆς Ἑλλάδος; ποία τῆς Ὀθωμ. Εὐρώπης; Ποῖον τὸ ἐπίνειον τῆς Ρώμης; Ποίας θαλάσσης καὶ πορθμοὺς θὰ διαπλεύσωμεν ἀπὸ τὴν Κωνσταντῆσαν μέχρι τοῦ Βριντησίου; καὶ ἐκεῖθεν σιδηροδρομικῶς ποῦ δυνάμεθα νὰ μεταβῶμεν; Τί εἶνε ὁ Πάπας; Τί εἶδους ἐργοστάσια ἔχει ἡ Ἰταλία; Περιοδεύων παραλίως ἀπὸ Βενετίας μέχρι Γενούης τί θὰ ἀπαντήσῃς;

Ι Σ Π Α Ν Ι Α

(Ἐκτασις 500.000 □ χλμ. — Κάτοικοι 18¹, ἑκατομμ.).

ΟΡΙΑ. — Ἡ Ἰσπανία μετὰ τῆς Πορτογαλίας σχηματίζει χερσόνησον, ἣτις ἔξέχει μεταξὺ τῆς Μεσογείου θαλάσσης καὶ τοῦ Ἀτλαντικοῦ Ὠκεανοῦ καὶ ὀνομάζεται Ἰβηρικὴ ἢ Πυρηναϊκὴ ἢ Ἰσπανοπορτογαλικὴ χερσόνησος· ἐνοῦται δὲ πρὸς Β. μόνον μετὰ τῆς Γαλλίας.

ΚΟΛΠΟΙ. — Τῶν *Γαδείρων* καὶ ὁ *Βισκαϊκός*.

ΠΟΡΘΟΜΟΣ. — Τοῦ *Γιβραλτᾶρ* (Ἡράκλειοι στῆλαι).

ΑΚΡΩΤΗΡΙΑ. — Ἡ *Ταοίφα* (ἡ νοτιωτάτη ἄκρη τῆς Εὐρώπης) καὶ τὸ *Φινιστέρον*.

ΟΡΗ. — Τὰ *Πυρηναῖα* (μεταξὺ Ἰσπανίας καὶ Γαλλίας), τὰ *Κανταβρικά* (ἐκτεινόμενα μέχρι τοῦ Φινιστέρου), τὰ Ἰβηρικά, τὰ *Καστιλλιανὰ*, ἡ *Σιέρρα Μορένα* καὶ ἡ *Σ. Νεβάδα*. (Σιέρρα = ὄρεινὴ σειρὰ).

ΠΟΤΑΜΟΙ. — Ὁ Ἐβρος (Ἰβηρ), πηγάζων ἐκ τῶν Καν-

αθρικῶν, διαρρέων τὴν Ἀραγωνικὴν πεδιάδα καὶ χυνόμενος εἰς τὴν Μεσόγειον· ὁ Δούριος, ὁ Τάγος, ὁ Γουαδιάνας καὶ ὁ Γουαδαλκιβήρ εἰς τὸν Ἀτλαντικόν.

ΝΗΣΟΙ. — Αἱ Βαλεαρίδες, ἐκ τῶν ὁποίων μεγαλύτεραι ἡ Μαϊόρκα, ἡ Μινόρκα καὶ ἡ Ἴβικα.

ΠΟΛΕΙΣ. — Α΄) Μεσόγειοι **Μαδρίτη** (550 χ. κ.), ἐπὶ παρατοτάμιον τοῦ Τάγου, πρωτεύουσα· ἀνάκτορα, πανεπιστήμιον, βιβλιοθήκη, μουσεῖον, τὸ ὁποῖον ἔχει τὴν πλουσιωτάτην παρακοθήκην τοῦ κόσμου κ. ἄ. Ὅθ. πρεσβεία καὶ προξενεῖον.

Τολέδον (25 χ. κ.), ἐπὶ τοῦ Τάγου· πανεπιστήμιον, ὥραϊα ἀκοδομαὶ (Μικρὰ Ρώμη).

Σεβίλλη (150 χ. κ.), ἐπὶ τοῦ Γουαδαλκιβήρ. Ἐνταῦθα ὡρίζονται ἀνάκτορα, λεγόμενα Ἀλκαζάρ, τῶν Ἀράβων χαλιφῶν, οἵτινες κατέλαβον μίαν φορὰν τὴν Ἰσπανίαν. Ὅθωμ. προξενεῖον.

Γρενάδα (80 χ. κ.), πρωτ. ἄλλοτε τῶν Ἀράβων μὲ πομπητελῆ ἀνάκτορα (Ἀλάμβρα).

Σαραγόσα (100 χ. κ.), ἐπὶ τοῦ Ἐβρου· πανεπιστήμιον.

Β΄) Παράλιοι **Βαρκελόνα** (530 χ. κ.), ἡ ἐμπορικωτέρα καὶ βιομηχανικωτέρα πόλις τῆς Ἰσπανίας. Ὅθωμ. προξενεῖον.

Βαλεντία (220 χ. κ.), πανεπιστήμιον, κλίμα γλυκὸ καὶ βιομηχανία μεταξωτῶν ὑφασμάτων. Ὅθ. προξενεῖον.

Καρθαγένη (100 χ. κ.), πολεμικὸς λιμὴν.

Μαλάγα (130 χ. κ.), περίφημοι οἶνοι καὶ ἔλαιον. Ὅθωμ. μικρὸν προξενεῖον.

Γιβραλτάρ (40 χ. κ.), μὲ φρούριον ἰσχυρώτατον ἀνήκον εἰς τοὺς Ἀγγλοὺς (ἡ κλεῖς τῆς Μεσογείου). Ὅθ. προξενεῖον.

Κάδιξ (Γάδειρα, 70 χ. κ.), ἐπὶ νησυδρίου, ἐμπορικὸς καὶ πολεμικὸς λιμὴν. Ὅθωμ. προξενεῖον. Πλησίον αὐτῆς ὑπάρχει ὁ λιμὴν Πάλος, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἀνεχώρησεν ὁ Χριστ. Κολόμβος διὰ τὴν Ἀμερικὴν.

Φερρόλη, πολεμικὸς λιμὴν.

Ἅγιος Σεβαστιανός, ἐμπορικὴ. Ὅθωμ. προξενεῖον.

Πάλμα (65 χ. κ.), ἐπὶ τῆς Μαϊόρκας, ἐμπορικὴ. Ὅθωμ. προξενεῖον.

ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΟΝ ΣΥΜΠΛΗΓΜΑ.

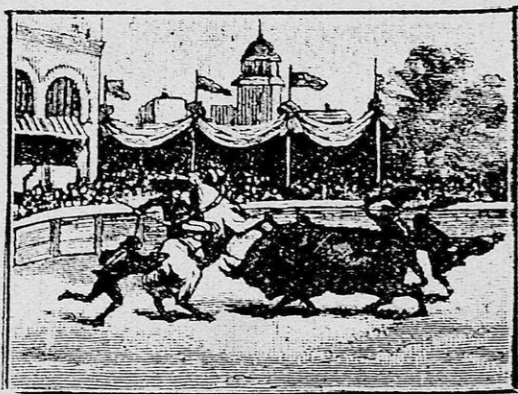
1. Μαδρίτη	}	Τολέδον — Πορτογαλία.
		Σεβίλλη — Κάδιξ.
		Σαραγόσα — Βαρκελόνα — Γαλλία.
		Ἅγιος Σεβαστιανός — Γαλλία.
2. Γιβραλτάρ — Μαλάγα — Καρθαγ. — Βαλεντ. — Βαρκελόνα.

ΚΑΤΟΙΚΟΙ. — Τὴν θρησκείαν Καθολικοὶ καταγινόμενοι εἰς τὴν γεωργίαν, κτηνοτροφίαν καὶ ἐμπόριον ἀγαπητὴ δὲ αὐτῶν διασκέδασις ἡ ταυρομαχία.

ΚΛΙΜΑ. — Εὐκράτον καὶ ὑγιεινόν, μόνον τὰ νότια ἔχουσι κλίμα θερμόν, ἐπειδὴ προσβάλλονται ἀπὸ καυστικοὺς ἀνέμους τῆς Ἀφρικῆς.

ΕΛΑΦΟΣ. — Εὐφορον, ἀλλὰ ἀμελῶς καλλιεργημένον.

ΠΡΟΪΟΝΤΑ. — Οἶνοι, δημητριακά, ἔλαιον, ὀπῶραι, ἐσπεριδοειδῆ, μέταξα, μέλι, κηρὸς κ. ἄ. Ἐκ τῶν οἰκοσίτων ὄνομαστὰ εἶνε τὰ πρόβατα, τὰ λεγόμενα μερινά, τὰ ὅποια ἔχουσι λεπτότατον μαλλίον. Μεταλλεῖα ἀργύρου, σιδήρου καὶ μόλυβδου.

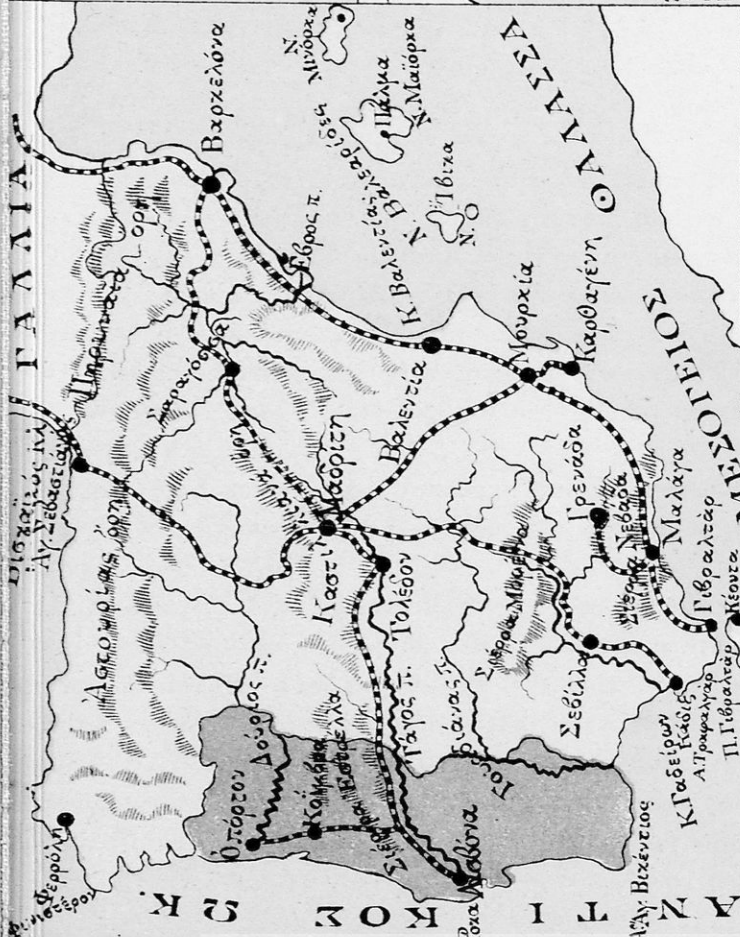
Ταυρομαχία.

Β. ΠΑΤΡΟΜΕΝΟΣ ΩΚΕΑΝ.

Ν. ΞΕΛΑΝΔΙΑ
ΑΤΛΑΝΤΙΚΟΣ ΩΚΕΑΝ.

ΔΑΝΙΑ
Έξ. 40.000 □ Χλ.
Κατ. 2.500.000
Καμμάς 1.10.000.000

**ΙΣΠΑΝΙΑ
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ**
Κλίμαξ 1: 12.000.000
0 100 200 300 50

ΑΤΛΑΝΤΙΚΟΣ ΩΚΕΑΝ. ΑΦΡΙΚΗ ΝΕΚΡΟΠΟΛΙΣ ΟΥΛΜΑΝΣΙΑ

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ. — Μετρία (ὑφαντήρια μεταξωτῶν καὶ μαλινῶν ὑφασμάτων, ἔργοστάσια ὑέλων).

ΕΜΠΟΡΙΟΝ. — Οὐχὶ τόσον ζωηρὸν διενεργούμενον ὑπὸ ἄλλων καὶ Ἄγγλων.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ. — Μεγάλαι προσπάθειαι καταβάλλονται πρὸς ἐλτίωσιν αὐτῆς· πολλὰ σχολεῖα καὶ 10 πανεπιστήμια.

ΠΟΛΙΤΕΥΜΑ. — Μοναρχία συνταγματικὴ μετὰ Βουλῆς καὶ ἐρρουσίας. — Ἄλφόνσος ὁ ΙΓ'.

ΚΤΗΣΕΙΣ. — Ἐν Ἀφρικῇ (700 χ. κ.).

ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ

Ἡ Ἰσπανία καὶ ἡ Πορτογαλία τὸ πάλαι ὠνομάζετο Ἰβηρία. Οἱ πρῶτοι κάτοικοι τῆς χώρας ταύτης ἦσαν οἱ Ἰβηρες αἱ οἱ Κελτοί, οἱ ὁποῖοι κατόπιν μακρῶν πολέμων συνεφώρῃσαν ἐπὶ τέλους εἰς τὴν διανομὴν τῆς χώρας καὶ τοιοιτοτρόπως οἱ μὲν Κελτοὶ κατέλαβον τὰ βόρεια καὶ τὰ δυτικά, οἱ δὲ Ἰβηρες τὰ νότια καὶ τὰ ἀνατολικά.

Οἱ Φοίνικες καὶ οἱ Ἕλληνες ἴδρυσαν εἰς τὰ παράλια αὐτῆς πολλὰς ἀποικίας.

Ἐπειδὴ οἱ κάτοικοι τῆς Ἰσπανίας ἦσαν πολιτικῶς διηρημένοι, ὑπέκνυψαν κατ' ἀρχὰς εἰς τοὺς Καρχηδονίους καὶ μετὰ αὐτὰ εἰς τοὺς Ρωμαίους.

Μετὰ Χριστὸν τὴν Ἰσπανίαν ἐπέδραμον οἱ βάρβαροι τῆς ἔρμανίας (Σουάβοι, Ἀλανοί, Βανδῆλοι, Βισιγόθοι κ. ἄ.), δρῶσαντες αὐτόθι βασιλεία· τῷ δὲ 711 κατέλαβον αὐτὴν οἱ Ἀραβες καὶ κατέστησαν ἐπαρχίαν τοῦ ἄχανοῦς αὐτῶν κράτους.

Τῷ 1481 Φερδινάνδος ὁ Καθολικὸς κατέλαβε τὴν πρωτεύουσαν τῶν Ἀράβων Γρενάδαν, ἐξεδίωξεν αὐτοὺς ἐκεῖθεν καὶ ἴδρυσεν τὸ νέον Ἰσπανικὸν κράτος. Ἐπὶ τῆς ἐποχῆς

αὐτοῦ ἀνεκαλύφθη (τῷ 1492) ὑπὸ τοῦ Γενονηνοῦ Χριστοφóρου Κολόμβου ἢ Ἀμερική, τῆς ὁποίας μέγα μέρος κατελήφθη ἐπ' ὀνόματι αὐτοῦ· τοιοῦτοτρόπως ἡ Ἰσπανία προήχθη καὶ ἐγένετο κράτος μέγα καὶ ἰσχυρόν.

Μετὰ ταῦτα ὁμως ἔνεκα διαφορῶν λόγων ἡ Ἰσπανία παρήκμασε, πλεῖσται χῶραι τῆς Ἀμερικῆς ἀπηλλάγησαν τῆς κυριαρχίας αὐτῆς καὶ κατέστη κράτος Β' τάξεως.

ΓΥΜΝΑΣΜΑ 10.

Ποθεν ὀρίζεται ἡ Ἰσπανία; Πῶς χωρίζεται ἀπὸ τὴν Γαλλίαν; πῶς ἀπὸ τὴν Ἀφρικὴν; Ἀπὸ ποίας θαλάσσας σχηματίζονται οἱ κόλποι αὐτῆς; Ποῖαι πόλεις τῆς Ἰσπανίας εὐρίσκονται ἐπὶ ποταμῶν; Πρὸς ποῖον μέρος τῆς Μαδρίτης εὐρίσκεται ἡ Σαραγόγια, ἡ Σεβίλλη καὶ ἡ Φερρόλη; Ποία εἶνε ἡ ἐμπορικωτέρα πόλις τῆς Ἰσπανίας; Ποία ἐξάγει περιφήμους οἴνους; Περιπλέον τὴν Ἰσπανίαν ἀπὸ Βαρκελόνης μέχρι Κάδικος τί θὰ ἀπαντήσης; Δεῖξον ἐπὶ τοῦ γεωγραφικοῦ χάρτου τὴν Πάλμαν, τὴν Νεάπολιν, τὸ Γύθειον τὸν Βῶλον, τὴν Καβάλλαν, τὸ Ἰάσιον, τὴν Σεμένδριαν. Εἰπέ τὰς παραλίους πόλεις τῆς Πελοποννήσου καὶ τὰς πόλεις τοῦ νομοῦ Ἰωαννίνων. Ποία πόλις εὐρίσκεται ἐπὶ τοῦ Ἐβρου τῆς Ἰσπανίας καὶ ποῖαι ἐπὶ τοῦ Ἐβρου τῆς Θράκης;

ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ

(Ἐκτασις 92 000 □ χλ.μ. — Κάτοικοι 5¹/₂ ἑκατομμ.).

ΑΚΡΩΤΗΡΙΑ. — Τὸ Ρόκα καὶ ὁ Ἅγιος Βικέντιος.

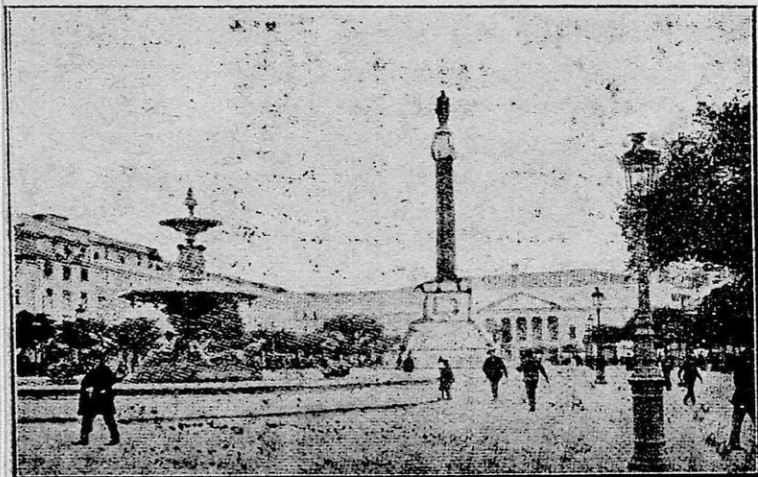
ΟΡΗ. — Ἡ Σιέρρα Ἐστροέλλα.

ΠΟΤΑΜΟΙ. — Ὁ Δούριος, ὁ Τάγος καὶ ὁ Γουαδιάνας πηγάζοντες ἐκ τῆς Ἰσπανίας.

ΠΟΛΕΙΣ. — Α) Παραλίαι: **Λισσαβὼν** (360 χ. κ.), εἰς τὰς ἐκβολὰς τοῦ Τάγου, πρωτεύουσα· μία ἀπὸ τὰς ὠραιότερας πόλεις τοῦ κόσμου ὡς πρὸς τὴν φυσικὴν καλλονὴν (ὡς τῆς

(ωνσταντινούπολις καὶ ἡ Νεάπολις) λαμπρὰ οἰκοδομήματα· σφραλέστατος λιμὴν. Ὅθωμ. προξενεῖον. Συνδέεται μετὰ τῆς Ἀμερικῆς δι' ὑποβρυχίου τηλεγράφου.

Ὀπόρτον (170 χ. κ.), πλησίον τῶν ἐκβολῶν τοῦ Δουρίου· Ὁ ἐργοστάσια βαμβακερῶν καὶ μεταξωτῶν ὑφασμάτων· ἐρίφιμοι οἶνοι.

Λισσαβῶν.

Β') Μεσόγειοι **Κοΐμβρα**, πανεπιστήμιον.

ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΟΝ ΣΥΜΠΛΗΓΜΑ.

Λισσαβῶν { Κοΐμβρα—Ὀπόρτον.
Τολέδον.

ΚΑΤΟΙΚΟΙ. — Τὴν θρησκείαν καθολικοί, καταγινόμενοι εἰς τὴν ἀμπελοργίαν, γεωργίαν, βιομηχανίαν καὶ ναυτιλίαν.

ΚΛΙΜΑ. — Εὐκρατον καὶ ὑγιεινόν.

ΕΛΔΦΟΣ. — Εὐφορον, ἀλλὰ κακῶς καλλιεργημένον.

ΠΡΟΪΟΝΤΑ. — Ἐσπεριδοειδῆ, ὀπῶραι, ἄφθονοι οἶνοι, ἄλας, χαλκός, μόλυβδος, λιθάνθρακες.

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ. — Μετρία (ὑφαντικὴ καὶ χρυσοχοΐα).

ΕΜΠΟΡΙΟΝ. — Ζωηρόν, διενεργούμενον ὑπὸ τῶν Ἑγγλῶν.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ. — Ἄρκετὰ διαδεδομένη· πολλὰ σχολεῖα, δύο πολυτεχνεῖα καὶ 1 πανεπιστήμιον.

ΠΟΛΙΤΕΥΜΑ. — Δημοκρατικὸν μετὰ Βουλῆς καὶ Γερουσίας. — Ὁ πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας Μανουήλ Ἀρριάγκο.

ΚΤΗΣΕΙΣ. — Ἐν Ἀσίᾳ καὶ Ἀφρικῇ (7½ ἑκατ.).

ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ

Ἡ ἴδρυσις τοῦ Πορτογαλικοῦ βασιλείου ἐγένετο τῷ 1139 μ. Χ. ἀφοῦ ἐξεδιώχθησαν ἐκ τῆς Ἰβηρικῆς χερσονήσου οἱ Ἀραβες. Ἡ Πορτογαλία ἐγένετο χώρα ἐμπορικωτάτη, διότι οἱ μεγάλοι αὐτῆς θαλασσοπόροι Διάζος, Βάσκοι δὲ Γάμας, Καβρὰλ κ. ἄ. ἀνεκάλυψαν νέαν ὁδὸν πρὸς τὰς Ἰνδίας τῆς Ἀσίας.

Τῷ 1580 ὑπειάγη εἰς τὴν Ἰσπανίαν· τῷ δὲ 1640 ἀνέκτησε μὲν τὴν ἀνεξαρτησίαν της, ἀλλ' ὅμως ἀπώλεσε τὸ ἀρχαῖον αὐτῆς μεγαλεῖον. Ἐκτοτε χρονολογεῖται ἡ παρακμὴ τῆς Πορτογαλίας, καθότι οἱ κάτοικοι αὐτῆς παρημέλησαν τὴν γεωργίαν καὶ τὴν βιομηχανίαν.

Τῷ 1910 ἐξεδιώχθη κατόπιν ἐπαναστάσεως ὁ τελευταῖος βασιλεὺς Μανουήλ καὶ ἀνεκηρύχθη ἡ δημοκρατία.

ΓΥΜΝΑΣΜΑ 11.

Πόθεν ὀρίζεται ἡ Πορτογαλία; Ταξειδίον παραλίως ἀπὸ Κάδικος μέχρις Ἁγίου Σεβαστιανῶν καὶ σιδηροδρομικῶς ἀπὸ Ἁγίου Σεβαστιανῶν μέχρι Κάδικος. Εἶπε τὰ ἀκρωτήρια τῆς Ἰβηρικῆς χερσονήσου, τὰ νότια κράτη τῆς Εὐρώπης μὲ τὰς πρωτεύουσας καὶ τοὺς βασιλεῖς αὐτῶν. Μεταξὺ τίνων ποταμῶν εὐρίσκειται ἡ Σιέρρα

Ευτρούλλα; Εἶπε τὰς λίμνας τῆς Ὀθωμ. Εὐρώπης δεικνύων συγχρόνως αὐτὰς ἐπὶ τοῦ χάρτου. Ποίους πορθμοὺς καὶ θαλάσσας θὰ διαπλεύσῃ ἀτμόπλοιον ἀπὸ Βραΐλας μέχρις Ὀπόρτου;

Γ Α Λ Λ Ι Α

(Ἐκτασίς 536.000 □ χλμ. — Κάτοικοι 39 ἑκατομμ.).

ΟΡΙΑ. — Ἡ Ἰταλία, ἡ Ἑλβετία, ἡ Γερμανία, τὸ Βέλγιον, ἡ θάλασσα τῆς Μάγχης, ὁ Ἀτλαντικὸς Ὠκεανὸς, ἡ Ἰσπανία καὶ ἡ Μεσόγειος.

ΚΟΛΠΟΙ. — Τοῦ Λέοντος, ὁ Βισκαϊκός, τοῦ Ἁγίου Μιχαήλ (μεγάλη παλίρροια) καὶ τῆς Χάβρης.

ΧΕΡΣΟΝΗΣΟΙ. — Ἡ Βρετανικὴ καὶ ἡ Νορμανδία.

ΑΚΡΩΤΗΡΙΟΝ. — Τοῦ ἁγίου Μαθαίου, εἰς τὴν εἴσοδον τῆς θαλάσσης τῆς Μάγχης.

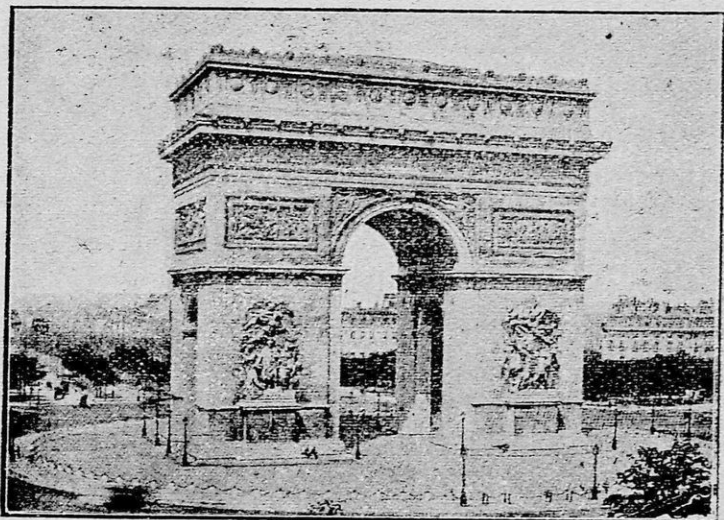
ΠΟΡΘΜΟΣ. — Τοῦ Καλαί.

ΟΡΗ. — Τὰ Πυρηναῖα, αἱ Κηβένναι (εἰς τὸ μέσον τῆς Γαλλίας), αἱ Ἀλπεις, ὁ Ἰόρας (μεταξὺ Γαλλίας καὶ Ἑλβετίας), τὰ Βόσγια (μεταξὺ Γαλλίας καὶ Γερμανίας) καὶ τὰ Ἀρδενα (μεταξὺ Γαλλίας καὶ Βελγίου).

ΠΟΤΑΜΟΙ. — Ο Σηκουάνας (ἐκ τῶν Βοσγίων εἰς τὸν κόλπον τῆς Χάβρης), ὁ Δείγηρ (ὁ μέγιστος τῆς Γαλλίας ἐκ τῶν Κηβεννῶν εἰς τὸν Ἀτλαντικόν), ὁ Γαρούνας (ἐκ τῶν Πυρηναίων εἰς τὸν Ἀτλαντικόν), ὁ Ροδανὸς (ἐκ τῆς Ἑλβετίας εἰς τὸν κόλπον τοῦ Λέοντος) καὶ ὁ παραπόταμος αὐτοῦ Σαόνης.

ΠΟΛΕΙΣ. — Α΄) Μεσόγειοι. **Παρίσιοι** (4 ἑκατ. κατ. περίπου μετὰ τῶν προαστείων), πρωτεύουσα τῆς Γαλλίας, ἐπὶ τοῦ Σηκουάνα καὶ ἐπὶ τριῶν νησιδριῶν αὐτοῦ, ἐπὶ τοῦ ὁδοῦ ὑπάρχουσιν 28 μεγάλαι καὶ ὠραῖαι γέφυραι. Ἡ ἐμπορικωτάτη καὶ βιομηχανικωτάτη πόλις τῆς Γαλλίας ἢ

ὠραιότατη πόλις τοῦ κόσμου ὡς πρὸς τὴν τεχνητὴν καλλονήν· ἐκ τῶν οἰκοδομημάτων διακρίνονται τὰ ἀνάκτορα (τὰ Ἡλύσια, τὸ Κεραμεικὸν, τὸ Λουξεμβουῖργον, τὸ Λουβρον, τὸ ὁποῖον ἤδη μουσεῖον), ὁ ναὸς τῆς Παναγίας, τὸ Πάνθεον, τὸ Πανεπιστήμιον, ὁ στρατὸν τῶν Ἀπομάχων, τὰ Μουσεῖα, τὸ Νομισματοκοπεῖον, ὁ Πύργος τοῦ Ἐἴφελ.

Παρίσιοι.

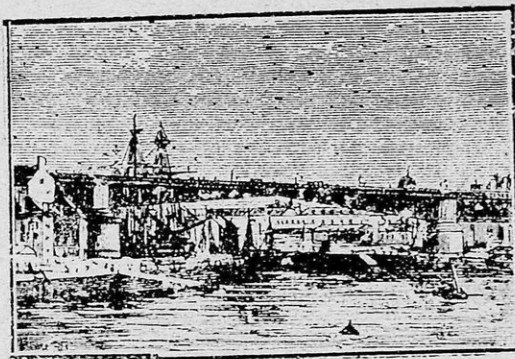
(300 μ. ὕψ.), τὰ θέατρα, αἱ διάφοροι σχολαὶ κτλ. Ἔχει δένδροφύτους πλατείας, δημοσίους κήπους, ὠραίους περιπάτους (τὸ δάσος τῆς Βουλόνης, τὸ πεδῖον τοῦ Ἄρεως κ. ἄ.). Ἑλλην. παροικία μετὰ ναοῦ καὶ Ὄθωμ. πρεσβεῖα καὶ προξενεῖον.

Βερσαλλίαι (60 χ. κ.), λαμπρὰ ἀνάκτορα.

Ρεῖμς (100 χ. κ.), ἐν τῇ Καμπανίᾳ, ἣτις ἐξάγει τὸν καμπανίτην οἶνον (σαμπάνια).

- Νανσὺ** (100 χ. κ.), βιομηχανία κεντημάτων.
- Δίλλη** (200 χ. κ.) καὶ **Ρουένη** (120 χ. κ.), ἔχουσαι βιομηχανίαν βαμβακερῶν ὑφασμάτων.
- Όρλεάν** ἢ **Αὐρηλία** (70 χ. κ.), οἶνοι πατρὶς τῆς Αὐρηγιανῆς παρθένου *Ιωάννας*.
- Λυών** (470 χ. κ.), ἐπὶ τῆς συμβολῆς τοῦ Ροδανοῦ καὶ τοῦ Σαόνου· πρώτη πόλις τοῦ κόσμου ὡς πρὸς τὴν βιομηχανίαν μεταξωτῶν ὑφασμάτων. Ὁθ. προξενεῖον.
- Αἰξ λὲ μπαίν**, θερμὰ θειοῦχα ἱαματικά λουτρά.
- Σαίντ-Ἐτιέν** (150 χ. κ.), γαιανθρακωρυχεῖα καὶ βιομηχανία ὄπλων.
- Τολῶσα** (150 χ. κ.), ἐπὶ τοῦ Γαρούνα, ἐμπορικὴ πανεπιτήμιον· ἐνοῦται μετὰ τῆς Λυών διὰ τῆς Μεσημβρινῆς διώρυγος.
- Κονζάκ**, ἔνθα τὸ πρῶτον κατεσκευάσθη τὸ ὁμώνυμον ποτόν.
- Β') Παράλιοι· **Νίκαια** (130 χ. κ.), κλίμα γλυκὺ διὸ πολὺ ἀγαθάζεται ὑπὸ τῶν ξένων. Ὁθωμ. προξενεῖον.
- Τουλών** (100 χ. κ.), πολεμικὸς λιμὴν. Ὁθωμ. προξενεῖον.
- Μασσαλία** (Μαρσίλια, 520 χ. κ.), ἀρχαία Ἑλληνικὴ τοικία· ἐμπορικὴ, βιομηχανοσ καὶ ναυτικὴ, ἔδρα πολλῶν ἐμπολοϊκῶν ἐταιριῶν (Μεσσαζερὶ, Φραισινέ, Πακὲ κ. ἄ.). Ὁ γδοος ἐμπορικὸς λιμὴν τοῦ κόσμου· Διάσημος ἐμπορικὴ ἀγορὴ· μέγας λιμὴν. Ὁθωμ. προξενεῖον.
- Μομπελιέ** (80 χ. κ.), ὀλίγον μακρὰν τῆς θαλάσσης· γεωργικὴ καὶ ἱατρικὴ σχολή.
- Βορδῶ** (250 χ. κ.), εἰς τὰς ἐκβολὰς τοῦ Γαρούνα, μεγάλη ἀγωγὴ ὀνομαστῶν οἴνων· Ὁθωμ. προξενεῖον.
- Νάντη** (130 χ. κ.), εἰς τὰς ἐκβολὰς τοῦ Λείγηρος, ἐμπορικώτατος λιμὴν μὲ μεγάλα ναυπηγεῖα. Ὁθωμανικὸν προξενεῖον.

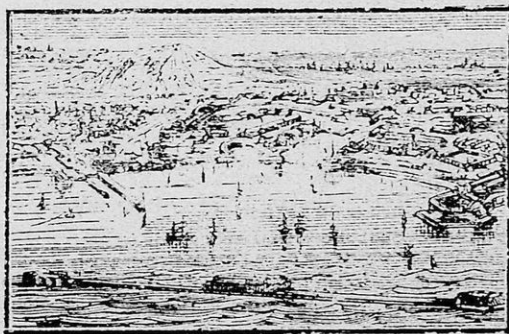
Βρέστη (80 χ. κ.), πολεμικός λιμὴν

Βρέστη.

μενὰς πρὸς καθαρισμόν τῶν πλοίων. Ὅθωμ. προξενεῖον.

Καλαί (70 χ. κ.), ἀπέχει τῆς Ἀγγλίας δι' ἀτμοπλοῖο
1½ ὥραν.

Χερβοῦργον.

Ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς Γαλλίας διατελοῦσι

1) ἡ ἡγεμονία τοῦ Μονακοῦ (20 χ. κ.), πρὸς Α. τῆς Ν

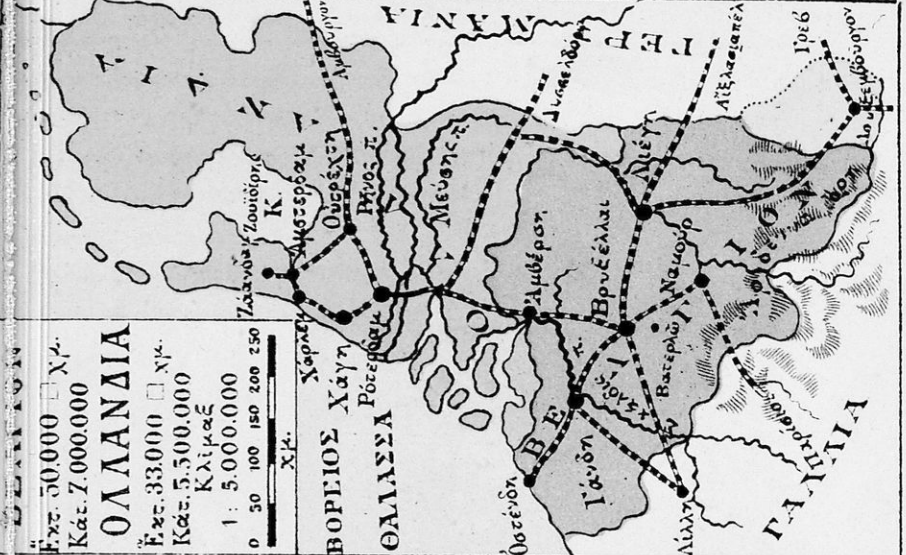
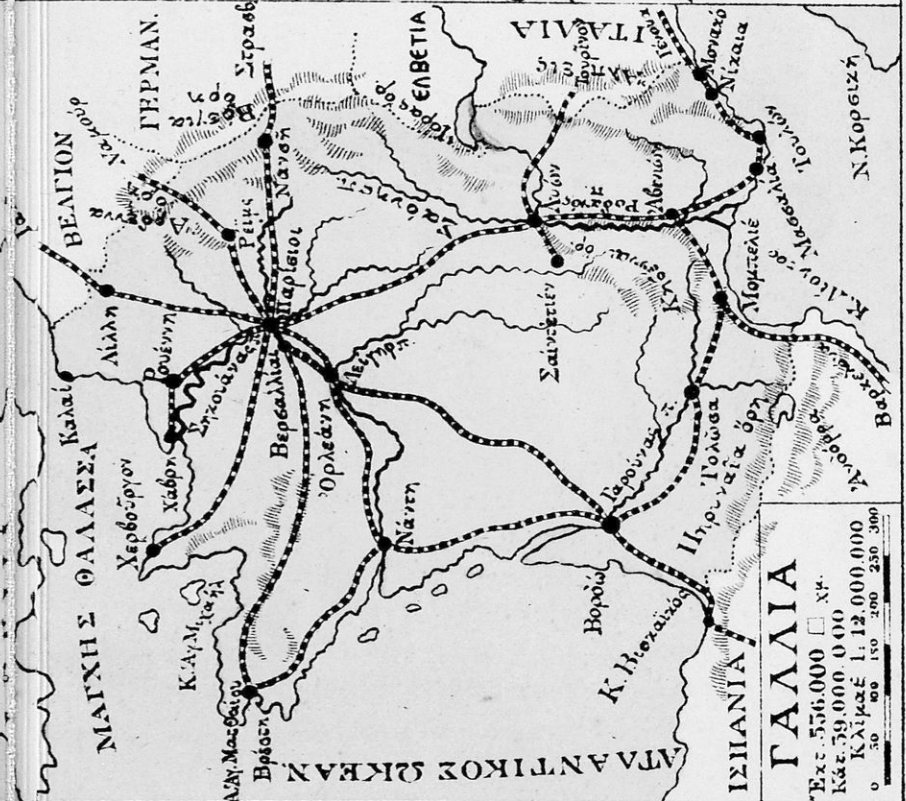
μὲ φρούρια, ναυπηγεία καὶ δεξαμενάς συνδέεται μετὰ τῆς Ἀμερικῆς δι' ὑποβρυχίου τηλεγράφου Ὅθωμ. προξενεῖον.

Χερβοῦργον (50 χ. κ.), ὁ μέγιστος πολεμικός λιμὴν τῆς Γαλλίας. Ὅθ. προξενεῖον.

Χάβρη (130 χ. κ.) ἐμπορικωτάτη καὶ βιομήχανος μὲ δεξ

Εἰς τὴν Γαλλίαν ἀνήκει καὶ ἡ νῆσος

Κορσικὴ (300 χ. κ.) ἣτις παρεχωρήθη εἰς αὐτὴν ὑπὸ τῶν Γαλλοβουηνήσιων τῷ 1768. Πρωτεύουσα *Αἰάκειον* (180 χ. κ.), παρὰ τὸν κόλπον τῶν Βοναπόλεοντος τοῦ Βοναπάρτου. Ὅθ. προξενεῖον.

ίας με πρωτ. Μονακὸ καὶ πόλιν Μόντε Κάρλο, ἡ ὁποία
 ἔχει κλίμα ὑγιεινὸν καὶ ἴδρυμα τυχηρῶν παιγνιδίων· καὶ
 2) ἡ δημοκρατία τῆς Ἀνδόρρας (6 χ. κ.), ἐπὶ τῶν Πυρη-
 ναίων με δμώνυμον πρωτεύουσαν.

Μόντε Κάρλο.

ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΟΝ ΣΥΜΠΛΗΓΜΑ.

Γαλλοίσι — Βερσαλλίαι — Βρέστη.

* Ρουένη — Χάβρη

* — Λίλλη | Καλαί.
 | Βέλγιον.

* Ρεϊμς — Βέλγιον.

* Νανσύ — Γερμανία (διεθνής. Γραμμὴ Κων/πόλεως).

* Λυών — Μασσαλία. — Τουλών — Νίκαια. — Γένοβα.

* Λυών — (διὰ τῆς σήραγγος τοῦ Κενίσου) Τουρῖνον.

* Αὐρηλία — Νάντη — Βορδώ — Ἁγ. Σεβαστιανός.

Βλαστοῦ καὶ Σ. Σκουλίδου Γεωγραφία Β'

4 *

Ἐκτὸς τῶν γραμμῶν τούτων ὑπάρχουσι καὶ πλείους διακλαδώσεις αὐτῶν, διὰ τῶν ὁποίων συγκοινωνοῦσιν διάφοροι πόλεις.

ΚΑΤΟΙΚΟΙ — Τὴν θρησκείαν καθολικοί, πλὴν ὀλίγων διαμαρτυρομένων. Εἶνε εὐγενεῖς καὶ λίαν πεπολιτισμένοι ἐν σχολοῦνται εἰς τὸ ἐμπόριον, βιομηχανίαν, τέχνας καὶ ἐπιστήμας. Ἡ γαλλικὴ γλῶσσα εἶνε διεθνῆς καὶ παγκόσμιος.

ΚΑΙΜΑ. — Εὐκρατον καὶ ὑγιεινόν, ψυχρότερον εἰς βόρεια, θερμότερον εἰς τὰ νότια.

ΕΛΑΦΟΣ. — Εὐφορον καὶ λίαν ἐπιμελῶς καλλιεργημένον.

ΠΡΟΓΟΝΤΑ — Δημητριακοί, λίνον, κάνναβις, βάμβυκα, γεώμηλα, καπνός, ἔλαιον, ὀπῶραι, μέταξα καὶ πρὸ πάντων οἶνοι (καμπανίτης)· οἰκόσιτα ζῶα· μεταλλεῖα μαρμάρου, σιδήρου, θείου, γαιανθράκων κ. ἄ. θερμὰ ἱαματικά λουτρά.

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ. — Ἀκμαιοτάτη περιλαμβάνουσα πάντα εἶδη καὶ ἰδίως τὴν μεταξουργίαν καὶ οἰνοποιῶν· τὰ βιομηχανικὰ αὐτῆς προϊόντα φημίζονται διὰ τὴν κομψότητα καὶ τὴν στερεότητά των καὶ κατέχουσι τὴν πρώτην θέσιν.

ΕΜΠΟΡΙΟΝ. — Ζωηρότατον· διευκολυνόμενον ὑπὸ τῶν ποταμῶν, τῶν πλείστων σιδηροδρόμων καὶ τῶν ἀπείροισι διωρύγων· τὰ $\frac{2}{3}$ τοῦ ἐμπορίου διενεργοῦνται διὰ θαλάσσης.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ. — Λίαν διαδεδομένη· 21 πανεπιστήμια, λύκεια, πολυτεχνεῖα κ. ἄ.

ΠΟΛΙΤΕΥΜΑ. — Δημοκρατικὸν μετὰ Βουλῆς καὶ Γερουσίας. Ὁ πρόεδρος τῆς δημοκρατίας ἐκλέγεται κατὰ ἐπτεταετίαν. — **Φαλλιέρ**.

ΚΤΗΣΕΙΣ. — Εἰς ὅλας τὰς ἡπείρους (48 ἑκατ.).

ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ.

Ἡ Γαλλία τὸ πάλαι ὠνομάζετο Γαλατία· ἐνταῦθα κατῶ-
 ρων δύο λαοὶ διαφόρου καταγωγῆς, οἱ Ἰβηρες καὶ οἱ Γα-
 λῆται οἱ Γαλάται δηροῦντο ἄς δύο κλάδους, τοὺς Γάλλους
 καὶ τοὺς Κελτοὺς. Περὶ τὰ 600 π. Χ. οἱ Ἕλληνες ἔκτισαν
 ἐν τῇ παράλιᾳ αὐτῆς τὴν Μασσαλίαν. Ὁ στρατηγὸς τῆς Ρώ-
 μης Ἰούλιος Καῖσαρ καθυπέταξε τὴν Γαλατίαν εἰς τὴν Ρώ-
 μην. Ὁ πρῶτος αὐτοκράτωρ τῆς Ρώμης Αὔγουστος ἐξεπο-
 μισε τὴν χώραν.

Κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ Ε' μ. Χ. αἰῶνος ἐπέδραμον τὴν Γα-
 λτίαν διάφοροι βάρβαροι λαοὶ Γερμανικῆς καταγωγῆς, Βουρ-
 ὤνδιοι, Βισιγόθιοι, Νορμανδοὶ καὶ ἰδίως οἱ Φράγκοι, οἱ
 ὅτιοι καὶ ἔδωκαν τὸ ὄνομά των εἰς τὴν χώραν (France).
 Ἐκ τῆς ἀναμίξεως λοιπῶν τῶν ἀρχαίων Γαλατῶν καὶ Ρω-
 μίων μετὰ τῶν διαφόρων τούτων Γερμανικῶν λαῶν προῆλ-
 τὸ Γαλλικὸν ἔθνος. Οἱ Γερμανικοὶ ὅμως οὗτοι λαοὶ ἦσαν
 ἠγώτεροι καὶ διὰ τοῦτο οἱ Γάλλοι θεωροῦνται ἔθνος νεο-
 τενικόν· ἐπίσης δὲ καὶ ἡ γλῶσσα αὐτῶν εἶνε κατὰ τὸ πλεῖ-
 ον λατινική.

Περὶ τὰ μέσα τοῦ Ε' μ. Χ. αἰῶνος ἰδρύθη τὸ Φραγκικόν
 κράτος ὑπὸ τοῦ βασιλέως Λουδοβίκου· τὸ κράτος τοῦτο
 ἐν τῷ 800 ἐπὶ Καρόλου τοῦ Μεγάλου περιέλαβεν ἅπασαν
 τὴν σημερινὴν Γαλλίαν, τὴν Ἑλβετίαν, Γερμανίαν καὶ τὴν
 Ἰταλίαν μέχρι τῆς Ρώμης. Ἐπειδὴ δὲ τότε τὰ κράτη ἐθεω-
 ῦντο ἰδιοκτησίᾳ τῶν βασιλέων, οἱ ἀπόγονοι Καρόλου τοῦ
 Μεγάλου διενεμήθησαν τὸ μέγα τοῦτο κράτος· ἐν τμημα-
 τὶ τοῦ ἀπειτέλεσε τὸ Γαλλικὸν κράτος, τοῦ ὁποῖου ἡ ἱστορία
 ἀρχαίως κυρίως ἀπὸ τοῦ 843 μ. Χ.

Τῷ 1337 ἐκηρύχθη κατὰ τῆς Ἀγγλίας ὁ ἑκατονταετής
 ἰσχυρὸς πόλεμος μέχρι τοῦ 1453, κατὰ τὸν ὁποῖον ἐπανει-

λημμένως ἐνικήθησαν οἱ Γάλλοι, ἡ δὲ χώρα αὐτῶν παρεχρήθη εἰς τὸν βασιλέα τῆς Ἀγγλίας Ἐρρίκον τὸν Ε΄, ἀλλ' ἐσώθη διὰ τῆς φιλοπατρίας τῆς Αὐρηλιανῆς παρθένου Ἰωάννας.

Ἐπὶ τοῦ Λουδοβίκου ΙΔ' (1642—1715) ἡ Γαλλία ἔφθασεν εἰς τὸν ὑψιστον βαθμὸν τῆς δόξης της.

Κατὰ τὸ 1789 ἐξεργάγη ἡ Γαλλικὴ ἐπανάστασις κατὰ τὴν ὁποίαν θανατοῦται ὁ βασιλεὺς Λουδοβίκος ὁ ΙΣΤ' καὶ τὸ πολίτευμα τῆς Γαλλίας γίνεται δημοκρατικὸν (1792). Ἐπὶ τοῦ ἐπάτου Ναπολέοντος τοῦ Βοναπάρτου ἡ Γαλλία μετεβλήθη εἰς αὐτοκρατορίαν (1804—1814), ὁπότε ἔφθασεν εἰς τὸν κολοφῶνα τῆς δόξης της ὑποτάξασα ὅλα σχεδὸν τὰ κράτη τῆς Κεντρικῆς Εὐρώπης. Μὴ ἀρκεσθεὶς ὁμοῦς ὁ Μέγας Ναπολεὼν πολέων ἠθέλησε νὰ ἐκστρατεύσῃ καὶ ἐναντίον τῆς Ρωσσίας ἀλλ' ἀπέτυχε. Τῷ δὲ 1815 νικηθεὶς ἐν Βατερλώ ἐξωρίσθη εἰς τὴν ἔρημον νῆσον τῆς Ἀγίας Ἐλένης, ἔνθα καὶ ἐτελεύτησεν.

Μετὰ τὴν πτώσιν τοῦ Μεγάλου Ναπολέοντος ἀνιδρύνθη πάλιν ἡ βασιλεία μέχρι τοῦ 1848, ὅτε ἐκ νέου, κατόπιν ἐπανάστασεως, τὸ πολίτευμα μετεβλήθη εἰς δημοκρατικόν. Ἐξεδέχθη δὲ τότε πρόεδρος τῆς δημοκρατίας ὁ ἀνεψιὸς τοῦ Μεγάλου Ναπολέοντος, Λουδοβίκος Ναπολεὼν Βοναπάρτης, ὁποῖος τῷ 1852 ἀνεκηρύχθη αὐτοκράτωρ ὑπὸ τὸ ὄνομα Ναπολεὼν οἱ Γ' μέχρι τοῦ 1870, ὁπότε ἐκηρύχθη ὁ ἀτυχεὶς πόλεμος διὰ τὴν Γαλλίαν Γαλλογερμανικὸς πόλεμος. Κατὰ τοῦτον πόλεμον οἱ Γάλλοι ἐνικήθησαν εἰς πολλὰς μάχας καὶ τελευταῖον ἐπὶ Σεδάν, οἱ δὲ Γερμανοὶ κατέλαβον τοὺς Παρισίους καὶ τὸ κράτος ἐπὶ συνωμολογήθῃ εἰρήνῃ μὲ τοὺς ἐξῆς ὅρους: α') οἱ Γάλλοι νὰ πληρώσωσιν εἰς τὴν Γερμανίαν ὡς πολεμικὴν ἀποζημίωσιν (δηλ. ἔξοδα τοῦ πολέμου) 5.000.000.000 φράγκα καὶ β') νὰ παραχωρήσωσιν εἰς αὐτὴν δύο γαλλικὰς ἐπαρχίας, τὴν Ἀλσατίαν καὶ τὴν Λωρραίνην.

Μετὰ τὴν πτώσιν τοῦ Ναπολέοντος ἀνεκηρύχθη πάλιν

δημοκρατικὸν πολίτευμα· ἡ δὲ Γαλλία ἔκτισε διὰ συνετήσ
κοιήσεως κατώρθωσε νὰ ἀναλάβῃ καὶ νὰ ἀναδειχθῇ μία
ἐξ Μεγάλων Δυνάμεων τῆς Εὐρώπης.

ΓΥΜΝΑΣΜΑ 12.

Ποῖα κράτη εὐρίσκονται πρὸς Α. τῆς Γαλλίας; Πῶς χωρίζεται
Γαλλία ἀπὸ τὰ γειτονικά κράτη τῆς; Τί ἐνόει ὁ πορθμὸς τοῦ
Ἰβραλτάρ; Εἰπέ τοὺς πορθμοὺς τῆς Νοτίου Εὐρώπης. Ἐπὶ ποίας
παλάσσας σχηματίζονται οἱ κόλποι τῆς Γαλλίας; Ποῖαι πόλεις εὐ-
ρίσκονται ἐπὶ τῶν κόλπων τούτων; Ποία εἶνε ἡ βορειοτάτη πόλις
τῆς Γαλλίας; Ποία ἡ νοτιοτάτη τῆς Ἰταλίας; Ποιοὶ κόλποι σχη-
ματίζονται ἀπὸ τὴν θάλασσαν τῆς Μάγης καὶ πῶς χωρίζονται;
Ποῖαι πόλεις τῆς Γαλλίας εὐρίσκονται ἐπὶ ποταμῶν; Ποῖαι εἶνε
ἡ β. πολυανθρωπότεραι πόλεις τῆς Γαλλίας; Ὡς πρὸς τί εἶνε ἡ
πρώτη πόλις τοῦ κόσμου οἱ Παριῖοι, ἡ Λυών, ἡ Ἰταλία; Ποιοὶ
εἶνε οἱ πολεμικοὶ λιμένες τῆς Γαλλίας; Ποία πόλις εὐρίσκεται εἰς
τὰ σύνορα τοῦ Βελγίου; ποία εἰς τὰ τῆς Γερμανίας; ποία εἰς τὰ τῆς
Ἰταλίας; Ταξίδιον παραλίως ἀπὸ Ἁγίου Σεβαστιανοῦ μέχρι Καλαί·
καὶ σιδηροδρομικῶς ἀπὸ Καλαί μέχρι Γενούης καὶ ἀπὸ Παρισίων
ἐξ ἄλλου μέχρι Μαδρίτης. Ποῖαι πόλεις τῆς Γαλλίας ἔχουσιν ἐμπόριον οἴνων;
Ποῖαι τῆς Ἰσπανίας; Ποία τῆς Πορτογαλίας; Ταξίδιον παραλίως
ἀπὸ Γενούης μέχρι Βαρκελόνης.

ΕΛΒΕΤΙΑ

(Ἐκτασίς 40.000 □ χλμ. — Κάτοικοι 3 1/2 ἑκατομμ.).

ΟΡΙΑ. — Ἡ Ἰταλία, ἡ Γαλλία, ἡ Γερμανία καὶ ἡ Αὐ-
τροουγαρία.

ΟΡΗ. — Ὁ Ἰόρας καὶ αἱ Ἄλπεις (κορυφαὶ τὸ Λευκὸν
ὄρος, ὁ Ἅγιος Βερνάρδος¹ καὶ ὁ Ἅγιος Γοιθάρδος²), αἱ

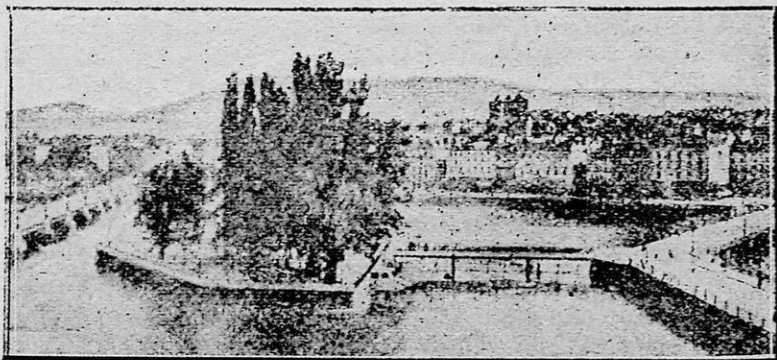
1. Κύνες τοῦ Ἁγίου Βερνάρδου.

2. Κάτωθεν τούτου ὑπάρχουσι δύο σήραγγες, τὰς ὁποίας διέρχον-
ται σιδηρόδρομοι.

ὁποῖα διακλαδίζονται ἐντὸς τῆς Ἑλβετίας καὶ καθιστῶσιν αὐτὴν τὴν ὀρεινότεραν χώραν τῆς Εὐρώπης.

ΠΟΤΑΜΟΙ. — Ὁ *Ροδανός*, ὁ *Ρήνος* καὶ ὁ παραπόταμος αὐτοῦ Ἰ*Ααρ*.

ΛΙΜΝΑΙ. — Τῆς *Γενεύης*, τὴν ὁποίαν διέρχεται ὁ *Ροδανός* τῆς *Νευσιατέλης*, τῆς *Λυκέσσης*, τῆς *Ζυρίχης* καὶ τῆς *Κοσταντίας*, τὴν ὁποίαν διέρχεται ὁ *Ρήνος* (μεταξὺ Ἑλβετίας, Αὐστρίας καὶ Γερμανίας).

Γενεύη.

Σημ. Εἰς τὰς ὄχθας τῶν λιμνῶν τούτων ὑπάρχουσιν ὠραῖαι τοπικαὶ θεαί· διὰ τοῦτο συρρέουσι κατ' ἔτος πολυάριθμοι ξένοι, ἐκ τῶν ὁποίων ὠφελεῖται κατ' ἔτος ἡ χώρα περὶ τὰ 16 ἑκατομμ. φράγκα.

ΠΟΛΕΙΣ. — *Βέρνη* (70 χ. κ.), ἐπὶ τοῦ Ἰ*Ααρ*, πρωτεύουσα τῆς Ἑλβετίας, ἐμπορικὴ καὶ βιομηχανοῦς (ὑφάσματα καὶ ὠρολόγια) πανεπιστήμιον.

Γενεύη (110 χ. κ.), ἐπὶ τῆς ὁμωνύμου λίμνης, πλουσίαν καὶ βιομηχανοῦς (μεταξωτὰ ὑφάσματα, ὠρολόγια, κοσμήματα καὶ ἀστεροσκοπεῖον καὶ πανεπιστήμιον. Ὄθωμ. προξενεῖον.

Λωζάνη (60 χ. κ.), ἐπὶ τῆς λίμνης Γενεύης· κλίμα γλυκύ· πανεπιστήμιον.

Ζυρίχη (180 χ. κ.), ἡ βιομηχανικωτέρα πόλις τῆς Ἑλβετίας (δέρματα, μηχαναί, μεταξωτὰ ὑφάσματα)· πανεπιστήμιον καὶ πολυτεχνεῖον.

Νευσιατέλη (20 χ. κ.) καὶ **Λυκέρνη** (30 χ. κ.), ἐπὶ τῶν ἀνύμων λιμνῶν.

Βασιλεία (140 χ. κ.), ἐπὶ τοῦ Ρήνου, ἡ ἐμπορικωτέρα πόλις τῆς Ἑλβετίας· πανεπιστήμιον· ἐνταῦθα ἐφευρέθη ὁ πυρρῆς (1058 μ. Χ.).

ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΟΝ ΣΥΜΠΛΕΓΜΑ.

Λωζάνη — Λωζάνη — Γενεύη — Λυών.

Νευσιατέλη — Παρίσιοι.

Λυκέρνη { Βασιλεία — Γερμανία.
Ζυρίχη — Αὐστροουγγαρία.
(διὰ τῆς σήραγγος Ἁγ. Γοτθάρδου) Μιλάνον

ΚΑΤΟΙΚΟΙ. — Γερμανοί, Γάλλοι καὶ Ἰταλοί· κατὰ τὴν ἀπαιτείαν διαμαρτυρόμενοι καὶ καθολικοί· ἐνασχολοῦνται ἐν τῇ βιομηχανίᾳ καὶ κτηνοτροφίᾳ.

ΚΛΙΜΑ. — Ψυχρότατον εἰς τὰ ὑψηλά, εὐκρατον καὶ ὑγιεινὸν εἰς τὰς κοιλάδας.

ΕΛΑΦΟΣ. — Ὅρεινόν καὶ εὐφορον εἰς τὰς κοιλάδας.

ΠΡΟΪΟΝΤΑ. — Ὀλίγος σίτος, γεώρηλα, ὀπώραι κτλ. Ἡ κτηνοτροφία λίαν ἀνεπτυγμένη, διότι ἔχει πολλὰς νομάς, εἰς τὰς ὁποίας βόσκουσι πρὸ πάντων πρόβατα καὶ ἀγελάδες, καὶ παράγει ἀξιόλογον τυρὸν καὶ βούτυρον.

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ. — Ἀνθηροτάτη (ὑφάσματα, ὥρολόγια, κοσμήματα, μηχαναί, συμπετυκνωμένον γάλα, δέρματα).

ΕΜΠΟΡΙΟΝ. — Ζωηρότατον.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ. — Διαδεδομένη εἰς μέγιστον βαθμόν· οἱ γο-

νεῖς ὑποχρεοῦνται νὰ ἐκπαιδεύωσι τὰ τέκνα των ἐπὶ ποιῶν προστίμου, ἐνίοτε δὲ καὶ φυλακίσεως· πέντε πανεπιστήμια ἔν πολυτεχνεῖον καὶ πλεῖστα σχολεῖα.

ΠΟΛΙΤΕΥΜΑ. — Ἡ Ἑλβετία σύγκεται ἀπὸ 25 ἐλεύθερα καὶ ἀνεξάρτητα κρατεῖδια (κanton), τὰ ὁποῖα εἶναι συνδεδεμέναι δημοσπονδιακῶς. Οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν κρατειδίων τούτων κυβερνοῦσι τὴν Ἑλβετίαν δημοκρατικῶς. Ο ἠρόεδρος Ρουσό

ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ

Ἡ Ἑλβετία ὑπετάχθη κατ' ἀρχὰς εἰς τὸν Ἰούλιον Καίσαρα. Κατὰ τὴν εἰσβολὴν τῶν βαρβάρων ἐγένετο λεία τῶν γερμανικῶν φυλῶν. Μετὰ ταῦτα συμπεριελήφθη εἰς τὸ Φραγκικὸν κράτος. Τῷ 1291 ἀπετέλεσεν ἀνεξάρτητον ὀμοσπονδικὸν κράτος μὲ πολίτευμα δημοκρατικόν.

Ἠολλάκις συνέβησαν ἐσωτερικαὶ διχόνοιαι ἐν τῇ ὀμοσπονδίᾳ· ἀλλ' οἱ ἐξωτερικοὶ κίνδυνοι συνέδεον τὰ κρατεῖδια ἐν περισσότερον. Τῷ 1516 συνωμολόγησαν μετὰ τῆς Γαλλίας «αἰώνιον συμμαχίαν», τὴν ὁποῖαν πάντοτε θροησκευτικῶς ἐτήρησαν.

Τῷ 1648 ἀνεγνωρίσθη ἐπισήμως ὡς κράτος ἀνεξάρτητον

ΓΥΜΝΑΣΜΑ 12.

Πῶς χωρίζεται ἡ Ἑλβετία ἀπὸ τῆς Γαλλίας, τῆς Ἰταλίας, τῆς Γερμανίας; Ποῖον κράτος ὑπάρχει πρὸς Α. τῆς; Ποῖαι πόλεις εὐρέως σκονταὶ ἐπὶ τῆς λίμνης τῆς Γενεύης; Ποῖαι πόλεις τῆς Μακεδονίης εὐρίσκονται ἐπὶ λιμνῶν; Πόθεν πηγάζει ὁ Ροδανός; ποῖα κράτη διέρχεται; ποῦ χύνεται καὶ ποῖαι πόλεις ὑπάρχουσιν ἐπ' αὐτοῦ; Μεταξὺ τίνων κρατῶν εὐρίσκεται ἡ λίμνη τῆς Κωνσταντίας; Ποῦ ποταμὸς διέρχεται αὐτήν; Εἰς ποῖα κράτη ἀνήκουσιν ἡ Βαρκελώνη, τὸ Ρήγιον, ἡ Βραΐλα, τὸ Γύθειον, ἡ Βέρροια, ἡ Βράγια, τὸ Τατά Παζαρετζίκ, τὸ Ὀπόρτον, τὸ Ὀτράιτον καὶ τὸ Αἰάκειον; Ποῦ εὐρίσκεται ἡ Μάλτα;

ΑΥΣΤΡΟΥΓΓΑΡΙΑ

(*Εκτασις 676.000 □ χλμ. — Κάτοικοι 52 εκατ.).

ΟΡΙΑ. — Ἡ Ρουμανία, ἡ Σερβία, ἡ Ὅθωμ. Εὐρώπη, τὸ Μαυροβούνιον, τὸ Ἀδριατικὸν πέλαγος, ἡ Ἰταλία, ἡ Ἑλβετία, ἡ Γερμανία καὶ ἡ Ρωσσία.

ΚΟΛΠΟΙ. — Τῆς *Τεργέσιης* καὶ τῆς *Φιούμης*, μεταξὺ τῶν ἰσθμίων ἐκτείνεται ἡ χερσόνησος *Ἰστρία*.

ΝΗΣΟΙ. — Τὸ *Δαλματικὸν Ἀρχιπέλαγος*.

ΟΡΗ. — Αἱ *Καρνικαὶ Ἄλπεις* τὰ *Βοεμικά*, τὰ *Ἑρτσια*, τὰ *Σουδήτια* καὶ τὰ *Γιγάντια*, μεταξὺ Αὐστροουγγαρίας καὶ Γερμανίας τὰ *Καρπάθια*, τὰ ὅποια ἐν εἶδει τόξου χωρίζουσι τὴν Οὐγγαρίαν ἀπὸ τὴν Αὐστρίαν καὶ Ρουμανίαν καὶ αἱ *Αἰναρικαὶ Ἄλπεις*.

ΠΟΤΑΜΟΙ. — Ὁ *Δούναβις* καὶ οἱ παραπόταμοι αὐτοῦ *Σαῦος*, *Δραῦος* καὶ *Τίσσας*.

ΔΙΩΡΥΞ. — Τοῦ *Φραγκίσκου* (Δούναβις-Τίσσας).

ΛΙΜΝΑΙ. — Ἡ *Βαλατῶν* καὶ ἡ *Κωσταρτία*.

ΠΕΔΙΑΣ. — Τῆς *Οὐγγαρίας*

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΙΑΙΡΕΣΙΣ. — Ἡ Αὐτοκρατορία τῆς Αὐστρίας, τὸ βασίλειον τῆς Οὐγγαρίας καὶ ἡ αὐτόνομος διοίκησις τῆς *Βοσνίας*.

1. ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΑΥΣΤΡΙΑΣ

(Κάτοικοι 29 ἑκατομμ.).

ΠΟΛΕΙΣ. — Α') Μεσόγειοι: *Βιέννη* (2 ἐκ. κ.) ἐπὶ τοῦ Δουναβέως, πρωτ. τοῦ κράτους, πόλις ὠραιότατη τὰ ἀνάκτορα, τὰς γαλῶν τοῦ ἁγίου Στεφάνου, τὰ μουσεῖα, τὸ ἀστεροσκοπεῖον, τὸ πολυτεχνεῖον, τὸ Ὀδεῖον, τὸ πανεπιστήμιον κ. ἄ. ἡ βιο-

μηχανικωτάτη πόλις τῆς Αὐστρίας. Ἑλληνικὴ παροικία μὲν 2 ναοὺς. Ὅθ. πρεσβεία καὶ προξενεῖον.

Λίντς (80 χ. κ.), βιομηχανία μαλλίνων ὑφασμάτων.

Γράτς (150 χ. κ.), βιομηχανία βαμβακερῶν ὑφασμάτων.

Πράγα (230 χ. κ.), ὄχυρά καὶ βιομήχανος πανεπιστήμιον.

Πλησίον αὐτῆς τὰ λουτρὰ Κάρλοβαδ καὶ Μαρίεμβαδ.

Κρακοβία (150 χ. κ.), ὄχυρά πανεπιστήμιον.

Δεμβέργη (200 χ. κ.), βαμβακερὰ ὑφάσματα.

Β') Παράλιοι **Τεργέστη** (230 χ. κ.), ἡ ἐμπορικωτάτη πόλις τοῦ κράτους. Ἑλληνικὴ παροικία. Ὅθωμανικὸν προξενεῖον.

Πόλα (70 χ. κ.), ἐπὶ τῆς Ἰστρίας, πολεμικὸς λιμὴν μὲν μεγάλα ναυπηγεῖα.

2. ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΟΥΓΓΑΡΙΑΣ

(Κάτοικοι 21 ἑκατομμ.).

ΠΟΛΙΣ. — **Βούδα-Πέστη** (880 χ. κ.), ἐπὶ τοῦ Δουνάβεως ἀπέναντι ἀλλήλων ἐνούμεναι διὰ γεφύρας (600 μ.), πρωτεύουσα τῆς Οὐγγαρίας· πόλις ὡραία μὲν πανεπιστήμιον καὶ πολυχνεῖον· ἐμπορικὴ καὶ βιομήχανος. Ὅθωμαν. προξενεῖον.

Πρεσβούργον (80 χ. κ.), ἐπὶ τοῦ Δουνάβεως, ἀρχαία πρωτεύουσα τῆς Οὐγγαρίας.

Τεμεσάρη (75 χ. κ.), σημαντικὸν ἐμπόριον ἵππων. Ὅθ. προξενεῖον.

Κροστάντη (40 χ. κ.), ἀρκετοὶ Ἕλληνες ἐμπορευόμενοι.

Β') Παράλιοι **Φιούμη** (50 χ. κ.), βιομηχανία καθεκλῶν. Ὅθωμ. προξενεῖον.

Ἀββαζία, ἔξοχικὴ μὲν βασιλικὰς ἐπαύλεις.

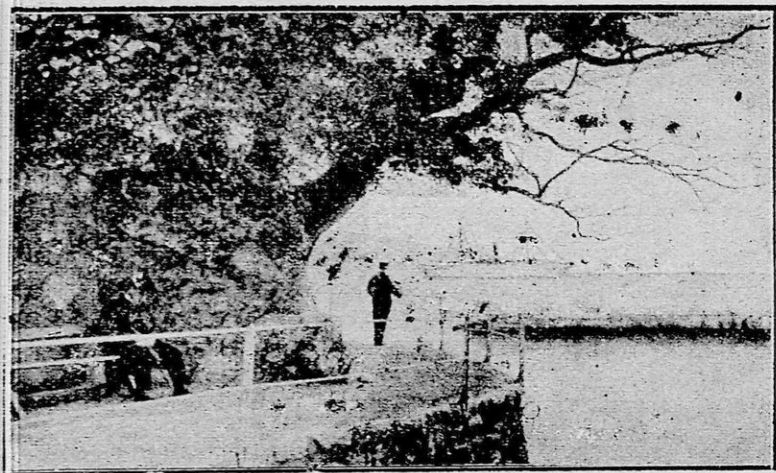
Ζάρα (40 χ. κ.) καὶ **Κάτταρον**, ἐμπορικοὶ λεμένες.

3. ΑΥΤΟΝΟΜΟΣ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΒΟΣΝΙΑΣ

(Κάτοικοι 2 ἑκατομμ.).

ΠΟΛΕΙΣ. — *Βοσνασεράγεβον* (50 χ. κ.), πρωτεύουσα· ὄχου-
καὶ βιομήχανος (ὄπλα)· ἕδρα τοῦ Μητρ. Βόσνης.

Μοστάρη (20 χ. κ.), γεωργικὴ καὶ ἐμπορικὴ.

Ἄββαζία.

Ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς Αὐστρουγγαρίας διατελεῖ ἡ
ἐμονία *Λιχτενστάιν* (10 χ. κ. Γερμανοὶ καθολικοὶ), παρὰ
τὴν Ἑλβετίαν.

ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΟΝ ΣΥΜΠΛΗΡΓΜΑ.

Βιέννη — Γράτς — Τεργέστη — Βενετία.

» Λίντς - Γερμανία (γρ. Κων/πόλεως).

» Πράγα—Μαρίεμβαδ—Κάρολσβαδ—Γερμ.

Βιέννη—Κραχοβία—Λεμβέργη } Ρωσσία.
 } Ἰάσιον.

Βιέννη — Πρεσβούργον — Βουδαπέστη (γραμμὴ Κ/πόλεως)
Βουδαπέστη — Τεργέστη — Φιούμη.

• Βοσνασεράγεβον — Μοστάρη.

Βουδαπέστη — Βελιγράδιον (γραμμὴ Κων/πόλεως).

• (διὰ τῆς Ὁρσοβας) Κραϊόβα.

ΚΑΤΟΙΚΟΙ. — Γερμανοὶ (11½ ἑκατ.), Οὐγγροὶ (10 ἑκατ.), Σλαῦοι (10 ἑκατ.), Τσέχοι (6 ἑκατ.), Πολωνοὶ (4 ἑκατ.), Ρουμᾶνοι (3 ἑκατ.), Ἴταλοὶ (1 ἑκατ.), Ἑβραῖοι κ. ἄ. Τὴν θρησκείαν δυτικοὶ (30½ ἑκατ.), διαμαρτυρόμενοι (4½ ἑκατ.), Ὁρθόδοξοι (3½ ἑκατ.), Ἰουδαῖοι (2 ἑκατ.) καὶ Μωαμεθανοὶ καταγίνονται εἰς τὸ ἐμπόριον, τὴν βιομηχανίαν, τὴν κτηνοτροφίαν καὶ τὴν γεωργίαν.

ΚΛΙΜΑ. — Εἰς τὰ βόρεια καὶ ὄρεινὰ ψυχρόν, εἰς τὰ νότια εὐκρατον καὶ ὑγιεινόν.

ΕΛΑΦΟΣ. — Εὐφορώτατον καὶ καλῶς καλλιεργημένον.

ΠΡΟΪΟΝΤΑ. — Δημητριακά, ὄρυζα, ὀπῶραι, κάνναβις, ὄσπρια κτλ. πολλὰ οἰκόσιτα καὶ πρὸ πάντων ἐν Οὐγγαρίᾳ ἵπποι ἀφθονωτάτη ξυλεία· πλεῖστα μέταλλα, πρὸ πάντων ἄργυρος· μεταλλικὰ ὕδατα (Βάδεν, Ἰσλ).

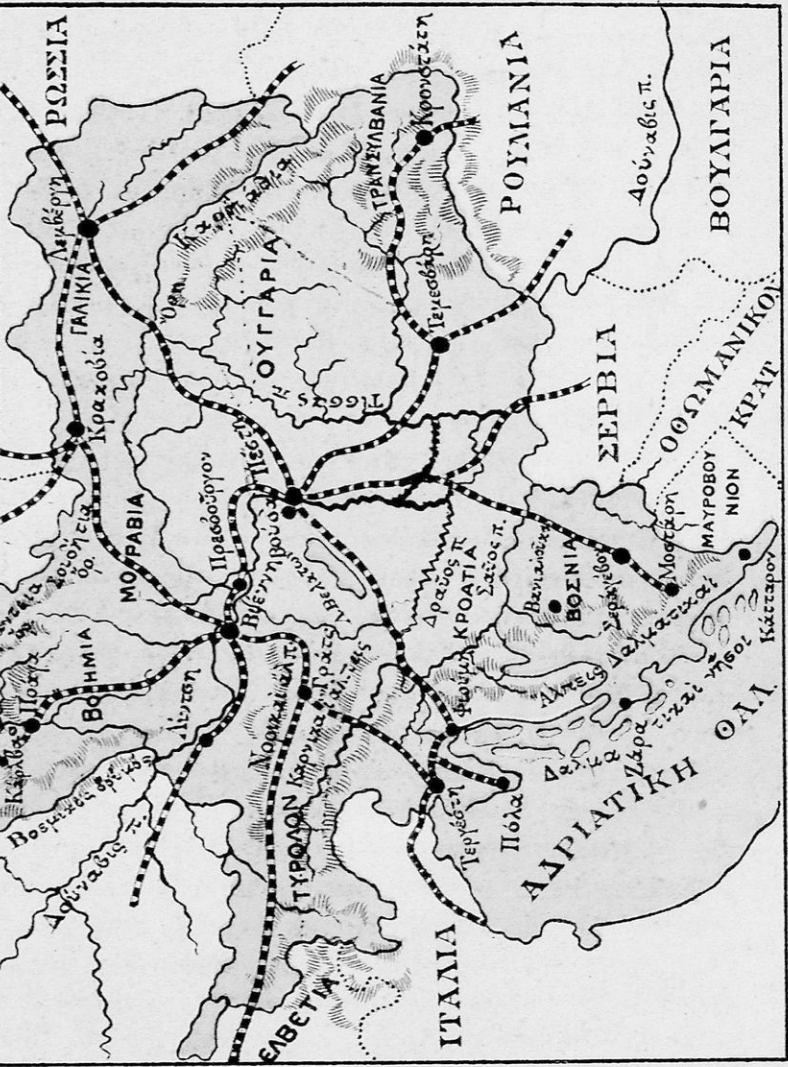
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ. — Σπουδαιοτάτη (ἐριοῦχα, βαμβακερὰ ὑφάσματα, δέρματα, σάκχαρις, ζῦθοι, οἰνοπνευματώδη, μουσικὰ ὄργανα, χάρτης, κάτοπτρα, πυρεῖα).

ΕΜΠΟΡΙΟΝ. — Ζωηρότατον διευκολυνόμενον ὑπὸ τῶν πρεσβυτερῶν καὶ τῶν πολλῶν σιδηροδρόμων. Ἡ αὐστριακὴ ἐταιρεία Λόυδ μεταφέρει τὰ προϊόντα τοῦ κράτους εἰς ὅλον τὸν κόσμον.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ. — Λίαν ἀνεπτυγμένη· 11 πανεπιστήμια, πολυτεχνεῖα, πλεῖστα σχολεῖα κ. ἄ.

ΠΟΛΙΤΕΥΜΑ. — Ἐκαστον τῶν κρατῶν κυβερνᾶται συνταγματικῶς ὑπὸ τὸν ἴδιον βασιλέα, ὅστις φέρει τὸν τίτλον αὐτοκράτωρ τῆς Αὐστρίας καὶ βασιλεὺς τῆς Οὐγγαρίας.

ΓΕΡΜΑΝΙΑ
Κλίμακx
1: 12.000.000
0 50 100 200 300 400 500 600

Καισαροβασιλεύς).— **Φραγκίσκος Ίωσήφ**, ὁ ἀρχαιότερος ὢν βασιλέων τῆς Εὐρώπης (1848).

ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ

Ἡ κυρίως Αὐστρία κατωκεῖτο τὸ πάλαι ὑπὸ τῶν Γαυρίκων καὶ Νωρικῶν, οἵτινες ἐνικήθησαν ὑπὸ τῶν Ρωμαίων τῷ 14 π. Χ.).

Κατὰ τὸν Ζ' μ. Χ. αἰῶνα ἐπέδραμον αὐτὴν διάφορα λαϊκὰ φῦλα· τῷ δὲ 900 μ. Χ. οἱ Οὐγγροι, τοὺς ὁποίους ξεδίωξεν ὁ αὐτοκράτωρ τῆς Γερμανίας Ὁθων ὁ Α'. Διὰ τὴν ἀταλάβη ἢ Αὐστρία τὴν Οὐγγαρίαν περιεπλάκη ἐπὶ δύο ἰάνας εἰς αἰματηροὺς μετὰ τῶν Τούρκων πολέμους, ἕως οὗ τῷ 1686 Λεοπόλδος ὁ Α' κατέκτησεν αὐτήν. Τῷ 1739 ἤναγ-ἀσθησαν οἱ Αὐστριακοὶ νὰ ἀποδώσουν εἰς τὴν Πύλην τὸ Βελιγράδιον, τὴν Σερβίαν, τὴν Βλαχίαν καὶ τὴν Βοσνίαν.

Τῷ 1804 ὁ αὐτοκράτωρ τῆς Γερμανίας Φραγκίσκος ὁ Β' κηθεὶς ὑπὸ τοῦ Ναπολέοντος Βοναπάρτου παρητήθη τοῦ τίτλου τοῦ ὡς αὐτοκράτορος τῆς Γερμανίας καὶ περιορίσθη εἰς τὸν τίτλον τοῦ αὐτοκράτορος τῆς Αὐστρίας ὡς Φραγκίσκος Α'.

Τῷ 1848 ἀνέβη ἐπὶ τοῦ θρόνου ὁ νῦν βασιλεύων Φραγκίσκος Ίωσήφ ὁ Α'. Τῷ 1866 περιεπλάκη ἡ Αὐστρία εἰς ἐνὸν πόλεμον πρὸς τὴν Πρωσσίαν, κατὰ τὸν ὁποῖον ἐνικήθη καὶ ἀπώλεσε τὴν Βενετίαν, ἣτις παρεχωρήθη εἰς τὴν σύμμαχον τῆς Πρωσσίας Ἰταλίαν. Μετὰ τὸν πόλεμον τοῦτον ἡ Οὐγγαρία ἐπανέστη καὶ ἐζήτηει αὐτονομίαν καὶ μόλις ἡ Αὐστρία κατώρθωσε τῇ βοηθείᾳ τῆς Ρωσσίας νὰ καταβάλη τοὺς Οὐγγρούς, εἰς τοὺς ὁποίους ὁμως παρέσχε πλήρη ἐλευθερίαν καὶ ἰδιαιτέρον σύνταγμα. Καὶ τοιοῦτοτρόπως σήμερον τὸ κράτος τοῦτο ἀποτελεῖται ἀπὸ τὴν αὐτοκρατορίαν τῆς Αὐστρίας καὶ τὸ βασιλείον τῆς Οὐγγαρίας. Ἐκαστον τούτων ἔχει ἰδιαιτέραν βουλὴν καὶ ὑπουργεῖα· ἔχουσι μόνον τὸν ἴδιον βασιλέα

καὶ τοὺς ὑπουργοὺς τῶν ἐξωτερικῶν, τῶν στρατιωτικῶν
καὶ τῶν οἰκονομικῶν.

Ἡ Οὐγγαρία κατελήφθη διαδοχικῶς ὑπὸ διαφόρων βασι-
λέων λαῶν (Δακῶν, Γετῶν, Ἰλλυριῶν, Σαρματιῶν, Ζαζυ-
ζῶν, Βανδάλων, Ἀβάρων, Οὐγγων, Σουάβων, Δογγοβαρδῶν,
Γόιθων κ. ἄ.) τέλος δὲ ὑπὸ τῶν Βουλγάρων, Σλαύων, Βλά-
χων, ἀποίκων Γερμανῶν καὶ Ἰταλῶν, οἵτινες ἐγένοντο κύριοι
τῆς χώρας τῷ δὲ 900 μ. Χ. κατέλαβον αὐτὴν ὀριστικῶς οἱ
Οὔγγροι ἢ Μαγυάροι.

Τῷ 972 εἰσῆχθη εἰς τὴν Οὐγγαρίαν ὁ Χριστιανισμὸς ὑπὸ
βασιλεὺς Στέφανος (997—1038) ἠνάγκασε διὰ τῆς βίας
τοὺς ὑπηκόους αὐτοῦ, ὅπως ἀσπασθῶσι τὰ χριστιανικὰ δό-
γματα. Ἐπὶ τῆς βασιλείας Βέλλα τοῦ Β' ἡ Οὐγγαρία ἐλεηλα-
τήθη καὶ κατηρημώθη ὑπὸ τῶν Μογγόλων ἀπὸ τοῦ ἐνὸς εἰς
τὸ ἄλλο ἄκρον. Μετὰ τὸ 1490 ἡ Οὐγγαρία ἤρχισε νὰ πα-
ρακυμᾷ τόσον δὲ ἐξησθῆνησεν, ὥστε τῷ 1650 ὑπέκυψε
εἰς τὴν ἐξουσίαν τῶν Τούρκων, οἱ ὅποιοι τῷ 1686 ἠναγκά-
σθησαν νὰ ἀποχωρήσωσιν ἐξ αὐτῆς· τῷ 1760 ὑπέκυψεν εἰς
τὴν κυριαρχίαν τῆς Αὐστρίας. Οἱ Οὔγγροι δυσκόλως ὑπέμε-
νον τὸν αὐστριακὸν ζυγόν· διὰ τοῦτο τῷ 1848 ἠθέλησαν νὰ
ἀνακτήσουν τὴν ἀνεξαρτησίαν των, ἀλλ' ὅμως δὲν ἠδυνή-
θησαν νὰ τὸ ἐπιτύχωσι καὶ εἰσῆχθησαν εἰς αὐτὴν οἱ αὐστρια-
κοὶ νόμοι. Τελευταῖον ὅμως ὁ νῦν αὐτοκράτωρ Φραγκίσκος
Ἰωσήφ ἀνηγόρευσε αὐτὴν εἰς βασιλείον.

ΓΥΜΝΑΣΜΑ 13.

Πῶς χωρίζεται ἡ Αὐστρία τῆς Οὐγγαρίας; πῶς τῆς Γερμανίας;
πῶς ἡ Οὐγγαρία τῆς Σερβίας; πῶς τῆς Ρουμανίας; Μεταξὺ τίνων
ποταμῶν εὐρίσκεται ἡ Βαλατών; Ποῖαι πόλεις εὐρίσκονται πρὸς
Ν. τῆς Βιέννης; Πρὸς ποῖον μέρος τῆς Βιέννης εὐρίσκεται ἡ Πρά-
γα; Ποῦ εὐρίσκεται ἡ Πάργα; Ποῖος ναὸς εὐρίσκεται εἰς τὴν Βιέν-
νην; ποῖος εἰς τὴν Βενετίαν; ποῖος εἰς τὴν Ρώμην; Πρὸς ποῖον μέ-

ος τῆς Βορδῶ εὐρίσκεται ἡ Τολῶσα; ἡ Νάντη; Ποία πρὸς Α. τῆς Γαλλίας; ποία πρὸς Β. αὐτῆς; Ποία πόλις τῆς Γαλλίας εὐρίσκεται πρὸς τὰ Ἄρδεννα; ποία πρὸς Ν. αὐτῆς; Ποῖαι πόλεις τῆς Αὐστρο-ουγγαρίας εὐρίσκονται ἐπὶ τοῦ Δουνάβεως; Ποία ἡ βιομηχανικωτάτη πόλις τῆς Αὐστρίας; ποία ἡ ἐμπορικωτάτη; Ποία ἔχει ἐμπόριον κτηνῶν; ποία βιομηχανίαν καθεκλῶν; Ταξείδιον παραλίως ἀπὸ Δυρ-αχίου μέχρι Βενετίας

ΓΕΡΜΑΝΙΑ

(Ἐκτασις 540.000 □ χλμ. — Κάτοικοι 65 ἑκατ.).

ΩΡΙΑ. — Ἡ Ρωσσία, ἡ Αὐστρία, ἡ Ἑλβετία, ἡ Γαλλία, τὸ Βέλγιον, ἡ Ὀλλανδία, ἡ Β. Θάλασσα, ἡ Δανία καὶ ἡ Βαλτική.

ΚΟΛΠΟΙ. — Ὁ Δαντσίκιος, τῆς Πομερανίας καὶ τῆς Δυβέκης.

ΩΡΗ. — Τὰ Βόσγια, ὁ Μέλας Δρυμὸς, τὰ Βοεμικά, τὰ Ἑρτσια, τὰ Γιγάντια, τὰ Σουδήτια, ὁ Θουριγγίος Δρυμὸς καὶ τὸ Χάρτσον.

ΠΟΤΑΜΟΙ. — Ὁ Βιστούλας ἐκ τῆς Ρωσσίας εἰς τὸν Δαντσίκιον κόλπον, ὁ Ὀδερ ἐκ τῶν Σουδητίων εἰς τὸν κ. τῆς Πομερανίας, ὁ Ἄλβις (καὶ ὁ παραπόταμος αὐτοῦ Σπρέος) ἐκ τῶν Γιγαντίων, ὁ Βέξερ, ἐκ τοῦ Θουριγγείου Δρυμοῦ εἰς τὴν Βόρειον, ὁ Ρήνος διὰ τῆς Ὀλλανδίας εἰς τὴν Βόρειον καὶ ὁ παραπόταμος αὐτοῦ Μάϊν, καὶ ὁ Δούναβις ἐκ τοῦ Ἑλλάνος Δρυμοῦ (καὶ ὁ παραπόταμος αὐτοῦ Ἰσαρ).

ΛΙΜΝΗ. — Τῆς Κωσταντίας.

ΔΙΩΡΥΣ. — Τοῦ Κιέλου (Βαλτική — Βόρειος).

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΙΑΙΡΕΣΙΣ.

4 βασιλεία (Πρωσσία, Σαξωνία, Βαυαρία, Βυρτεμβέργη),

5 μικρὰ δουκάτα,

6 μεγάλα δουκάτα,

7 ἡγεμονίαι,

3 ἐλεύθεραι πόλεις καὶ

1 κοινὴ αὐτοκρατορικὴ χώρα.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΠΡΩΣΣΙΑΣ

(Κάτοικοι 40 ἑκατομμ.).

ΟΡΙΑ.—Ἡ Πρωσσία ἐκτείνεται ἀφ' ἑνὸς ἀπὸ τῆς Ρωσσίας μέχρι τοῦ Βελγίου καὶ τῆς Ὀλλανδίας καὶ ἀφ' ἑτέρου ἀπὸ τὰ παράλια μέχρι τοῦ ποταμοῦ Μάιν καὶ τῶν Σουδητίων καὶ Γιγαντίων ὄρεων.

ΠΟΛΕΙΣ.—Α΄) Μεσόγειοι: **Βερολῖνον** (2 ἑκ. κ. καὶ μετὰ τῶν προαστείων 3.700.000), ἐπὶ τοῦ Σπρέου (53 γέφυραι), πρωτεύουσα τῆς Πρωσσίας καὶ ὅλης τῆς Γερμανίας· ἐμπορικωτάτη καὶ βιομηχανικωτάτη· ἐκ τῶν κτιρίων τῆς διακρίνονται τὰ ἀνάκτορα, τὸ πανεπιστήμιον, ἡ ἀκαδημία, τὰ μουσεῖα, πλεῖστα φιλανθρωπικὰ καταστήματα κ. ἄ. Ὁθ. πρεσβεΐα καὶ προξενεῖον.

Ποτσδάμη (60 χ. κ.), δευτέρα ἔδρα τοῦ αὐτοκράτορος.

Βρεσλανία (510 χ. κ.), ἐπὶ τοῦ Ὁδερ, ἐμπορικὴ καὶ βιομηχανος (μάλλινα ὑφάσματα)· πανεπιστήμιον. Ὁθωμανικὸν προξενεῖον.

Μαγδεμβούργον (280 χ. κ.), ἐπὶ τοῦ Ἄλβιος, μεγάλη ἐργοστάσια σακχάρως.

Χάλλη (180 χ. κ.), πετρέλαιον καὶ γαιάνθρακες.

Ἀνόδερον (300 χ. κ.), ἐμπρικὴ καὶ βιομηχανος.

Φραγκφούρτη (420 χ. κ.) ἐπὶ τοῦ Μάιν· ὠραία, βιομηχανος καὶ ἐμπορικωτάτη. Ὁθ. προξενεῖον.

Βισβάδεν (110 χ. κ.), περίφημα θερμὰ λουτρά. Ὁθ. προξενεῖον.

Κολωνία (520 χ. κ.), ἐπὶ τοῦ Ρήνου, ἔνθα κατασκευάζεται τὸ ἀρωματῶδες ὕδωρ τῆς Κολωνίας. Ὁθ. προξενεῖον.

Δυσσελδόρφη (360 χ. κ.), ἐπὶ τοῦ Ρήνου· βιομηχανος.

Ἔσσεν (300 χ. κ.), ὅπου τὰ διάσημα τηλεβολοχητήρια *Κροὺπ*.

Αἰξ-λά-Σιαπέλ (160 χ. κ.), παρὰ τὸ Βέλγιον.

Β) Παράλιοι **Καινιξβέργη** (250 χ. κ.), ὄχυρά καὶ ἐμπορικὴ πανεπιστήμιον.

Δάντσικον (170 χ. κ.), εἰς τὰς ἐκβολὰς τοῦ Βιστούλα· ὁ φῶτος πολεμικὸς λιμὴν τῆς Γερμανίας. Ὅθ. προξενεῖον.

Στέττινον (240 χ. κ.), εἰς τὰς ἐκβολὰς τοῦ Ὀδερ, ἐμπορικὴ καὶ βιομήχανος.

Κιελον (215 χ. κ.), μέγας πολεμικὸς λιμὴν.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΣΑΞΩΝΙΑΣ

(Κάτοικοι 5 ἑκατομμ.).

Τὸ βασίλειον τῆς Σαξωνίας κεῖται πρὸς Β. τῶν Ἑρτσίων ὄρεων.

ΠΟΛΕΙΣ. — **Δρέσδη** (550 χ. κ.), ἐπὶ τοῦ Ἄλβιος, πρωτεύουσα· μουσεῖα καὶ βιβλιοθήκη. Ὅθ. προξενεῖον.

Δειψία (600 χ. κ.), πανεπιστήμιον· σχολεῖον κωφάλων· γοστώσια κλειδοκυμβάλων καὶ ἐμπόριον βιβλίων, χάρτου καὶ μετάξης. Ἐνιαῦθα ὑπάρχει τὸ μεγαλύτερον δικαστήριον τῆς Γερμανίας. Ὅθ. προξενεῖον.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΒΑΥΑΡΙΑΣ

(Κάτοικοι 7 ἑκατομμ.).

Τὸ βασίλειον τῆς Βαυαρίας ἐξαπλοῦται μεταξὺ τῶν Ἄλπεων καὶ τῶν Βοεμικῶν ὄρεων.

ΠΟΛΕΙΣ. — **Μόναχον** (600 χ. κ.), ἐπὶ τοῦ Ἴσαρ, πρωτεύουσα· πανεπιστήμιον, ὄφειον, ἡ μεγίστη βιβλιοθήκη τῆς Γερμανίας, ἐργοστάσια ζύθου καὶ Ἑλληνικὴ παροικία μετ' αὐτῶν. Ὅθ. προξενεῖον.

Νυρεμβέργη (340 χ. κ.), ἐργοστάσια παιδικῶν ἀθροισ-
των καὶ μουσικῶν ὀργάνων. Ἐνταῦθα ἐπενοήθησαν τὰ ἐγ-
κόλπια ὄρολόγια.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΒΥΡΤΕΜΒΕΡΓΗΣ

(Κάτοικοι 2½ ἑκατ.).

Τὸ βασίλειον τῆς Βυρτεμβέργης κεῖται μεταξὺ τῆς Βαυ-
ρίας καὶ τοῦ Μέλανος Δρυμοῦ.

ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΑ. — **Σιουτγάρδη** (300 χ. κ.), βιομήχανος
(κλειδοκύμβαλα). Ὅθ. προξενεῖον.

ΤΑ 6 ΜΕΓΑΛΑ ΔΟΥΚΑΤΑ

Τὸ μέγα δουκάτον τῆς Βάδης· πρωτ. **Καλσρούη** (130 χ. κ.)
» » » Ἔσσης· » **Δαρμσάτη** (90 χ. κ.)
» » τοῦ Μεκλεμβούργου-Σβέρου· πρωτ. **Σβέρου**
» » » Μεκλεμβούργου-Στρέλιτς· πρωτ. **Νέο**
Στρέλιτς (100 χ. κ.)· βιομήχανος
» » » Ὀλδεμβούργου· ὁμώνυμος πρωτ. καὶ
» » » Σαξο-Βεϊμάρης· πρωτ. **Βεϊμάρη**.

ΑΙ 3 ΕΛΕΥΘΕΡΑΙ ΠΟΛΕΙΣ

Ἀμβούργον (930 χ. κ.), εἰς τὰς ἐκβολὰς τοῦ Ἄλβιου,
ὁ πρῶτος ἐμπορικὸς λιμὴν τῆς Γερμανίας καὶ ὁ τέταρτος
τοῦ κόσμου· ἔδρα τῆς μεγάλης Γερμανοανατολικῆς ἀτμο-
πλοϊκῆς ἐταιρίας. Ὅθ. προξενεῖον.

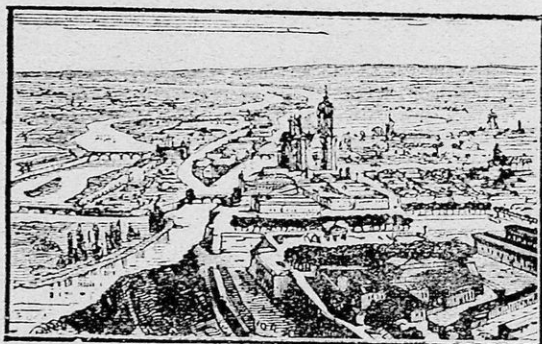
Βρέμη (250 χ. κ.), εἰς τὰς ἐκβολὰς τοῦ Βέξερ, ἐμπορικὴ
τάτη καὶ ναυτικὴ, (ἔδρα τοῦ Βορειογερμανικοῦ Λόγδ). Ὅθ.
προξενεῖον.

Δυβέκη (100 χ. κ.), εἰς τὸν ὁμώνυμον κόλπον, ἐμπορική. Αἱ πόλεις αὗται ἔχουσιν ἰδίους νόμους καὶ κυβερνῶνται μοναρχικῶς.

Η ΚΟΙΝΗ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΚΗ ΧΩΡΑ

Αὕτη ἀποτελεῖται ἀπὸ 2 γαλλικὰς ἐπαρχίας, τὴν Ἄλσα-
ν καὶ Λωρραίνην, τὰς ὁποίας ἀφῆρσαν οἱ Γερμανοὶ
τὰ τὸν Γαλλογερ-
νικὸν πόλεμον τοῦ
70. Ἡ χώρα αὕτη
οικεῖται δι' αὐτο-
κρατορ. ἐπιτρόπου.

ΠΟΛΕΙΣ.—**Στρα-**
σβουργον (180 χ. κ.),
πρωτεύουσα καὶ βιο-
μηχανικὸς κέντρον τῆς
Γερμανίας μὲ πανε-
πιστήμιον.

Μέτς.

Μέτς (70 χ. κατ.)

ἄστυον ὀχυρώτατον, ἐντὸς τοῦ ὁποίου πολιορκηθεὶς ὁ
ἄστυς στρατηγὸς Βαζαὶν κατὰ τὸν Γαλλογερμανικὸν πόλε-
μον παρεδόθη μετὰ 170 χιλιάδων στρατοῦ.

ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΟΝ ΣΥΜΠΛΕΓΜΑ.

Βερολῖνον—Δάντσ.—Καινίξβ.—Ρωσσία.

» —Στέττινον.

» —Ἄμβουργον—Βρέμη—Ὁλλανδία.

» —Ἄνσβεργον—Κολων.—Λίξ λα Σ.—Βέλγιον.

» —Φραγκ.—Μέτς—Βέλγιον.

» —Λειψία—Δρέσδη—Πράγα.

» —Βρεσλαβία.—Κρακοβία.

2. Μόναχον—Λίντς—Βιέννη (γραμμὴ Κων/πόλεως).

» Ἑλβετία.

» Νυρεμβέργη—Λειψία.

» Στουτγ.—Καλσρ.—Στρασβ.—Νανσύ (γραμμὴ

Κων/πόλεως).

3. Ἀμβοῦργον—Κιέλον—Δανία.

ΚΑΤΟΙΚΟΙ. — Τὴν θρησκείαν διαμαρτυρόμενοι (31 ἑκατ. κατοικοῦντες κυρίως τὰ βόρεια), δυτικοὶ (17 ἑκατ. κυρίως τὰ νότια) καὶ Ἰουδαῖοι ἐνασχολοῦνται δὲ εἰς τὸ ἔμποριον βιομηχανίαν, γεωργίαν, κτηνοτροφίαν, ναυτιλίαν, καὶ ἰδίως εἰς τὰς τέχνας καὶ ἐπιστήμας, τὰς ὁποίας λίαν ἀνέπτυξαν.

ΚΛΙΜΑ. — Εἰς τὰ βόρεια ὑγρὸν καὶ ψυχρὸν· εἰς δὲ τὰ νότια εὐκρατὸν καὶ ὑγιεινόν.

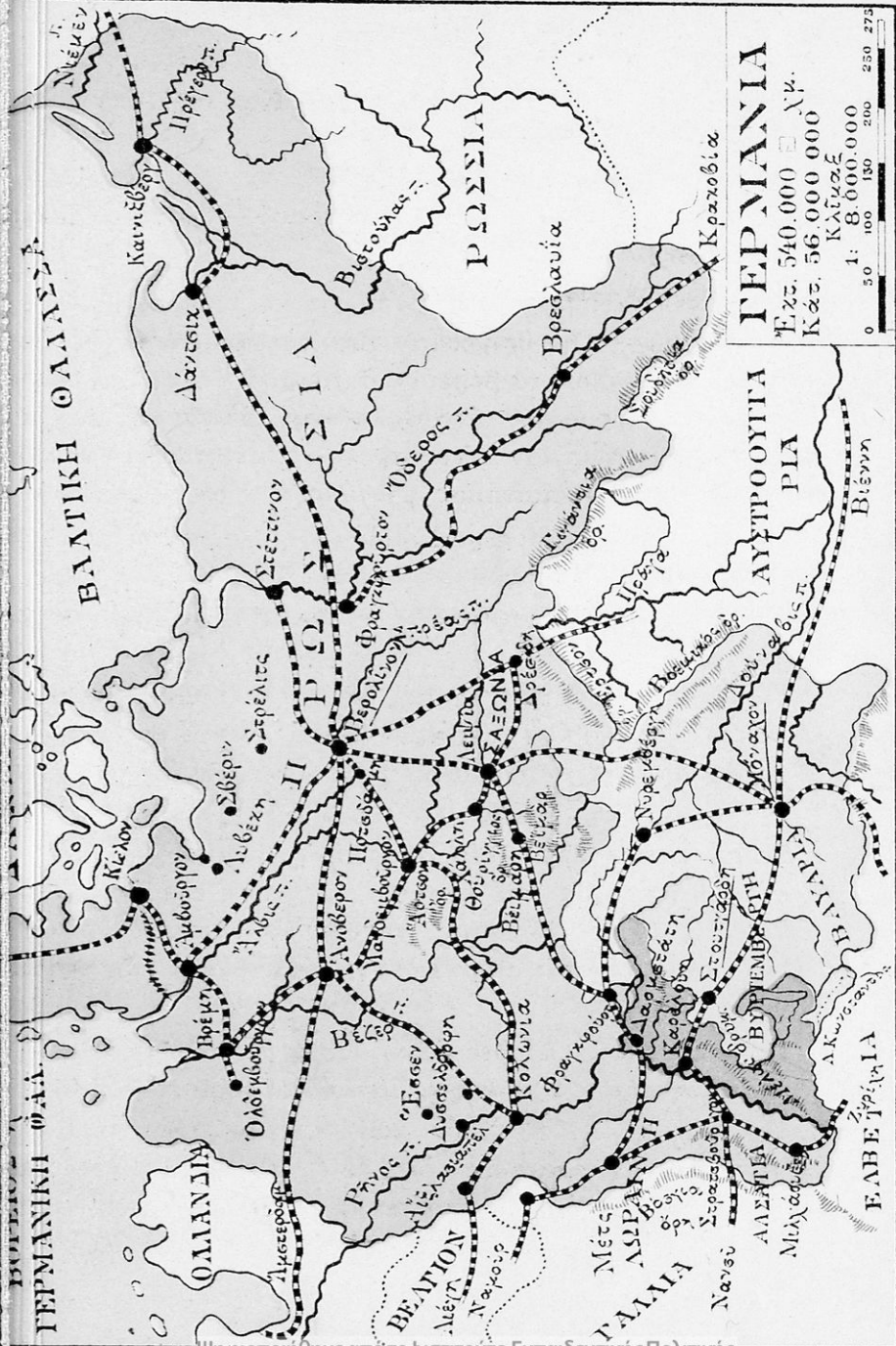
ΕΛΑΦΟΣ. — Εἰς τὰ κεντρικὰ καὶ νότια εὐφορώτατον καὶ καλῶς καλλιεργημένον.

ΠΡΟΪΟΝΤΑ. — Σίτος, κριθή, γεώμηλα, λίνον, κάνναβις, καπνὸς κ. ἄ. Οἰκόσιτα ζῶα πρὸ πάντων ἵπποι καὶ πρόβατα. Ἄφθονος σίδηρος, γαιάνθρακες, ἤλεκτρον, ἄλας, θερμὰ λουτρά.

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ, ΕΜΠΟΡΙΟΝ. — Ἀμφότερα ἀνθηρότατα, διότι ἡ Γερμανία εἶναι μία ἀπὸ τὰς βιομηχανικωτάτας καὶ ἡ ἔμπορικωτάτη χώρα τοῦ κόσμου· τὸ ἥμισυ σχεδὸν τῶν κερμάτων τοῦ κόσμου εἰς τὴν Γερμανίαν ἐκ τῆς βιομηχανίας καὶ τοῦ ἔμπορίου, τὸ ὅποιον διευκολύνεται ὑπὸ τῶν ποταμῶν καὶ τῶν πολλῶν σιδηροδρόμων.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ. — Διαδεδομένη, ὅσον εἰς οὐδὲν ἄλλο κράτος· 21 πανεστήμια, 9 πολυτεχνεῖα καὶ διάφοροι ἄλλαι σχολαί.

ΠΟΛΙΤΕΥΜΑ. — Ἐκαστὸν τῶν κρατῶν τῆς Γερμανίας κυβερνᾶται συνταγματικῶς· ὅλα δὲ ὁμοῦ ἀποτελοῦσιν ὁμοσπονδίαν, τῆς ὁποίας τὸ πολίτευμα εἶνε μοναρχία συνταγματικὴ καὶ ἡ ὁποία κυβερνᾶται ὑπὸ τοῦ βασιλέως τῆς

ΓΕΡΜΑΝΙΑ

Έκτ. 540.000 □ Ν.Υ.

Κάτ. 56.000.000

Κατάξ. 1: 8.000.000

0 50 100 150 200 250 275

ΒΑΛΤΙΚΗ ΘΑΛΑΣΣΑ

ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΘΑΛΑΣΣΑ

ΡΩΣΙΑ

ΑΥΣΤΡΟΥΓΙΑ

ΡΙΑ

ΠΩΝΙΑ

ΣΑΘΝΑ

ΟΛΛΑΝΔΙΑ

ΒΕΛΓΙΟΝ

ΠΑΛΙΑ

ΒΥΡΕΜΒΟΥΡΓΗ

ΑΛΕΝΤΙΑ

ΕΛΒΕΤΤΙΚΙΑ

Ιρσοσίας, ὅστις φέρει τὸν τίτλον βασιλεὺς τῆς Πρωσσίας αὐτοκράτωρ τῆς Γερμανίας (Καίζερ).—Γουλιέλμος ὁ Β΄.

ΚΤΗΣΕΙΣ. — Ἐν Ἀσίᾳ, Ἀφρικῇ καὶ Ὠκεανίᾳ. (125)

ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ

Τὴν Γερμανίαν τὸ πάλαι κατῴκουν διάφοροι γερμανικοὶ αἰετοὶ, οἱ ὁποῖοι ἀκαταπαύστως ἐπολέμουν ἄλλοτε μὲν πρὸς ἀλλήλους, ἄλλοτε δὲ μετὰ τῶν γειτόνων αὐτῶν, καὶ διὰ τοῦτο συνεχῶς ἤλλαζον κατοικίαν. Περὶ τὰ τέλη τοῦ Β΄ π. Χ. αἰῶνος ἀναφαίνονται οἱ Κίμβροι καὶ οἱ Τεύτονες. Τούτους ἐπολέμησεν ὁ Ἰούλιος Καίσαρ· ὁ δὲ Αὐγουστος ὑπέταξε μέρος ἧς Γερμανίας.

Κατὰ τὸν Β΄ μ. Χ. αἰῶνα ἕνεκα τῶν ἐμφυλίων πολέμων οὐκ ἔθνη ἐξέλιπον, ἄλλα ὑπετάγησαν καὶ ἄλλα εἰσέβαλον εἰς τὸ Ρωμαϊκὸν κράτος. Κατὰ τὸν Γ΄ μ. Χ. αἰῶνα ἤρχισε νὰ διαδίδηται εἰς τὴν Γερμανίαν ὁ Χριστιανισμὸς. Ἐπὶ Καρόλου τοῦ Μεγάλου ὅλα τὰ γερμανικὰ ἔθνη συνεχωνεύθησαν εἰς ἓν μόνον ἔθνος καὶ ἐοχηματίσθη τῷ 962 μ. Χ. ἰδιαιτέρον γερμανικὸν κράτος, τοῦ ὁποῖου ἐπισημότεροι βασιλεῖς ἦσαν, Ὄθων Α΄ ὁ Μέγας, Ἑρρίκος ὁ Γ΄, Φρειδερίκος ὁ Βαρβαρόσας κ. ἄ.

Τῷ 1806 κατελύθη ὑπὸ τοῦ Μεγάλου Ναπολέοντος ἡ γερμανικὴ αὐτοκρατορία· ἀλλὰ τῷ 1815 μετὰ τὴν πῦσιν αὐτοῦ ἰδρύθη γερμανικὴ ὁμοσπονδία ὑπὸ τὴν προεδρίαν τῆς Αὐστρίας. Ἐκ τῶν γερμανικῶν κρατῶν τὸ ἰσχυρότατον μετὰ τὴν Αὐστρίαν ἦτο ἡ Πρωσσία.

Τῷ 1870, ὅτε ἐκηρύχθη ὁ Γαλλογερμανικὸς πόλεμος, ὅλα τὰ γερμανικὰ κράτη συνεμάχησαν μετὰ τῆς Πρωσσίας· μετὰ τὴν ἤταν δὲ τῶν Γάλλων ὁ βασιλεὺς τῆς Πρωσσίας ἀνεκηρύχθη ἐν Βεροσάλλαις αὐτοκράτωρ τῆς Γερμανίας.

ΓΥΜΝΑΣΜΑ 14.

Ποῖα κράτη ὑπάρχουσι πρὸς Δ. τῆς Γερμανίας; ποῖα πρὸς τῆς Αὐστρίας; ποῖα πρὸς Α. τῆς Γαλλίας; Δείξον τὰ παράλια τῆς Γερμανίας, τὸν πορθμὸν τοῦ Ὀστράντου καὶ Εὐρίπου, τὸν κόλπον τῆς Γενούης, τὸ ἀκρωτήριον Φινιστέρον, τὸν Σκάρδον, τὸν Προθον, τὰ Κύθηρα, τὴν Βαρκελόνην, τὴν Ἐλασσῶνα. Ἀπὸ ποίαν θάλασσαν σχηματίζονται οἱ κόλποι τῆς Γερμανίας; Ποῖαι πόλεις ὑπάρχουσιν εἰς αὐτούς; Μεταξὺ ποίων ὀρέων διέρχεται ὁ Ρήνος; Πῶς χωρίζεται ἡ Γερμανία ἀπὸ τῆς Αὐστρίας; Ποῖαι πόλεις ὑπάρχουσιν ἐπὶ τοῦ Βιστούλα; ποῖαι ἐπὶ τοῦ Ὀδερ; ποῖαι ἐπὶ τοῦ Ἄλβιος; ποῖαι ἐπὶ τοῦ Ρήνου; ποῖα ἐπὶ τοῦ Ἰσαρ; ποῖα ἐπὶ τοῦ Μάιν; ποῖα πλησίον τῆς Ἑλβετίας; ποῖα πλησίον τοῦ Βελγίου; ποῖα πρὸς Α. τοῦ Βερολίνου; ποῖα πρὸς Ν. ταύτης; τί βιομηχανίαν ἔχει; ἐπὶ τίνος ποταμοῦ κεῖται; ποῦ χύνεται; Μεταξὺ τίνων κρατῶν εὐρίσκεται ἡ λίμνη τῆς Κωσταντίας; Ποῖα ἡ δευτέρα ἔδρα τοῦ βασιλέως; ποῖα ἔχει βιομηχανίαν μαλλίνων ὑφασμάτων; ποῖα παράγει σάκχαρον; ποῖα πετρέλαιον καὶ γαιάνθρακας; ποῖοι εἶνε οἱ πολεμικοὶ λιμένες τῆς Γερμανίας; ποῖοι τῆς Γαλλίας; ποῖα ἔχει ἐμπόριον βιβλίων; ποῖα ἐργοστάσια ζύθου; ποῖα εἶνε ἡ ἐμπορικωτάτη πόλις τῆς Γερμανίας; Ποίας θαλάσσας καὶ πορθμοὺς θὰ διαπλεύσωμεν ἀπὸ Κωνσταντίας μέχρι Δαντσίκου;

ΒΕΛΓΙΟΝ

(Ἐκτασίς 30.600 □ χλμ. τὸ μικρότερον κράτος τῆς Εὐρώπης μετὰ τὸ Μαυροβούνιον. — Κάτοικοι 7 ἑκατομμ. τὸ πυκνότερον κατοικημένον κράτος τῆς Εὐρώπης).

ΟΡΙΑ. — Ἡ Γαλλία, ἡ Γερμανία, ἡ Ὀλλανδία καὶ ἡ Βόρεια θάλασσα.

ΟΡΗ. — Τὰ δασώδη Ἄρδεννα.

ΠΟΤΑΜΟΙ. — Ὁ Σκάλδης καὶ ὁ Μεύσης.

ΠΟΛΕΙΣ. — *Βρυξέλλαι* (μετὰ τῶν προαστείων 620 χ. κ.) πρωτεύουσα· πανεπιστήμιον, ἐμπορικὴ καὶ βιομηχανικωτάτη.

λινᾶ υφάσματα, τριχάπτα, χειρόκτια, χάρτης, πολύτιμοι τάπητες κ. ἄ.). Ὅθωμ. πρεσβεία καὶ προξενεῖον.

Βαρτελῶ, ἱστορικὸν χωρίον, διότι τὸ τελευταῖον ἐνικήθη (1315) Ναπολέον ὁ Μέγας ὑπὸ τοῦ Γερμανοῦ στρατηγοῦ Βλύχερ καὶ τοῦ Ἀγγλοῦ Βέλλιγκτων.

Ἀμβέρση (300 χ. κ.) εἰς τὰς ἐκβολὰς τοῦ Σκάλδιος, ὁ πρῶ-

Ἄ Οστάνδη.

ος ἐμπορικὸς λιμὴν τοῦ Βελγίου καὶ ὁ τρίτος τοῦ κόσμου βιομηχανία πολυτίμων λίθων καὶ ὄπλων. Ὅθ. προξενεῖον.

Γάνδη (160 χ. κ.), ἐπὶ τοῦ Σκάλδιος· πανεπιστήμιον, τεχνεῖον καὶ βιομηχανία τριχάπτων.

Ἄ Οστάνδη (40 χ. κ.), περίφημα θαλάσσια λουτρά. Ὅθωμ. προξενεῖον.

Διέγη (170 χ. κ.), ἐμπορικὴ καὶ βιομηχανος· πανεπιστήμιον καὶ μεταλλευτικὴ σχολή. Ὅθωμ. προξενεῖον.

ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΟΝ ΣΥΜΠΛΕΓΜΑ.

Βρυξέλλαι — Λιέγη		Ὀλλανδία.
		Αἷξ λὰ Σιαπέλ.
»		Λίλλη — Παρίσιοι.
»		Γάνδη — Ὀστάνδη.
»		Ἀμβέρση — Ὀλλανδία.

ΚΑΤΟΙΚΟΙ. — Τὴν θρησκείαν δυτικοὶ καταγινόμενοι δραστηρίως εἰς τὸ ἐμπόριον, βιομηχανίαν καὶ κτηνοτροφίαν ὀμιλοῦσι δὲ τὴν γαλλικὴν.

ΚΛΙΜΑ. — Ψυχρὸν καὶ ὑγρὸν.

ΕΛΔΦΟΣ. — Εὐφορον καὶ λίαν ἐπιμελῶς καλλιεργημένον

ΠΡΟΪΟΝΤΑ. — Δημητριακά, λίνον, κάνναβις, καπνός, βάμβαξ κτλ. πλήθη ποιμνίων, ἐξ ὧν λαμβάνουσι πολλὰ μαλλία Πλούσια μεταλλεῖα σιδήρου καὶ γαιανθράκων· μάγμαρα.

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ, ΕΜΠΟΡΙΟΝ. — Μολονότι εἶνε κράτος μικρὸν ἐν τούτοις ἡ βιομηχανία καὶ τὸ ἐμπόριον εὐρίσκονται εἰς ἀνθηροτάτην κατάστασιν (λινᾶ καὶ μάλλινα ὑφάσματα, τρίχαλπα, τάπητες, ὄπλα, μηχαναί, κάτοπτρα κ. ἄ.).

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ. — Ἀνθηροτάτη· 3 πανεπιστήμια καὶ πολλὰ σχολεῖα.

ΠΟΛΙΤΕΥΜΑ. — Μοναρχία συνταγματική. — Ἀλβέρτος ὁ Α΄

ΚΤΗΣΕΙΣ. — Ἐν Ἀφρικῇ (Βελγικὸν Κόγγον, 20 ἑκατ.)

ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ

Οἱ Βέλγοι εἶναι λαὸς Γαλατικός. Ὁ Ἰούλιος Καῖσαρ πρώτος ὑπέταξεν αὐτούς. Ἐπὶ τῆς φραγκικῆς κυριαρχίας εἰς Γαλλίαν καὶ τὸ Βέλγιον ἀπετέλει μέρος τῆς αὐτοκρατορίας αὐτῶν. Ἐπειδὴ δὲ κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην οἱ ἡγεμόνες ἔδιδον εἰς τὰς θυγατέρας των ὡς προῖκα τὰς ἰδίας αὐτῶν γῶρας, τὸ Βέλγιον διὰ τινος συνοικεσίου περιῆλθεν εἰς τὴν Αὐστρίαν καὶ μετὰ ταῦτα εἰς τὴν Ἰσπανίαν τῷ 1556. Ἐν τῇ

Βελγικῇ χώρᾳ ἐγένοντο αἱματηροὶ πόλεμοι μεταξὺ Γάλλων ἀπ' ἑνὸς καὶ Γερμανῶν, Ὀλλανδῶν καὶ Ἀγγλων ἀπ' ἑτέρου· μετὰ τοὺς πολέμους τούτους τὸ Βέλγιον παρεχωρήθη ὑπὸ τῶν Ἰσπανῶν εἰς τὴν Αὐστρίαν τῷ 1714 καὶ διετέλεσεν ὑπ' αὐτὴν μέχρι τοῦ 1790, ὅτε ὁ στρατηγὸς Βένδερ κατενέμησε τοὺς Αὐστριακοὺς καὶ ἀπῆλλαξε τὴν χώραν ἀπὸ τὴν βασιλοκρατίαν. Ἀλλὰ μετ' ὀλίγον κατέλαβε τὸ Βέλγιον ἡ Γαλλία μέχρι τοῦ 1814, ὅτε νικηθέντος τοῦ Ναπολέοντος οἱ ἀντίπαλοι τῆς Γαλλίας, συνήνωσαν αὐτὸ μετὰ τῆς Ὀλλανδίας καὶ ἀπετέλεσαν τὸ βασίλειον τῶν Κάτω Χωρῶν. Ἀλλ' ἐπειδὴ οἱ Βέλγοι καὶ οἱ Ὀλλανδοὶ εἶχον διάφορον γλῶσσαν, ἤθη, καὶ ἔθιμα καὶ πρὸ πάντων θρησκείαν, οἱ Βέλγοι τῷ 1830 ἀπεχωρίσθησαν τῆς Ὀλλανδίας καὶ ἀπετέλεσαν ἰδιαιτερον βασίλειον ὑπὸ τὸν ἀγαθόν, δραστήριον καὶ συνετὸν βασιλέα Λεοπόλδον τὸν Α'. Ἐκτοτε οἱ Βέλγοι ζῶσιν ἤσυχοι καὶ εὐδαίμονες ἀναπτύξαντες μεγάλως τὸ ἐμπόριον καὶ τὴν βιομηχανίαν.

ΓΥΜΝΑΣΜΑ 15.

Εἰπέ τὰ ἀκρωτήρια τῆς Ἰβηρικῆς χερσονήσου, τοὺς ποταμοὺς τῆς Γαλλίας, τὰ ὄρη τῆς Γερμανίας, τὰς πόλεις τῆς Οὐγγαρίας, τοὺς ποταμοὺς τῆς Ὀθωμ. Εὐρώπης, τὰς παραλίους πόλεις τῆς Πελοποννήσου, τοὺς νομοὺς μὲ τὰς πρωτεύουσας τῆς Ὀθωμ. Εὐρώπης, τὰς πόλεις τῆς Βουλγαρίας καὶ τὰ ὄρη τῆς Γαλλίας. Ποία ἡ ἐμπορικωτάτη πόλις τοῦ Βελγίου, ποία τῆς Γαλλίας, ποία τῆς Γερμανίας, ποία τῆς Ἰσπανίας; ποία τῆς Ἑλλάδος;

ΟΛΛΑΝΔΙΑ

(Ἐκτασις 33.000 □ χλμ. — Κάτοικοι 5 ἑκατ.).

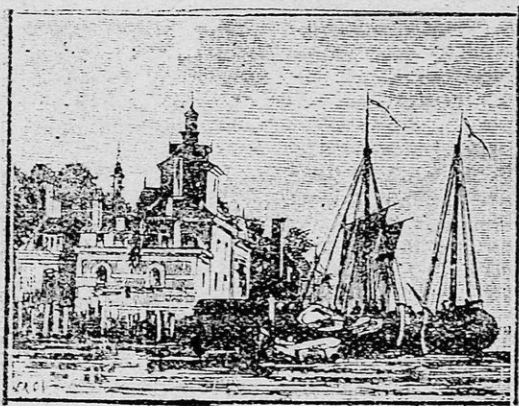
ΟΡΙΑ. — Τὸ Βέλγιον, ἡ Γερμανία καὶ ἡ Βόρειος θάλασσα.

ΚΟΛΠΟΙ. — Ὁ Ζουϊδέρης.

ΠΟΤΑΜΟΙ. — Ὁ Ρῆνος καὶ ὁ Μεύσης.

ΠΟΛΕΙΣ. — **Χάγη** (230 χ. κ.), οὐχὶ μακρὰν τῆς θαλάσσης, ἐπὶ ὠραίας θέσεως, πρωτεύουσα τοῦ κράτους, ἔδρα τοῦ Διαιτητικοῦ περὶ εἰρήνης Συνεδρίου.

Ρόττερδαμ (350 χ. κ.), ἐπὶ τοῦ ^{Παρθένου} Μεύση, ὁ ἐμπορικώτατος

Ρόττερδαμ.

λιμὴν τῆς Ὀλλανδίας καὶ ὁ ἔβδος τοῦ κόσμου.

Ἄμστερδαμ (550 χ. κ.), ἐμπορικώτατη, ναυτικὴ καὶ βιομηχανοῦς ἐκτισμένη ἐπὶ 100 νησίδων (300 γέφυραι) συνδέεται διὰ διώρυχος μετὰ τῆς Βορείου θαλάσσης· πανεπιστήμιον.

Οὐτρέχτη (100

χ. κ.), βιομηχανοῦς (ἐριουῶχα καὶ βελουῶδα).

Ζάνδαμ, ὀνομαστὰ ναυπηγεῖα, ἐν οἷς εἰργάσθη κατὰ τὸν 18ον αἰῶνα ὁ Μέγας Πέτρος, αὐτοκράτωρ τῆς Ρωσσίας.

Χάρλεμ, (70 χ. κ.) βιομηχανία τεχνητῶν ἀνθέων.

Ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς Ὀλλανδίας ἀνήκει καὶ τὸ ΝΑ. τοῦ Βελγίου κείμενον **δουκάτον τοῦ Λουξεμβούργου** (250 χ. κ. Γερμανοὶ καθολικοὶ) με δμώνυμον πρωτεύουσαν (20 χ. κ.) καὶ πλούσια μεταλλεῖα σιδήρου.

ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΟΝ ΣΥΜΠΛΕΓΜΑ.

Ρόττερδαμ — Ἄμβερση.

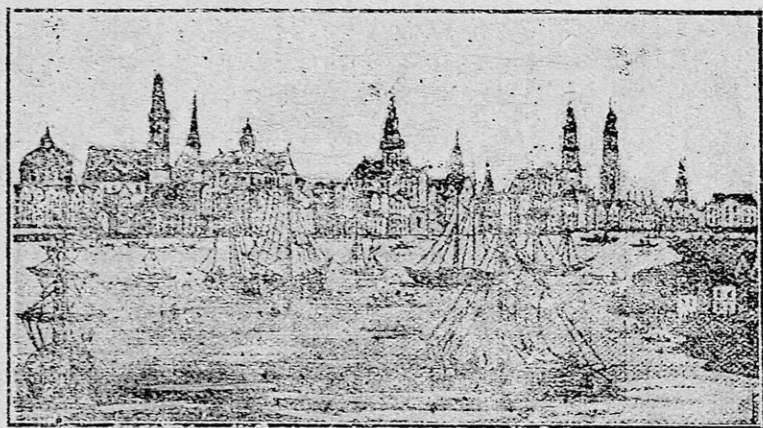
» Οὐτρέχτη — Ἄμβουργον.

» Χάγη — Χάρλεμ — Ἄμστερδαμ — Οὐτρέχτη.

ΚΑΤΟΙΚΟΙ. — Οἱ πλεῖστοι διαμαρτυρόμενοι, οἱ δὲ λοιποὶ καθολικοὶ καὶ τινες Ἰουδαῖοι ἑνασχολοῦνται εἰς τὴν κτηνοτροφίαν, ἐμπόριον, ἀλιείαν, ναυτιλίαν καὶ βιομηχανίαν.

ΚΛΙΜΑ. — Ὑγρὸν καὶ ὀμιγλῶδες· ἡ δὲ θερμοκρασία τὸσον εὐμετάβλητος, ὥστε ἐνίοτε μετὰ θερινὴν ἡμέραν τοῦ Ἰουνίου ἐπέρχεται νύξ παγετώδης.

ΕΔΑΦΟΣ. — Εὐφορον καὶ πεδινὸν καὶ εἰς τίνα μέρη χαμηλότερον τῆς θαλάσσης (συνιζήματα), διὸ καὶ κατασκευά-

Ἀμστερδαμ (Ἀμστελόδαμον).

σανσι προχώματα διὰ νὰ ἐμποδίσωσι τὰς πλημμύρας αὐτῆς· διὰ τοῦτο ἡ Ὀλλανδία ὀνομάζεται *Κάτω Χώρα*.

ΠΡΟΪΟΝΤΑ. — Ὀλίγα δημητριακά, καπνός, γεώμηλα κ. ἄ. Πλεῖστα πρόβατα, ἐκ τῶν ὀλοίων κατασκευάζεται ἐξαιρετος τυρὸς καὶ βούτυρος. Μεταλλεῖα σχεδὸν δὲν ὑπάρχουσι. Ἀφθονοὶ ἰχθύες (ἀρίγγαι, βακαλαῖοι, μύραιναι).

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ. — Ἀνθηρὰ (σάκχαρις, ποῦρα, ζῆθος, χάρτης, σαϊνία, ἱστία, ξηριοῦχα, δέρματα κ. ἄ.).

ΕΜΠΟΡΙΟΝ. — Λίαν ἀνεπτυγμένον.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ. — Λίαν προηγμένη· 4 πανεπιστήμια καὶ πλεῖστα σχολαί.

ΠΟΛΙΤΕΥΜΑ. — Μοναρχία συνταγματική. — Ἡ βασιλίς αὐτῆς αὖτις Βιλελμίνη.

ΚΤΗΣΙΣ. — Ἐν Ἀσίᾳ, Ἀμερικῇ καὶ Ὠκεανίᾳ (38 ἐκ. κατ.)

ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ

Ἡ Ὀλλανδία τὸ πάλαι ἀπετέλει μέρος τῆς Γερμανίας ὑπετάγει κατ' ἀρχὰς εἰς τοὺς Ρωμαίους, εἰς τοὺς Φράγκους καὶ τελευταῖον εἰς τοὺς Ἰσπανούς, τῶν ὁποίων τὸν ζυγὸν ἀπέσεισαν οἱ Ὀλλανδοὶ τῷ 1579 καὶ συνέστησαν τὴν δημοκρατίαν τῆς Ὀλλανδίας. Οἱ μετὰ τῆς Ἰσπανίας πόλεμοι κατέστησαν τὴν νέαν δημοκρατίαν ἀξιόλογον ναυτικὴν δύναμιν· τὸ δὲ ἐμπόριον τῶν Ἰσπανικῶν καὶ Πορτογαλικῶν πόλεμων περιέπεσεν ἐξ ὀλοκλήρου εἰς τὰς χεῖρας αὐτῆς.

Τῷ 1602 ἐσχημάτισεν εταιρίαν, ἣ ὁποία ἐν Ἀσίᾳ κατέκτησε πλεῖστα βασίλεια καὶ εἶχε μονοπώλιον τὸ ἐμπόριον τῶν προϊόντων τῆς Ἀσίας. Ἡ Ὀλλανδία εἶχε τότε ἐνδόξους θαλασσοπόρους, εἰς τοὺς ὁποίους ἡ γεωγραφικὴ ἐπιστήμη ὄφειλε πολλὰς ἀνακαλύψεις.

Μεγάλως ἐδοξάσθη μετὰ ταῦτα ἡ Ὀλλανδία πολεμήσασθαι ἐναντίον τῆς Ἀγγλίας καὶ Σουηδίας, εἰς 16 μῆνας ἐκέρδισεν 10 μεγάλας ναυμαχίας· κατὰ τὸν πόλεμον τοῦτον διέπρωπε ὁ ναύαρχος Ρούυτερ.

Ἄλλ' ἀπὸ τοῦ 1678 ἡ ἰσχὺς καὶ τὸ ἐμπόριον τῆς Ὀλλανδίας ἤρχισαν νὰ παρακμάζωσιν, ἀνεφύησαν ἐσωτερικαὶ ταραχαὶ καὶ ἔριδες καὶ τῷ 1795 κατεκτήθη ὑπὸ τῶν Γάλλων· μόλις δὲ τῷ 1813 ἡ Ὀλλανδία ἀνέκτησε τὴν ἐλευθερίαν τῆς

Τῷ 1815 ἀπετέλεσε μετὰ τοῦ Βελγίου τὸ βασίλειον τῶν Κάτω Χωρῶν· ἀλλὰ τῷ 1831 συνεπεία ἐπαναστάσεως τῶν Βελγῶν αἱ δύο χῶραι διηρέθησαν εἰς δύο ἀνεξάρτητα Κράτη.

ΓΥΜΝΑΣΜΑ 16.

Εἶπε τὰ κεντρικὰ κράτη τῆς Εὐρώπης μὲ τὰς πρωτεύουσας αὐτῶν. Ποθεν πηγάζει ὁ Ρῆνος, ποῖα κράτη διέρχεται, ποῦ χύνεται καὶ ποῖαι πόλεις ὑπάρχουσιν ἐπ' αὐτοῦ; Ποῖα πόλις τῆς Ὀλλανδίας ἔχει βιομηχανίαν ἐριούχων, ποῖα τεχνητῶν ἀνθέων, ποῖα ναυπηγεῖα; Ποῖα εἶναι ἡ ἐμπορικωτάτη πόλις τῆς Ὀλλανδίας; ποῖα τῆς Ἑλλάδος; Ταξιδίδιον παραλίως ἀπὸ Καλαὶ μέχρι Καινιξβέργης καὶ σινηροδρομικῶς ἀπὸ Καινιξβέργης μέχρι Παρισίων. Ποίας πόλεις θὰ ἐπαντήσωμεν παραλίως ἀπὸ Πρεβέζης μέχρι Καινιξβέργης;

ΜΕΓΑΛΗ ΒΡΕΤΤΑΝΙΑ (ἢ ΑΓΓΛΙΑ)

(Ἐκτασις 314.000 □ χλμ. — Κάτοικοι 42 ἑκατ.).

Τὸ βασίλειον τοῦτο ἀποτελεῖται ἀπὸ τὰς Βρεττανικὰς νήσους (500 περίπου), ἐκ τῶν ὁποίων μεγαλύτεραι εἶναι ἡ Μεγάλη Βρετανία καὶ ἡ Ἰρλανδία.

Τῆς Μ. Βρετανίας τὸ μὲν νότιον λέγεται Ἀγγλία, τὸ βόρειον Σκωτία, καὶ μέρος τῆς ΝΔ. παραλίας Οὐαλλία.

ΟΡΙΑ. — Ἡ θάλασσα τῆς Μάγχης, ἡ Βόρειος θάλασσα καὶ ὁ Ἀτλαντικὸς Ὠκεανός, ὅστις σχηματίζει τὴν Ἰρλανδικὴν θάλασσαν.

ΚΟΛΠΟΙ. — Τοῦ Ταμέσεως, ὁ Φόρθης, ὁ Κλύδης, τῆς Λιβερπούλης καὶ ὁ Βοιστόλιος.

ΑΚΡΩΤΗΡΙΑ. — Τὸ Δίνδερσάιν καὶ τοῦ ἀγίου Λαβίδ εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ Βοιστολίου κόλπου.

ΠΟΡΕΟΙ. — Ὁ τοῦ ἁγίου Γεωργίου, ὁ Βόρειος καὶ τοῦ Καλαί.

ΛΙΩΡΥΞ. — Ἡ Καληδονική.

ΟΡΗ. — Τὰ ὄρη τῆς Οὐαλλίας, τὰ Πέννινα καὶ τὰ Γραμβιανά.

ΠΟΤΑΜΟΙ. — Ὁ Τάμεσις, ἐκ τῶν ὀρέων τῆς Οὐαλλίας, ὁ Σαβέρνης, ἐκ τῶν ὀρέων τῆς Οὐαλλίας εἰς τὸν Βριστόλιον, ὁ Οὐμβερος ἐκ τῶν Πεννίνων, ὁ Κλύδης καὶ ἐν τῇ Ἴρλανδία ὁ Σχάνων.

ΠΟΛΕΙΣ. — Α΄) Παράλιοι τῆς Ἀγγλίας.

Λονδίνον (4.300.000 κατ. καὶ μετὰ τῶν προαστείων 7 720.000), ἐπὶ τοῦ Ταμέσεως, (18 ὥραϊαι γέφυραι κάτωθεν δὲ τοῦ ποταμοῦ ὑπόγειοι σιδηρόδρομοι) ἡ μεγίστη καὶ ἐμπορικωτάτη πόλις τοῦ κόσμου. Ἐκ τῶν ὥραϊων οἰκοδομῶν τῆς διακρίνονται τὰ ἀνάκτορα, ὁ ναὸς τοῦ ἁγίου Παύλου (ὁ δεῦτερος κατὰ τὸ μέγεθος χριστιανικὸς ναὸς), ὁ πύργος τοῦ Λονδίνου, τὸ Κρυστάλλινον παλάτιον, τὸ Χρηματιστήριον, ἡ Τράπεζα, τὸ Πανεπιστήμιον, τὸ Μουσεῖον κ. ἄ. Ἑλληνικὴ παροικία μετὰ ναοῦ. Ὁθ. πρεσβεΐα καὶ προξενεῖον.

Γκραϊμβιτς (150 χ. κ.), ἐπὶ τοῦ Ταμέσεως, ἀστεροσκοπεῖον καὶ ναυτικὸν νοσοκομεῖον.

Δόβερ, ἀπέναντι τοῦ Καλαί, ὀθ. προξενεῖον.

Μπράϊτον (120 χ. κ.) καὶ **Σούθαμπτον**, ἐμπορικὸι λιμένες. Ὁθωμ. προξενεῖον.

Πορτσμουθον καὶ **Πλυμουθον**, οἱ μέγιστοι πολεμικοὶ ναῦσταθμοὶ τῆς Ἀγγλίας. Ὁθ. προξενεῖα.

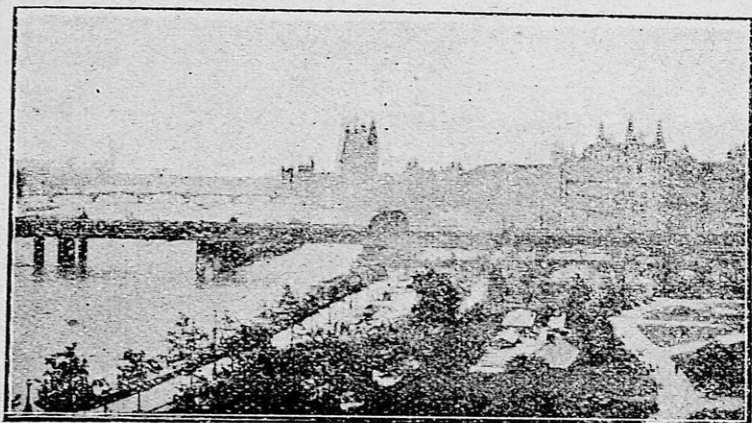
Βριστόλη (350 χ. κ.), ἐμπορικωτάτη.

Καρδίφ (180 χ. κ.), πλουσιώτατα γαιανθρακωρυχεῖα ὁ ἔκτος ἐμπορικὸς λιμὴν τοῦ κόσμου. Ὁθωμ. προξενεῖον.

Λιβερπούλη (720 χ. κ.), ὁ πέμπτος ἐμπορικὸς λιμὴν τοῦ κόσμου. (μαλλία, βάμβαξ, δέσματα). Ἑλληνικὴ παροικία μετὰ ναόν. Ὁθ. προξενεῖον.

Νιουκάστελ (230 χ. κ.), πλουσιώτατα γαιανθρακωρυχεία. Ὁθ. προξενεῖον.

Χούλλη (250 χ. κ.), εἰς τὰς ἐκβολὰς τοῦ Οὐμβέρον· εἰς ἐκ τῶν ἐμπορικωτάτων λιμένων τοῦ κράτους. Ὁθ. προξενεῖον.

Λονδῖνον.

Β') Μεσόγειοι τῆς Ἀγγλίας.

Ὁξφόρδη (50 χ. κ.), ἐπὶ τοῦ Ταμέσεως, σπουδαιότατον ἀνεπιστήμιον.

Κανταβριγία (Κάμβριτζ), ἔδρα τοῦ πρώτου ἀρχιεπισκόπου τῆς Ἀγγλίας.

Βιρμιγγάμη (530 χ. κ.), πρώτη πόλις τοῦ κράτους ὡς ἕως τὴν κατεργασίαν τοῦ σιδήρου (ὄπλα, σιδηρουρικά γαλεῖα, ἀτμομηχαναὶ κ. ἄ.). Ὁθ. προξενεῖον.

Νοθιγγάμη (250 χ. κ.), βιομηχανία περικνημίδων.

Σέφιελδ (380 χ. κ.), γαιανθρακωρυχεία καὶ βιομηχανία χαυριδίων, ψαλίδων κ. ἄ. Ὁθ. προξενεῖον.

Μάντξεστερ (550 χ. κ.), ἡ πρώτη πόλις τοῦ κόσμου ὡς πρὸς τὴν βιομηχανίαν τοῦ βάμβακος. Ἑλληνικὴ παροιμία μετὰ τὸν ναόν. Ὁθ. προξενεῖον.

Λήδς (450 χ. κ.), βιομήχανος (μάλλινα υφάσματα).

Λονδῖνον. Βουλευτήριον

Ἰόρκη, ἐπὶ τοῦ Οὐμβέρον, ἔδρα τοῦ δευτέρου ἀρχιεπισκόπου τῆς Ἀγγλίας.

Γ) τῆς Σκωτίας.

Ἐδιμβούργον (320 χ. κ.), ἐπὶ 3 λόφων, ὀλίγον μακρὰν τοῦ κόλπου Φόρθη, πρωτ. τῆς Σκωτίας· πανεπιστήμιον.

Δεῖθη (30 χ. κ.), ἐπίνειον αὐτῆς. Ὁθωμ. προξενεῖον.

Ἀβερδίνη (150 χ. κ.), ἐμπορικὴ πανεπιστήμιον.

Γλασκόβη (750 χ. κ.), ἐπὶ τοῦ Κλύδου, ἡ μεγαλυτέρα πόλις τῆς Σκωτίας· πανεπιστήμιον· ἐμπορικὴ καὶ βιομηχανος· ἄριστα ναυπηγεῖα. Ὁθωμ. προξενεῖον.

Δ) τῆς Ἰρλανδίας.

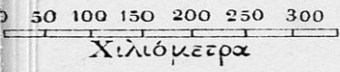
ΜΕΓΑΛΗ ΒΡΕΤΤΑΝΙΑ

Εκτ. 315.000 □ χμ.

Κάτ. 41.900.000

Κλίμαξ

1: 12.000.000

Α Τ Λ Α Ν Τ Ι Κ Ο Σ Ω Κ Ε Α Ν Ο Σ

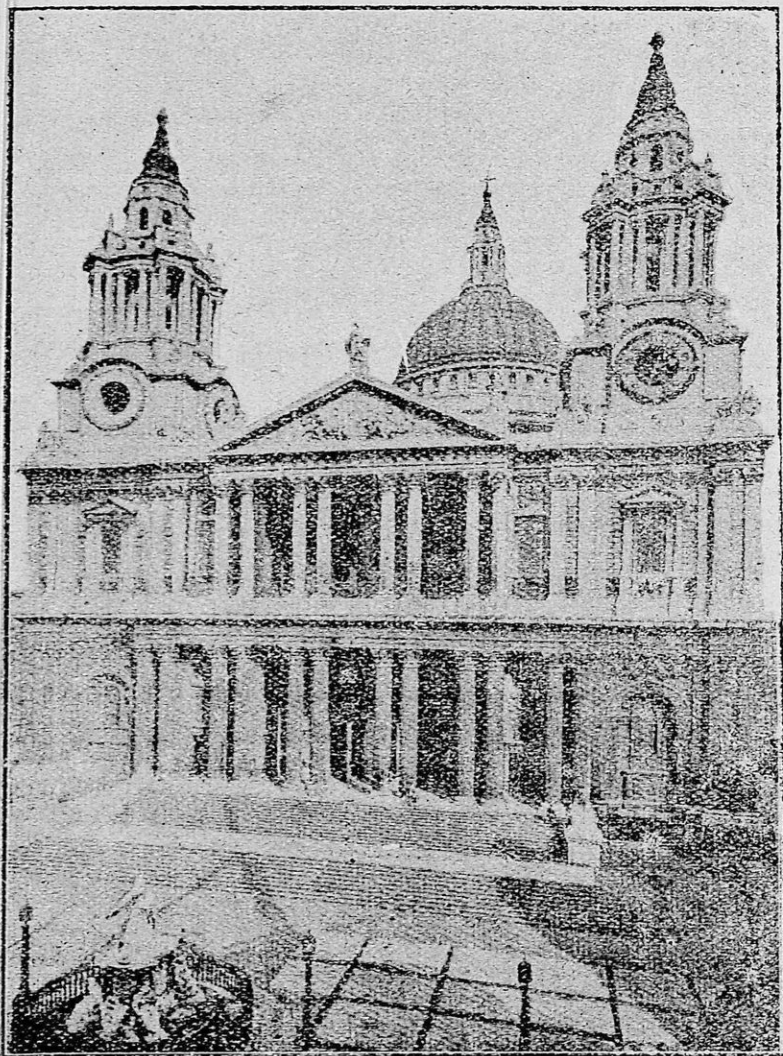
Γ Ε Ρ Μ Α Ν Ι Κ Η Θ Α Λ . Β Ο Ρ Ε Ι Ο Σ Ή

Ν. Φερόαι (Δ)

Ν. Σχετλανδικαί

Λονδίνον. Ναός Ἁγίου Παύλου.

Δουβλίον (380 χ. κ.), εὐλίμενος καὶ ἐμπορική, πρωτεύουσα τῆς Ἰρλανδίας· πανεπιστήμιον· Ὅθωμ. προξενεῖον

Βελφάστη (350 χ. κ.), βιομηχανία λινῶν ὑφασμάτων Ὅθωμ. προξενεῖον.

Διμερῖκα (90 χ. κ.), εἰς τὰς ἐκβολὰς τοῦ Σχάνωνος, λίαν ἐμπορική.

Εἰς τὴν Μεγάλην Βρετανίαν ἀνήκει τὸ **Γιβραλτὰρ** καὶ ἡ **Μελίτη** (Μάλτα), ἡ ὁποία ἐξάγει γεώμηλα καὶ σαρδέλλας Ὅθωμ. προξενεῖον.

ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΟΝ ΣΥΜΠΛΕΓΜΑ. -- Οὐδὲν κράτος τῆς Γῆς ἔχει τόσον καλὴν ἐσωτερικὴν συγκοινωνίαν, ὅσον ἡ Ἄγγλία· τὸ σιδηροδρομικὸν αὐτῆς σύμπλεγμα εἶνε τελειότατον καὶ τὴν διασχίζει ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον.

ΚΑΤΟΙΚΟΙ.—Οἱ Ἄγγλοι διαιροῦνται εἰς εὐγενεῖς καὶ μὴ εὐγενεῖς· οἱ εὐγενεῖς διαιροῦνται εἰς δύο τάξεις, ἀνωτέραν καὶ κατωτέραν· οἱ τῆς ἀνωτέρας τάξεως φέρουσι τὸν τίτλον **Λόρδος**, οἱ δὲ τῆς κατωτέρας τὸν τίτλον **Σέο**. Οἱ εὐγενεῖς τῆς Ἀγγλίας εἶνε οἱ πλουσιώτεροι τῆς Εὐρώπης, ἀλλ' εἰς αὐτὴν ὑπάρχει καὶ ἡ μεγίστη πενία καὶ ἀθλιότης. Ἐνασχολοῦνται πρὸ πάντων οἱ Ἄγγλοι εἰς τὴν βιομηχανίαν, ἐμπορίαν καὶ ναυτιλίαν, τὰ ὁποῖα ἀνέπτυξαν μεγάλως, ἔχουσι δὲ λίαν ἀνεπτυγμένην τὴν ἰδέαν τοῦ συνεταιρισμοῦ.

ΘΡΗΣΚΕΙΑ — Τῆς Μ. Βρετανίας, χριστιανοὶ διαμαρτυροῦμενοι (Ἀγγλικανὴ Ἐκκλησία) τῆς Ἰρλανδίας, καθολικοί.

ΚΛΙΜΑ. — Ὑγρὸν, ψυχρὸν καὶ ὀμιχλῶδες, ἀλλ' ὑγιεινόν.

ΕΛΑΦΟΣ.—Ποῦ ὄρεινόν (τὸ πλεῖστον) καὶ ποῦ πεδινόν καὶ καλῶς καλλιεργημένον.

ΠΡΟΪΟΝΤΑ. — Ἀρκετὰ δημητριακά, ὄσπρια, λίνον, καπνὸς κτλ. Ἡ ἄμπελος δὲν εὐδοκίμεῖ ἕνεκα τῆς ἐπιβροχίου τοῦσης ὀμίχλης καὶ τῶν συχνῶν βροχῶν· παχύταται νομαί, ὅπου τρέφονται ἄριστοι ἵπποι, χοῖροι, πρόβατα καὶ

λόγος. Πλουσιώτατα γαιανθρακωρυχεία (ὅσα οὐδεμία ἄλλη ὥρα τῆς Γῆς)· μεταλλεῖα σιδήρου καὶ κασσιτέρου· μάρμαρα.

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ. — Ἡ Ἀγγλία εἶνε τὸ βιομηχανικώτερον κράτος τοῦ κόσμου, διότι ἐν αὐτῇ εὐρίσκονται ἐν ἀφθονίᾳ καὶ γαιάνθρακες¹ καὶ ὁ σίδηρος· ὑφαντουργεῖα, μεταλλουργεῖα, ναυπηγεῖα, μηχανουργεῖα, ὑελουργεῖα, βυρσοδεψεῖα, αεροποιεῖα κτλ. (150 χιλιάδ. ἐργοστάσια). Τὰ διάφορα βιομηχανικὰ αὐτῆς προϊόντα φημίζονται διὰ τὴν στερεότητά των.

ΕΜΠΟΡΙΟΝ. — Ἡ Ἀγγλία εἶνε τὸ ἐμπορικώτατον κράτος τοῦ κόσμου· τὸ ἐμπόριον αὐτῆς διευκολύνεται ὑπὸ πλείστων λιμένων καὶ σιδηροδρόμων καὶ ἀναριθμῶν πλοίων.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ. — Λίαν διαδεδομένη μὲ πανεπιστήμια καὶ πολλὰς σχολὰς.

ΠΟΛΙΤΕΥΜΑ. — Μοναρχία συνταγματικὴ μὲ 2 βουλὰς, τὴν κοινήν τῶν Λόρδων καὶ τὴν βουλήν τῶν Κοινοτήτων. — Ἐξόργιος ὁ Ε΄.

ΚΤΗΣΕΙΣ. — Εἰς ὅλας τὰς ἡπείρους (358 1/2 ἑκατ. κατ.).

ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ

Οἱ Ἕλληνες καὶ οἱ Λαῖνοι τὸ πάλαι ἐκάλουν τὴν Ἀγγλίαν Ἀλβιῶνα. Οἱ ἀρχαιότεροι αὐτῆς κάτοικοι Κελτοὶ ἐλθόντες ἐκ τῆς Ἀσίας κατέκλυσαν πᾶσαν τὴν δυτικὴν Εὐρώπην καὶ ταύτης δὲ μετέβησαν καὶ εἰς τὴν Ἀγγλίαν.

Τῷ 55 π. Χ. οἱ Ρωμαῖοι πρῶτοι κατέκτησαν μέρος τῆς Ἀγγλίας· ἀλλ' οἱ ἰθαγενεῖς Βρεττανοὶ ἀνθίσταντο καρτερικῶς ἕως τοὺς Ρωμαίους, οἱ ὅποιοι μόλις μετὰ 130 ἔτη ἤδυνήθησαν νὰ κυριεύσωσι τὴν χώραν.

1. Ἡ Ἀγγλία ἔχει 3.340 γαιανθρακωρυχεία, ἐν οἷς ἐργάζονται 90 χιλ. ἐργατῶν ἐξάγοντες ἐτησίως 262 ἑκατομμ. τόνων.

Τῷ 449 μ. Χ. οἱ Βρεττανοὶ μὴ δυνάμενοι νὰ ἀποκρῶσιν τοὺς Καληδονίους, οἵτινες κατώκουν εἰς τὴν Σκωτίαν, προσεκάλεσαν εἰς βοήθειαν αὐτῶν τοὺς Σάξωνας καὶ Ἄγγλους· οὗτοι δέ, ἐνῶ μετέβησαν ἐκεῖ ὡς σύμμαχοι, ἐγένοντο μετὰ ταῦτα κατακτητὰί τῆς Βρεττανίας καὶ συνέστησαν ὀκτασπονδίαν ἐξ 7 βασιλείων. Τῷ 596 εἰσῆχθη τὸ πρῶτον πᾶσι αὐτοῖς ὁ Χριστιανισμὸς ὑπὸ κληρικῶν τῆς Ρώμης.

Τῷ 828 ὁ βασιλεὺς Ἐγβερτος συνήνωσε τὴν χώραν ἐν κράτος ὀνομάσας αὐτὴν χώραν τῶν Ἀγγλων. Ἐκ τῆς Ἀγγλοσαξῶνων βασιλείων περιφημότερος εἶνε Ἀλφρέδος Μέγας (870 μ. Χ), ὅστις κατώρθωσε μετὰ 7ετῆ πόλεμον νὰ ἐκδιώξῃ ἐκ τῆς Ἀγγλίας τοὺς Δανούς, οἵτινες εἶχον κεραιεύσῃ πολλὰς αὐτῆς χώρας.

Κατὰ τὸν 12 μ. Χ. αἰῶνα ἐγένοντο ἀδιάλειπτοι πόλεμοι μεταξὺ Ἀγγλίας καὶ Γαλλίας· πολλαὶ δὲ προσετέθησαν τὴν Ἀγγλίαν γαλλικαὶ ἐπαρχίαι, τὰς ὁποίας μετὰ ταῦτα πᾶσι ἀπώλεσαν.

Τῷ 1558 ἀναβαίνει τὸν θρόνον τῆς Ἀγγλίας ἡ Ἐλισάβετ εἰς τὴν ὁποίαν ἡ Ἀγγλία ὀφείλει τὸ ἐνεσιῶς αὐτῆς μεγαλεῖον. Τῷ 1707 ἠνώθη μετὰ τῆς Ἀγγλίας καὶ ἡ Σκωτία.

Τῷ 1783 ἠναγκάσθη ἡ Ἀγγλία νὰ ἀγνωρίσῃ τὴν αὐτονομίαν τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς, αὐτῆς ἦσαν Ἀγγλικά ἀποικία.

Τῷ 1800 ἠνώθη μετὰ τῆς Ἀγγλίας καὶ ἡ Ἰρλανδία.

Τῷ 1814 ἡ Ἀγγλία συνετέλεσεν εἰς τὴν πτώσιν τοῦ Μγάλου Ναπολέοντος· ἔκτοτε δὲ ἐξακολουθεῖ νὰ διαδραματίζῃ σπουδαῖον πρόσωπον εἰς ὅλα τὰ εὐρωπαϊκὰ ζητήματα.

ΓΥΜΝΑΣΜΑ 17.

Πῶς χωρίζεται ἡ Μεγ. Βρετανία ἀπὸ τὴν Ἰρλανδίαν; πῶς ἀπὸ τὴν Γαλλίαν; πῶς ἀπὸ τὴν Ὀλλανδίαν; Πῶς ἐνοῦται ἡ Ἰρλανδία πρὸς τὴν θάλασσαν μετὰ τὸν Ἀτλαντικὸν Ὠκεανόν; Τί ἐνόει ὁ πορθμὸς

αλαί και ποῖαι πόλεις ὑπάρχουσιν ἐπ' αὐτοῦ; Ποῖοι κόλποι τῆς Ἀγγλίας σχηματίζονται ἀπὸ τὴν Βόρειον θάλασσαν; Ποῖαι πόλεις ἐκ τῆς εὐρίσκονται εἰς τὴν θάλασσαν τῆς Μάγχης; ποῖαι εἰς τὴν δυτικὴν αὐτῆς παραλίαν; και ποῖαι εἰς τὴν ἀνατολικήν; Δεῖξον ἐπὶ τοῦ γεωγραφικοῦ χάρτου τὴν Οὐαλλίαν, τὰ Γραμβιανά, τὸ Δουβλίον, τὴν Βρεσλαυίαν, τὴν Λεμβέργην, τὸ Ἰάσιον, τὴν Σιλίστριαν, τὴν Νύσσαν, τὴν Τεμεσβάρην, τὴν Λειψίαν και τὴν Ὀστάνδην. Ποῖαι πόλεις εὐρίσκονται ἐπὶ τοῦ Ταμέσεως; Ποῖοι εἶναι οἱ μεγαλύτεροι κατὰ τὸ μέγεθος Χριστιανικοὶ ναοί; Εἰς ποίας πόλεις τῆς Ἀγγλίας ὑπάρχουσιν Ἑλληνικαὶ παροικίαι μὲ ναοὺς; Ποῖαι πόλεις εὐρίσκονται γαιανθρακωρυχεῖα; Ταξείδιον παραλίως περίεξ τῆς Ἀγγλίας. Ποῖας θαλάσσης και πορθμοὺς θὰ διαπλεύσωμεν ἀπὸ Τεργέστης μέχρι Γλασκόβης; ἀπὸ Χάβρη; μέχρι Καινιξβέργης και ἀπὸ Φιούμης μέχρι Κωνσταντινουπόλεως;

Δ Α Ν Ι Α

(ἢ ΔΑΝΙΜΑΡΚΙΑ)

(Ἐκτασις 40.000 □ χλμ. — Κάτοικοι 2 1/2 ἑκατ.).

Ἡ Δανία ἀποτελεῖται ἀπὸ τὴν χερσόνησον Ἰουτλάνδην και ἀπὸ τὰς Δανικὰς νήσους, ἐξ ὧν μεγαλύτεραι εἶναι ἡ Σεελάνδη, ἡ Λααλάνδη και ἡ Φυνία.

ΟΡΙΑ.— Ἡ Γερμανία. ἡ Βαλτικὴ και ἡ Βόρειος θάλασσα.

Ἡ Δανία οὔτε ὄρη ἔχει, οὔτε ποταμοὺς ἀξιόους λόγου.

ΑΚΡΩΤΗΡΙΟΝ. — Τὸ Σκάγεν.

ΠΟΡΘΟΙ.— Ὁ Σκαγεροράκης, ὁ Κατεγάτης και ὁ Σούνδης.

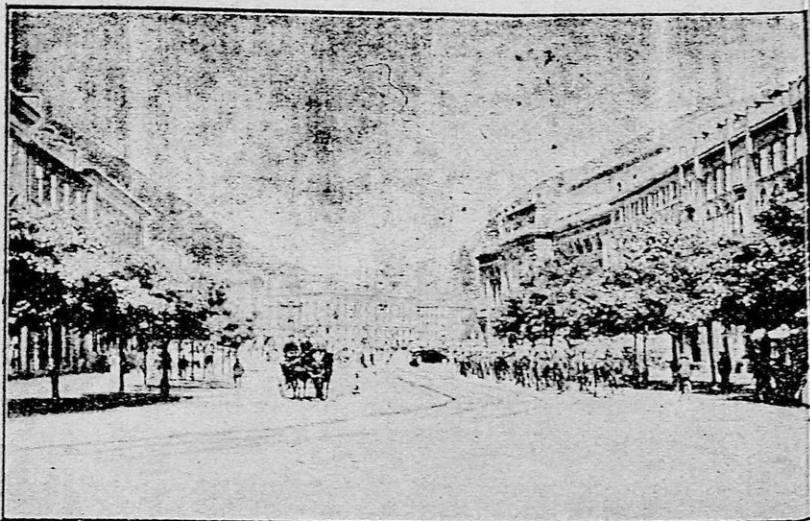
ΛΙΜΝΟΘΑΛΑΣΣΑ. — Ἡ Λυμφόρδη, ἣτις ἐνουμένη μετὰ τῆς Βορείου θαλάσσης και Κατεγάτου σχηματίζει διώρυγα.

ΠΟΛΕΙΣ. — **Κοπεγχάγη** (520 χ. κ.), ἐπὶ τῆς ν. Σεελάνδης και τοῦ πορθμοῦ Σούνδου, πρωτεύουσα πανεπιστήμιον ἑμπορικὸς και πολεμικὸς λιμὴν. Ὄθ. προξενεῖον.

° *Οδένηση* (40 χ. κ.), ἐπὶ τῆς ν. Φυνίας· βιομήχανος.

° *Δαρχούζη* (50 χ. κ.), ἐπὶ τῆς Ἰουτλάνδης· βιομήχανος.
Εἰς τὴν Δανίαν ἀνήκουσι

1). Ἡ κατάψυχρος νῆσος Ἰσλανδία (νῆσος τοῦ Πάγου μεταξὺ Ἀτλαντικοῦ καὶ Βορείου Παγωμένου Ὠκεανοῦ (— χ. κ.). Ἐνταῦθα ὑπάρχει καὶ τὸ φροβερόν χιονοσκεπὲς ἤφα

Κοπεγχάγη.

στειον Ἐκλα καὶ πολλοὶ θερμοπίδακες. Οἱ κάτοικοι αὐτῶν τρέφονται ἐκ τῆς ἀλιείας, τῆς θήρας καὶ τῆς κτηνοτροφίας. Ἔνεκα τοῦ ψύχους δένδρα ὀλοτελῶς ἐλλείπουσι, φύονται ἐν αὐτῇ μόνον θάμνοι καὶ γεώμηλα. Πρωτεύουσα *Ρεκβίνκη* (7 χ. κ.), ἀλιεία φαλαινῶν καὶ φωκῶν.

2). Αἱ νῆσοι *Φερόαι* (15 χ. κ.), κείμεναι ΝΑ. τῆς Ἰσλανδίας· κτηνοτροφία καὶ ἀλιεία.

Κατοικοί.—Τὴν θρησκείαν διαμαρτυρόμενοι· ἑνασχολοῦνται

ται εἰς τὴν κτηνοτροφίαν, ἀλιείαν, ἐμπόριον καὶ ναυτιλίαν.

ΚΛΙΜΑ. — Ὑγρὸν καὶ ὀμιχλῶδες.

ΕἸΔΩΣ. — Ἄρκετὰ εὐφορον.

ΠΡΟΪΟΝΤΑ. — Δημητριακά, ὄσπρια κ. ἄ. Λίαν δὲ ἀνεπτυ-
μμένη ἡ κτηνοτροφία (τυρὸς καὶ βούτυρον) καὶ ἡ ἀλιεία.

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ. — Μετρία (σάκχαρις, ὑφάσματα, χάρτης,
χειρόκτια κ. ἄ.).

ΕΜΠΟΡΙΟΝ. — Ζωηρόν.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ. — Λίαν ἀξιοσημείωτος, διότι ὅλοι οἱ Δανοὶ
πρωρίζουσιν ἀνάγνωσιν καὶ γραφήν.

ΠΟΛΙΤΕΥΜΑ. — Μοναρχία συνταγματικὴ μὲ 2 βουλὰς. —
Χριστιανὸς ὁ 1'.

ΚΤΗΣΕΙΣ. — Ἐν Ἀμερικῇ (45 χ. κατ.).

ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ

Οἱ πρῶτοι κάτοικοι τῆς Δανίας εἶναι οἱ Κίμβροι, οἱ
Αγγλοὶ καὶ οἱ Γότθοι. Ἡ χώρα ἦτο διηρημένη εἰς πολλὰ
μικρὰ κράτη, τὰ ὁποῖα ἐκυβερνοῦντο ὑπὸ βασιλέων. Δὴν ὁ
Μεγαλοπρεπὴς κατὰ τὸν 9^{ον} μ. Χ. αἰῶνα ἤγνωσε ταῦτα εἰς ἓν
βασιλεῖον, τὸ ὁποῖον ὠνόμασε Δανιμαρκίαν. Κανούτος ὁ
Μέγας κατέκτησε τὴν Νορβηγίαν, τὴν Ἀγγλίαν καὶ τὴν Σκω-
τίαν· ἀλλὰ μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ (1036) τὸ εὐρὸν κράτος
ἡς Δανίας διεμελίσθη.

Τῷ 1397 ἡ βασίλισσα Μαργαρίτα κατώρθωσε τὰ συστή-
σαι τὴν ἑνωσιν τῆς Καλμάρ. Ἡ Καλμάρ εἶναι πόλις τῆς Σουη-
δίας· εἰς ταύτην συνῆλθον ἀντιπρόσωποι τῆς Δανίας, Σουη-
δίας καὶ Νορβηγίας καὶ ἐκήρουξαν τὴν ἑνωσιν τῶν τριῶν χω-
ρῶν ὑπὸ ἓνα βασιλέα. Ἡ ἑνωσις αὕτη διήρκεσε μέχρι τοῦ 1523.

Μετὰ ταῦτα ἡ Δανία ἐσμικρύνθη καὶ παρήκμασε. Τῷ
1807 ἡ Κοπεγχάγη ἐβομβαρδίσθη ὑπὸ τῶν Ἀγγλων, διότι
ἡ Δανία ἐπὶ τοῦ Μεγάλου Ναπολέοντος συνεμάχησε μετὰ τῆς

Γαλλίας και τῷ 1814 ἀφηρέθη ἀπ' αὐτῆς ἡ Νορβηγία, ἡ ὁποία παρεχωρήθη εἰς τὴν Σουηδίαν.

Τῷ 1864 περιῆλθεν εἰς πόλεμον πρὸς τὴν Πρωσσίαν, κατὰ τὸν ὁποῖον μεθ' ὅλην τὴν ἠρωϊκὴν αὐτῶν ἀντίστασιν οἱ Δανοὶ ἐνικήθησαν ὑπὸ τῶν δυνάμεων τοῦ ἐχθροῦ, αἱ ὁποῖα ἦσαν πολὺ ἀνώτεροι καὶ ἀπώλεσαν τὰ δουκᾶτα τοῦ Σλέσβιργ τοῦ Χόλσταϊν καὶ τοῦ Λασιεμβούργου.

ΓΥΜΝΑΣΜΑ 13.

Πόθεν ὀρίζεται ἡ Δανία; Τί ἐνόησαν οἱ πορθμοὶ τῆς Δανίας καὶ τί χωρίζουσιν; Ποῖα τὰ ἠφαίστεια τῆς Εὐρώπης; Ποίας θαλάσσης καὶ πορθμοῦ θὰ διαπλεύσωμεν ἀπὸ Πειραιᾶ μέχρι Κοπεγχάγης; Τεξείδιον σιδηροδρομικῶς ἀπὸ Βριτησίου εἰς Βερολῖνον, ἀπὸ Μαδρίτης εἰς Τεργέστην καὶ ἀπὸ Κων/πόλεως εἰς Παρισίους. Μεταξὺ τίνων κρατῶν εὐρίσκεται ἡ θάλασσα τῆς Μάγχης; Ποίας νήσου περιλαμβάνει ἡ Ἐπτάνησος; Εἰπέ τὰς πόλεις τῆς Ἑλβετίας, τοὺς ποταμοὺς τῆς Ἰσπανίας, τὰ ὄρη τῆς Γαλλίας, τὰ μεγάλα δουκᾶτα τῆς Γερμανίας μετὰ τὰς πρωτευούσας αὐτῶν, τὰς πόλεις τῆς Οὐγγαρίας καὶ τοὺς παραποτάμους τοῦ Δουνάβεως.

ΣΟΥΗΔΙΑ

(*Ἐκτασίς 450.000 □ χλμ. — Κάτοικοι 5 ἑκατ.).

Ἡ Σουηδία καὶ ἡ Νορβηγία ἀποτελοῦσι τὴν Σκανδιναβικὴν Χερσόνησον, ἡ ὁποία εἶναι μεγαλυτέρα χερσόνησος τῆς Εὐρώπης.

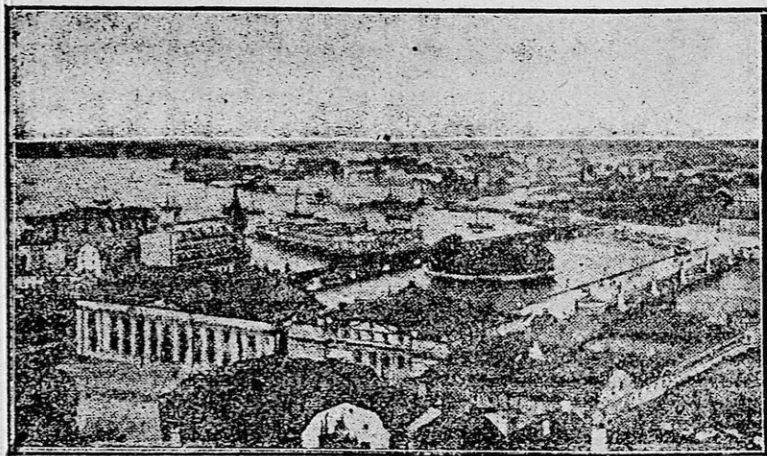
ΟΡΙΑ. — Ἡ Ρωσσία, ἡ Βαλτική, οἱ πορθμοὶ Σούνδη Καττεγάτης καὶ Σκαγεράκης, ἡ Β. θάλασσα καὶ ἡ Νορβηγικὸς Κόλπος. — Ὁ Βοθνικός.

ΟΡΗ. — Αἱ Σκανδιναβικαὶ Ἄλπεις, αἱ ὁποῖαι διασχίζουσι κατὰ μῆκος τὴν χερσόνησον μεταξὺ Σουηδίας καὶ Νορβηγίας.

ΠΟΤΑΜΟΙ. — Ὁ *Τορνέας*, μεταξύ Σουηδίας καὶ Ρωσίας, καὶ ὁ *Δὰλ* χυνόμενοι εἰς τὸν Βοθνικόν.

ΛΙΜΝΑΙ. — Ἡ *Βένερ*, ἡ *Βέτερ* καὶ ἡ *Μαῖλαρ*.

ΠΟΛΕΙΣ. — **Στοκχόλμη** (340 χ. κ.), ἐπὶ νησιδρίων πλησίον τῶν ἐκβολῶν τῆς *Μαῖλαρ* (Βενετία τοῦ Βορρά) πρω-

Στοκχόλμη.

τεύουσα· ἐμπορική καὶ βιομηχανος. Ὀθωμανική πρεσβεία καὶ προξενεῖον.

Ὀυπάλα (25 χ. κ.), πανεπιστήμιον καὶ ἀστεροσκοπεῖον, δεξιά τοῦ ἀρχιεπισκόπου τῆς Σουηδίας· ἐνταῦθα στέφονται βασιλεῖς.

Γοθεμβουῶρον (130 χ. κ.), εἰς τὸν Καττεγάτην· ἄφθονος ἄγριος καὶ ξυλική.

Μαλμόη (70 χ. κ.) καὶ **Καλμάρ**, ἐμπορικοὶ λιμένες.

ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΟΝ ΣΥΜΠΛΕΓΜΑ.

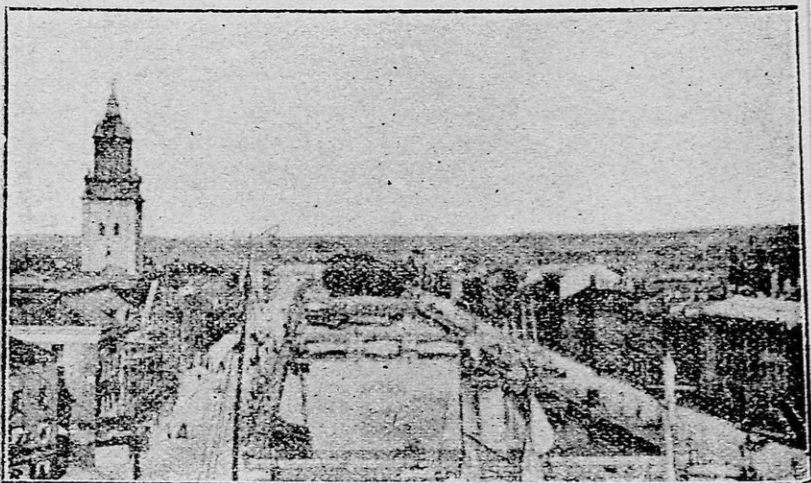
Στοκχόλμη — Μαλμόη — Καλμάρ.

Στοκχόλμη — Γοθεμβοϋργον.

» Οϋψάλα — Νορβηγία.

ΚΑΤΟΙΚΟΙ. — Τὴν θρησκείαν διαμαρτυρόμενοι· ἐνασχολοῦνται δὲ εἰς τὴν γεωργίαν, ἀλιείαν, ἐμπόριον καὶ κτηνοτροφίαν.

Εἰς τὸ βόρειον μέρος τῆς Σκανδιναυϊκῆς χερσονήσου κατοικοῦσιν οἱ Λάπωνες, οἱ ὁποῖοι εἶναι δυσειδεῖς, μικρόσω-

Γοθεμβοϋργον.

μοι καὶ εἰδωλολάτραι, ζῶσι βίον πλάνητα καὶ νομαδικόν· καὶ τρέφονται ἐκ τῆς θήρας καὶ ἀλιείας· πρὸς κατασκευὴν δὲ ἐνδυμάτων μεταχειρίζονται τὸ δέρμα τῶν ταράνδων.

ΚΛΙΜΑ. — Ψυχρότατον, ἀλλὰ ὑγιεινόν· τὸ δὲ θέρος λίαν βραχύ (πολικὸν κλίμα).

ΕΛΔΑΦΟΣ. — Πεδινὸν καὶ εὐφορον.

ΠΡΟΪΟΝΤΑ. — Δημητριακά, γεώμηλα· πλουσιώτατα δάσκητα ὁποῖα παρέχουσιν ἀφθονον ξυλείαν πρὸς ναυπηγίαν· τῶν μετάλλων ἀφθονεῖ ὁ σίδηρος.

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ.—Λίαν ἀνεπτυγμένη (λινᾶ καὶ βαμβακερὰ ὑφάσματα, ἔριοϋχα, καραβόπανα, ταινίαι, οἰνόπνευμα ἐκ γεωμήλων καὶ δημητριακῶν, δέρματα, πιρρεΐα, χάρτης, τηλεβόλα κ. ἄ.).

ΕΜΠΟΡΙΟΝ.—Λίαν ζωηρὸν καὶ πρὸ πάντων μετὰ τῆς Γερμανίας καὶ Ἀγγλίας.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ.—Λίαν διαδεδομένη, καθὼς καὶ ἡ γυμναστική (Σουηδικὴ γυμναστική).

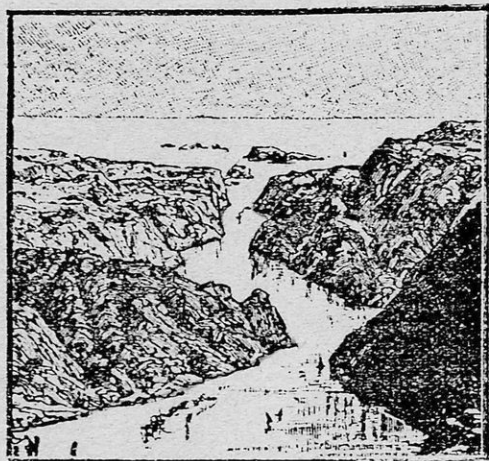
ΠΟΛΙΤΕΥΜΑ.—Μοναρχία συνταγματική.—Γουσταῦος ὁ Ε΄.

ΝΟΡΒΗΓΙΑ

(Ἐκτασίς 322.000 □ χλμ. — Κάτοικοι 2½ ἑκατομμ.).

ὍΡΙΑ.—Ἡ Σουη-
α, ὁ Σκαγεροράκης,
Βόρειος θάλασσα, ὁ
Ατλαντικὸς καὶ ὁ Β.
Παγωμέν. Ὠκεανός.

ΚΟΛΠΟΙ.—Εἰς τὰ
παράλια τῆς Νορβη-
γίας σχηματίζονται
ὄλλοι στενοὶ καὶ βα-
εῖς κόλποι, οἱ ὁποῖοι
νομάζονται φιόρδ· ἐκ
αὐτῶν ἐπισημότεροι
εἰσὶν οἱ τῆς Χριστιανίας
καὶ τοῦ Δρόνθεϊμ.

Φιόρδη.

ΝΗΣΟΙ.—Εἰς τὰ
παράλια τῆς Νορβηγίας ὑπάρχει πλῆθος νήσων, καθὼς αἰ-
σθητόν ἐστίν, τὸ ἀρχιπέλαγος τῆς Βέργεν κ. ἄ.

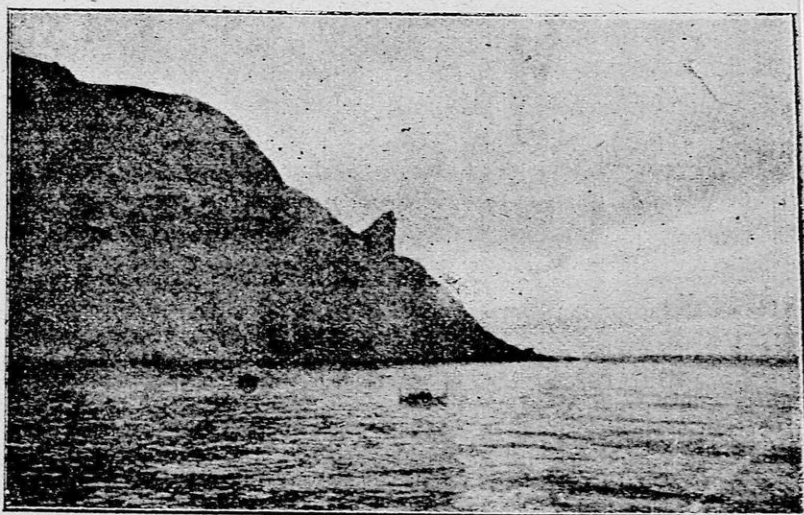
1. Ἐν τῇ νήσῳ Μάλστρομ σχηματίζεται φοβερὰ θαλασσία δίνη.

ΑΚΡΩΤΗΡΑ. — Τὸ Λίνδεσας καὶ τὸ Βόρειον.

ΠΟΤΑΜΟΣ. — Ὁ Γλόμενος, ἐκ τῶν Σκανδιναυϊκῶν Ἑλπεων εἰς τὸν κόλπον τῆς Χριστιανίας.

ΠΟΛΕΙΣ. — **Χριστιανία** (230 χ. κ.), πρωτεύουσα πανεπιστήμιον ἐμπορικὸς λιμὴν (σίδηρος καὶ ξυλεία) Ὀθωμ. προξενεῖον.

Βέργεν (70 χ. κ.), ἡ ἐμπορικωτάτη πόλις τῆς Νορβηγίας (ταριχευτοὶ ἰχθύες, ξυλεία κ. ἄ.).

Βόρειον Ἀκρωτήριον.

Δρόνθειμ (40 χ. κ.), χαλκός· ἐνταῦθα στέφρονται οἱ βασιλεῖς ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΟΝ ΣΥΜΠΛΕΓΜΑ.

Δρόνθειμ — Οὐψάλα.

» Χριστιανία — Στοκχόλμη.

ΚΑΤΟΙΚΟΙ. — Τὴν θρησκείαν διαμαρτυρόμενοι κατανοῦνται εἰς τὴν ἄλιεϊαν, ἐμπόριον καὶ κτηνοτροφίαν.

ΣΟΥΗΔΙΑ

επιφ. 447.864 □ χλμ.

πληθ. 5.261.000

ΝΟΡΒΗΓΙΑ

επιφ. 321.477 □ χλμ.

πληθ. 2.240.000

Κλίμα Ξ

1: 12.000.000

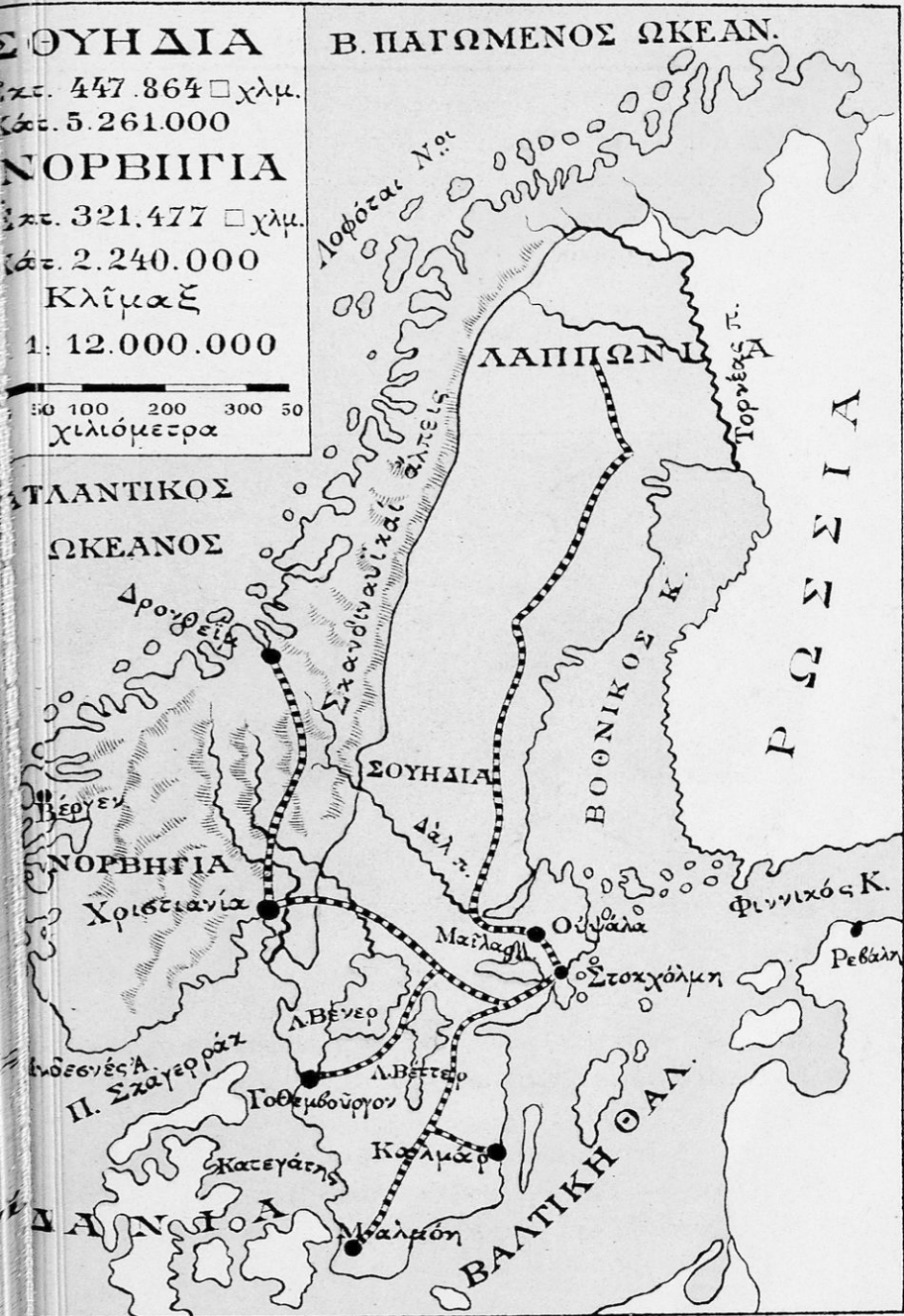
50 100 200 300 50

Χιλιόμετρα

ΑΤΛΑΝΤΙΚΟΣ

ΩΚΕΑΝΟΣ

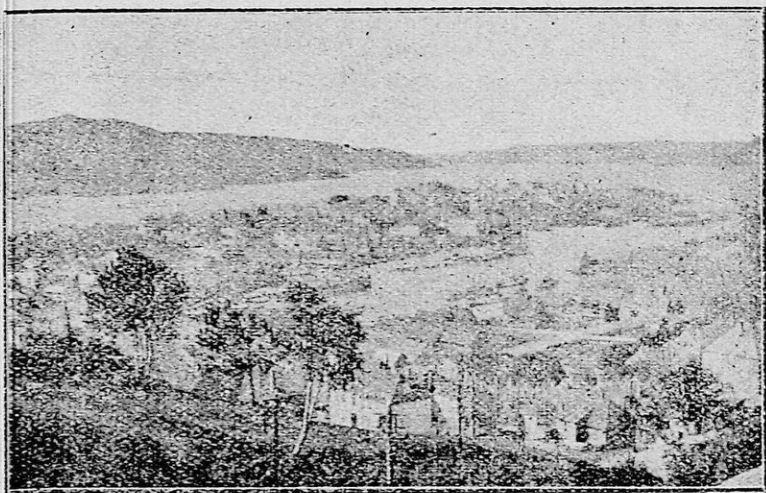
Β. ΠΑΓΩΜΕΝΟΣ ΩΚΕΑΝ.

ΚΛΙΜΑ. — Ψυχρότατον εἰς τὰ μεσόγεια ὀλιγώτερον ψυχρὸν εἰς τὰ παράλια, ἕνεκα τοῦ θερμοῦ Ἐγκολπίου ρεύματος¹. Μεγάλαι καὶ καταστρεπτικαὶ τρικυμῖαι.

ΕΔΑΦΟΣ. — Ὅρεινὸν καὶ ἄγονον μὲ πλουσιώτατα δάση.

ΠΡΟΪΟΝΤΑ. — Ξυλεία πρὸς ναυπηγίαν, ρητίνη, τερεβιν-

Βέργεν.

ίνη, σίδηρος, χαλκός, ἄργυρος, ὄνισκοι, μπακαλάοι, ἀρίγγαι, στακοί.

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ. — Λίαν περιορισμένη (τὸ ἄριστον μονοκλάδον, ἰχθυόκολλα, πυρεῖα, μέταλλα).

ΕΜΠΟΡΙΟΝ. — Ἐπιθηρόν.

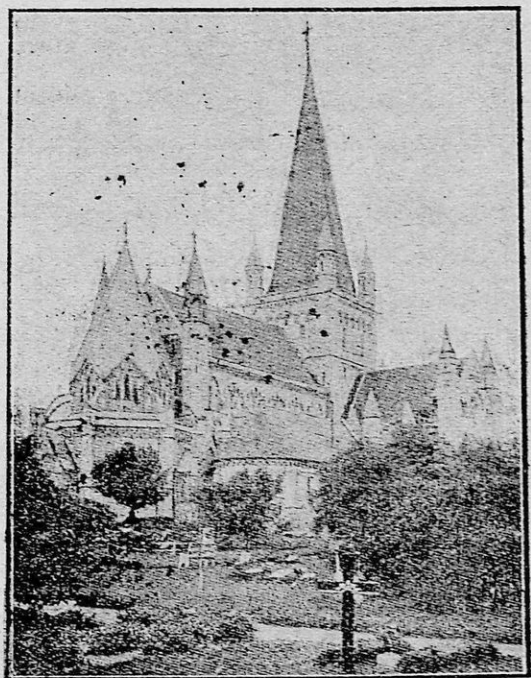
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ. — Καὶ ἐνταῦθα διαδεδομένη.

ΠΟΛΙΤΕΥΜΑ. — Μοναρχία συνταγματική. — Χάκων ὁ Ζ΄.

1. Τὸ ρεῦμα τοῦτο ἀναπύσσειται ἐν τῷ Ἀτλαντικῷ.

ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ

Ἡ ἱστορία τῆς Σκανδιναυϊκῆς χειροσνήσου ἄρχεται κυρίως ἀπὸ τῆς προσελεύσεως αὐτῆς εἰς τὸν Χριστιανισμόν, διότι ὀλοτελῶς ἐλλείπουσι πληροφοροίαι περὶ τῶν πρώτων αὐτῆς

Δρόνθιϊμ.

κατοίκων, οἵτινες πιθανῶς ἦσαν οἱ Κελτοί. Τριακόσια ἔτι π. Χ. ἐγένετο ἡ Σκανδιναυϊκὴ μετανάστασις, ἡ ὅπο διήλθε τὴν Ρωσσίαν ἐκ τῶν ΝΑ πρὸς τὰ ΒΔ. Τῆς μεταναστσεως ταύτης ἠγγεῖτο ἡ φυλὴ τῶν Σουηδῶν, ἥ τις ἔδωκεν τὴν χώραν τὸ ὄνομα αὐτῆς.

Ἐπὶ τοῦ βασιλέως τῆς Δαυίας Κανούτου τοῦ Μεγάλου ἡ χειροσνήσος ἐπετάγη εἰς τὴν Δαυίαν. Μετὰ τὸν θάνατον ὅμο

αὐτοῦ ἐβασίλευσαν ἐν τῇ Σουηδία καὶ Νορβηγία ἰθαγενεῖς βασιλεῖς μέχρι τοῦ 1397, ὁπότε ἐγένετο, ὡς εἶπομεν, ἡ ἔνωσις τῆς Καλμάρ, ἀπὸ τῆς ὁποίας τῷ 1523 ἀπεχωρίσθη ἡ Σουηδία.

Τότε ἀνηγορεύθη βασιλεὺς τῆς Σουηδίας **Γουσταῦος ὁ Β΄**, ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ ὁποίου ἡ Σουηδία ἐγένετο ἰσχυρὰ μέχρι τῆς βασιλείας **Καρόλου τοῦ IB'**, ὅστις ἐπικήθη ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος τῆς Ρωσσίας **Πέτρου τοῦ Μεγάλου** τῇ Πουλτάβα (1709 μ. Χ.).

Μετὰ ταῦτα ὑπέστη ἡ Σουηδία πολλὰς ἀπωλείας· τῷ δὲ 1809 ἀπώλεσε τὴν Φιλλανδίαν, τὴν ὁποίαν κατέλαβον οἱ Ρῶσοι. Τῷ 1811 **Κάρολος ὁ II'** συνεμάχησε μετὰ τῆς Γαλλίας καὶ ἐξέλεξεν ὡς διάδοχόν του τὸν Γάλλον στρατηγὸν **Βερναδόττην**. Τῷ 1813 ἡ Σουηδία συμμαχήσασα μετὰ τῆς Αἰγγλίας ἐπολέμησεν ἐναντίον τοῦ Ναπολέοντος λαβοῦσα ὡς ἀντάλλαγμα τὴν Νορβηγίαν, ἣτις ἀπεσπάσθη ἀπὸ τὴν Δανίαν, καὶ τοιοῦτοτρόπως ὅλη ἡ Σκανδιναυικὴ χερσόνησος ἠνώθη ὑπὸ μίαν δυναστείαν, ἡ ὁποία προήγαγε τὴν βιομηχανίαν καὶ τὴν γεωργίαν τῆς χώρας.

Τῷ 1905 ἀπεχωρίσθη ἡ Νορβηγία τῆς Σουηδίας καὶ τοιοῦτοτρόπως ἰδρῦθησαν δύο ἀνεξάρτητα ἀπ' ἀλλήλων βασίλεια.

ΓΥΜΝΑΣΜΑ 19.

Ἀπὸ ποίαν θάλασσαν σχηματίζεται ὁ Βοθνικὸς κόλπος; Ποία εἶναι ἡ βορειοτάτη ἄκρα τῆς Εὐρώπης; ποία ἡ νοτιωτάτη; Πῶς οὐρίζεται ἡ Σουηδία τῆς Νορβηγίας; πῶς τῆς Ρωσσίας; ποῦ χύνεται ἀπὸ ποῖον ὠκεανὸν σχηματίζεται αὕτη; Ὁ ὠκεανὸς οὗτος ποία πόλις περιβρέχει; Πῶς ἐνοῦται ἡ Βόρειος θάλασσα μετὰ τῆς Βαλτικῆς; καὶ πῶς μετὰ τῆς θαλάσσης τῆς Μάγχης; Ποῖον δουκάτον ἀπέχει ἡ Ὁλλανδία; Ποία πόλις εὐρίσκεται ἀπέναντι τῆς Κοπεγχάγης; Ποία εἶναι ἡ νοτιωτάτη πόλις τῆς Σουηδίας; Ποία εὐρίσκεται ἀπέναντι τῆς Β. αὐτῆς; Τί εὐρίσκεται ἀπέναντι τῆς Καλμάρ; Τί εἶνε τὰ ἄκρῳ; Ταξειδίον παραλιῶς ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ Τορνέα μέχρι τοῦ ποταμοῦ ἄκρωτηρίου.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΡΩΣΣΙΑ

(Ἐκτασίς 5.400.000 □ χλμ. — Κάτοικοι 111 ἑκατομμ.).

Ἡ Ρωσσία ὡς πρὸς τὴν ἑκτασιν καὶ τὸν πληθυσμὸν εἶναι τὸ μέγιστον κράτος τῆς Εὐρώπης. Ἀναλόγως ὁμως τῆς ἑκτάσεώς της ἔπρεπε νὰ ἔχη πολὺ περισσοτέρους κατοίκους.

ΟΡΙΑ. — Ὁ Βόρειος Παγωμένος Ὀκεανός, ἡ Νορβηγία ἢ Σουηδία, ἡ Βαλτικὴ θάλασσα, ἡ Γερμανία, ἡ Αὐστροουγγαρία, ἡ Ρουμανία, ὁ Εὐξείνιος, ἡ Καυκασία, ἡ Κασπία θάλασσα καὶ ἡ Ἀσία.

ΘΑΛΑΣΣΑΙ. — Ἡ Καρική, ἡ Λευκὴ καὶ ἡ Ἀζοφική.

ΚΟΛΠΟΙ. — Ὁ Βοθνικός, ὁ Φιννικός, τῆς Ρίγας καὶ τοῦ Δουίνας.

ΧΕΡΣΟΝΗΣΟΙ. — Ἡ Κόλα καὶ ἡ Κριμαία.

ΝΗΣΟΙ. — Ἡ Νέα Ζέμβλα καὶ ἡ Σπιτοβέργη, αἵτινες εἶνε κεκαλυμμέναι ὑπὸ πάγων καὶ χρησιμεύουσιν ὡς στήθιοι εἰς τοὺς ἐξερευνητὰς τοῦ Βορείου πόλου.

ΠΟΡΘΟΙ. — Ὁ Καρικός καὶ ὁ Κιμμέριος Βόσπορος.

ΙΣΘΜΟΣ. — Ὁ Περικόπιος.

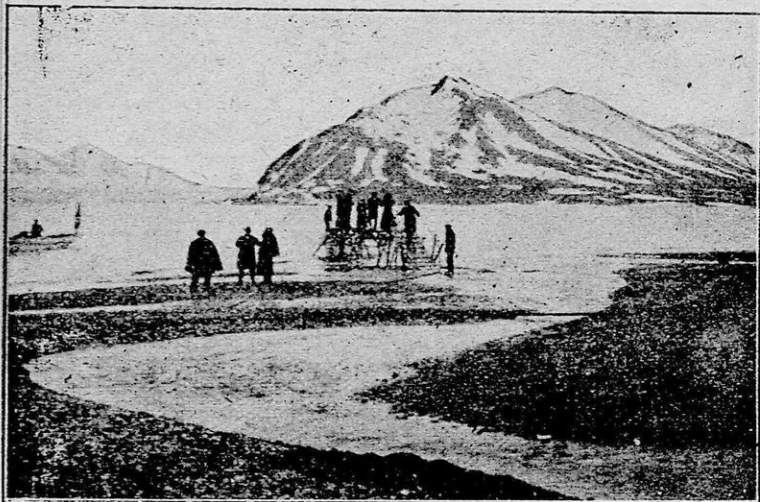
ΟΡΗ. -- Ἡ Ρωσσία εἶνε χώρα πεδινή· εἰς τὰ ἄκρα αὐτῆς εὐρίσκονται τὰ Οὐράλια, μεταξὺ Εὐρώπης καὶ Ἀσίας, καὶ τὰ Ταῦρος εἰς τὴν Κριμαίαν.

ΛΙΜΝΑΙ. — Ἡ Ὀνέγα, ἡ Λαδόγα (ἡ μεγίστη λίμνη τῆς Εὐρώπης) καὶ ἡ Πέϊπος.

ΠΟΤΑΜΟΙ. — Ὁ Πεισχόρας, ἐκ τῶν Οὐραλίων εἰς τὸν Βόρειον Ὀκεανόν, ὁ Δουίνας, εἰς τὸν ὁμώνυμον κόλπον, ὁ Τορνέας, ὁ Νεύας, ἐκ τῆς Λαδόγας εἰς τὸν Φιννικὸν κόλπον, ὁ Δύνας, ὁ Βιστούλας, ὁ Δνεϊστερ καὶ ὁ Δνεϊπερ εἰς τὸν Εὐξείνιον, ὁ Δὼν ἢ Τάναϊς εἰς τὴν Ἀζοφικήν, ὁ Βόλγας, ὁ μ

γιτος ποταμὸς τῆς Εὐρώπης (3.500 γλμ. μίχ) σχηματίζων Δέλτα.

ΠΟΛΕΙΣ. — Α΄) Παράλιον **Πειτρούπολις** (1.500.000 κ.), πρωτεύουσα, παρὰ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Νεύα, κτισθεῖσα ὑπὸ τοῦ Μεγ. Πέτρου (τῷ 1703), ἐμπορικωτάτη καὶ βιομηχανικωτάτη· πανεπιστήμιον, ἀνάκτορα, ναοί, ἀστεροσκοπεῖον,

Σπιτοβέργη.

μεταλλευτικὴ σχολή, μουσεῖα κ. ἄ. Ὄθωμ. πρεσβεῖα καὶ τροξενεῖον.

Κροισιάνδη (60 χ. κ.), ἐπὶ νησυδρίου πρὸ τῆς Πετρούπολεως, ὀχυρωτάτος πολεμικὸς λιμὴν.

Ρεβάλη (65 χ. κ.), εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ Φιννικοῦ κόλπου.

Ρίγα (300 χ. κ.), εἰς τὰς ἐκβολὰς τοῦ Δύνα, ἔμπ. λιμὴν.

Ἀρχάγγελος (20 χ. κ.), εἰς τὰς ἐκβολὰς τοῦ Δουίνια· ἔχει κτηνὸν ἐμπόριον κατὰ τὸν Ἰούνιον καὶ Ἰούλιον, τοὺς δὲ

Χ. Βλαστοῦ καὶ Σ. Σκουλίδου Γεωγραφία Β΄

λοιπὸν μῆνα κλείεται ὑπὸ τῶν πάγων. Ἐνταῦθα ἡ μεγίστη ἡμέρα ἢ νύξ διαρκεῖ 21 ὥρας.

᾽Οδησὸς (400 χ. κ.), ἐμπορικωτάτη, μεγάλη ἐξαγωγὴ σιτηρῶν. Ἑλληνικὴ παροικία μὲ ναὸν καὶ σχολεῖον· ἐνταῦθα ἔδρασεν ὁ Μέγ. ᾽Εθν. Εὐεργέτης Γρηγ. Μαρασλῆς. Ἐδρα τῆς Ρωσικῆς ἀτμοπλοικῆς ἐταιρίας. ᾽Οθωμ. προξενεῖον.

Πετρούπολις.

Νικολάιεφ (100 χ. κ.), ἐμπορικὸς λιμὴν (σιτηρὰ καὶ γεωμυλα). ᾽Οθωμ. προξενεῖον.

Χερσὼν (70 χ. κ.), ἐπὶ τοῦ Δνεῖπερ· σιτηρὰ.

Σεβαστούπολις (55 χ. κ.), ὀχυρώτατος πολεμικὸς λιμὴν ἐπὶ τῆς Κριμαίας.

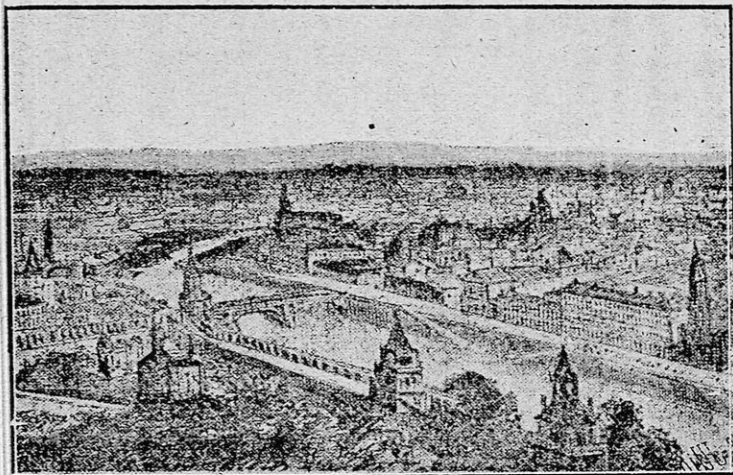
Λεβαδεία, εἰς τερπνοτάτην θέσιν, Θερινὴ διαμονὴ τοῦ αὐτοκράτορος.

Κέρτς, ἐπὶ τοῦ Κιμμερίου Βοσπόρου, ἐμπορικὴ (σιτηρὰ). ᾽Οθωμ. προξενεῖον.

Ταϊγάνιον (56 χ. κ.) καὶ **Ροστόβη** (120 χ. κ.), εἰς τὴν Αἰσοφικὴν θάλασσαν· σιτηρά. Ὅθωμ. προξενεῖον.

Ἀστραχάν (110 χ. κ.), εἰς τὰς ἐκβολὰς τοῦ Βόλγα· μαῦρον ἀβύριον καὶ γουναρικά.

Β΄) Μεσόγειοι· **Μόσχα** (1.400.000 κ.), εἰς τὸ κέντρον σχεδὸν τῆς Ρωσίας, ἀρχαία αὐτῆς πρωτεύουσα μὲ πολλοὺς

Μόσχα.

αὐτοκράτορας (400), ἐξ ὧν διακρίνεται τοῦ ἁγίου Βασιλείου εἰς τὸ Κρεμλίον, ἔνθα στέφονται οἱ αὐτοκράτορες.

Νίζνι-Νοβογόροδον (100 χ. κ.), ἐπὶ τοῦ Βόλγα· μεγάλας ἐμπορικὰς πανηγύρεις.

Καζάν (130 χ. κ.), ἐπὶ τοῦ Βόλγα, ἐμπορικὴ καὶ βιομηχανικὴ πανεπιστήμιον καὶ ἀστεροσκοπεῖον.

Χάρκοβον (180 χ. κ.), ἐμπορικὴ πανεπιστήμιον.

Κίεβον (250 χ. κ.), ἐπὶ τοῦ Δνεῖπερ· ἡ ἁγία πόλις τῶν

Ρώσσων μὲ θεολογικὴν ἀκαδημίαν καὶ πλούσια μοναστήρια
Κισνόβιον (100 χ. κ.), μεταξὺ Προύθου καὶ Δνεϊστερ
 Ἑλληνικὴ παροικία.

Ἰσμαήλιον, ἐπὶ τοῦ Δουνάβεως· ἐμπορικὴ.

Βαρσοβία (800 χ. κ. ἔξ ὧν πολλοὶ Ἰουδαῖοι), ἐπὶ τοῦ
 Βιστούλα· βιομήχανος· πρωτεύουσα τοῦ διαλυθέντος βασι
 λείου τῆς Πολωνίας· πανεπιστήμιον.

Βίλνα (160 χ. κ. ἔξ ὧν πολλοὶ Ἰουδαῖοι), βιομήχανος.

Εἰς τὴν Ρωσσίαν ἀνήκει καὶ τὸ μέγα δουκάτον τῆς Φιλ
 λανδίας πρωτ. Ἑλσιγκφόρση (100 χ. κ.), εἰς τὴν βορείαν
 παραλίαν τοῦ Φιννικοῦ κόλπου. Ὁ Γενικὸς Διοικητὴς τῆς
 Φιλλανδίας διορίζεται ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος.

ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΟΝ ΣΥΜΠΛΕΓΜΑ.

Μόσχα — Ἀρχάγγελος.

» Ἀσιατικὴ Ρωσσία (Ἑπερσιθερικὸς).

» Ροστόβη — Καυκασία.

» Χάρκοβον { Ταϊγάνιον.
 Σεβαστούπολις.

» Κίεβον — Ὀδησσός.

» Βαρσοβία { Βερολῖνον.
 Κρακοβία.

» Πετρούπολις.

Πετρούπολις — Ἑλσιγκφόρση.

» Ρίγα — Βίλνα — Καινιξβέργη.

Ὀδησσός — Λεμβέργη.

» Κισνόβιον, Ἰάσιον.

ΚΑΤΟΙΚΟΙ. — Σλαῖοι (Ρῶσσοι, Πολωνοί, Κοζάκοι), Τάτα
 ροι, Γερμανοί, Ἑβραῖοι, Φιλλανδοὶ καὶ πρὸς τὰ βόρεια
 Σαμογέται καὶ οἱ Λάπωνες· ἐνασχολοῦνται εἰς τὴν βιομηχα
 νίαν, ἐμπόριον, γεωργίαν, ἀλιείαν καὶ κτηνοτροφίαν. Ἐπί
 σήμος θρησκεία ἢ Χριστιανικὴ Ὀρθόδοξος.

Κλίμα. — Εἰς τὰ βόρεια ψυχρότατον· εἰς δὲ τὰ νότια τὸν ἐν χειμῶνα ψυχρόν, τὸ δὲ θέρος λίαν θερμόν.

Εὐλογία. — Πεδινὸν καὶ εὐφορώτατον, ἐκτὸς ὀλίγων ἀγόνων πεδιάδων, αἱ ὁποῖαι ὀνομάζονται *σιέππαι*.

ΠΡΟΪΟΝΤΑ. — Ἄφθονα *σιτηρά*, λίνον, *κάνναβις*, γεώμηλα κ. ἄ. ἵπποι, βόες, πρόβατα, χοῖροι, ἔρια, μέλι, *χαβιάρια* κ. ἄ. Ἐκ τῶν μεταλλείων, τὰ ὁποῖα κυρίως εὐρίσκονται ἐπὶ τῶν Οὐραλίων, ἐξάγονται *γαιάθρακες*, χρυσός, *πλατίνα*, ἄργυρος καὶ *χαλκός*.

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ. — Ἄνθηρά (δέρματα, χρυσοῦφανα ὑφάσματα, *τάπητες*, γουναρικά, *σάκχαρις*, οἶνοπνεύματα κ. ἄ.).

ΕΜΠΟΡΙΟΝ. — Ζωηρότατον.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ. — Διαδεδομένη μόνον παρὰ τοῖς πλουσίοις· ἡ δὲ λαὸς διατελεῖ εἰσέτι ἐν τῇ σκότει τῆς ἀμαθείας· 10 πανεπιστήμια.

ΠΟΛΙΤΕΥΜΑ. — Μοναρχία συνταγματικὴ μετὰ Βουλῆς (Δούμας). Ὁ αὐτοκράτωρ φέρει τὸν τίτλον «*Τσάρος πασῶν τῶν Ρωσσιῶν*». — **Νικόλαος ὁ Β΄.**

ΚΤΗΣΕΙΣ. — Ἐν Ἀσίᾳ (25 ἑκατομμ. κατ.).

ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ

Εἰς τὰ παράλια τῆς Ρωσσίας τὰ βροχόμενα ὑπὸ τοῦ Εὐξείνου οἱ Ἕλληνες τὸ πάλαι εἶχον ἰδρύσει ἀποικίας. Μεσογειῶς τῶν Ἑλληνικῶν τούτων ἀποικιῶν κατέκουν διάφοροι φυλαί, τὰς ὁποίας οἱ Ἕλληνες ὠνόμαζον διὰ τοῦ ὀνόματος «*Σκύθαι*».

Κατὰ τὸν μεσαῖωνα ἐπέδραμον τὴν Ρωσσίαν διάφοροι λαοὶ (Γότθοι, Οὐγγοί, Ἀβαροί, Βούλγαροι, Μαγνάροι, Χαζάροι, Πετσενέγοι κ. ἄ.), ἐκ τῶν ὁποίων διακρίνονται οἱ Σλαῦοι, οἵτινες ἐπολέμησαν πολλάκις κατὰ τοῦ βυζαντινοῦ κράτους. Ἀπόγονοι τῶν Σλαύων εἶναι οἱ σημερινοὶ Ρῶσσοι, τῶν

ὁποίων ἡ ἱστορία ἀρχαίαι κυρίως ἀπὸ τοῦ 862 μ. Χ. Ἴδρον τῆς τοῦ Ρωσικοῦ κράτους εἶναι ὁ Σκανδιναυὸς Ροῦρικ (Εἰρηνικός), ὅστις προσκληθεὶς ὑπὸ τῶν κατοίκων τοῦ Νοβογορόδου, ὅπως βοηθήσῃ αὐτούς, ἐσφετερίσθη τὴν ἀρχήν. Τῷ 865 οἱ Ρῶσοι μετὰ 200 σκαφῶν εἰσέβαλον εἰς τὸν Βόσπορον, ἔνθα ἐξ ὀλοκλήρου κατεστράφησαν.

Τὸν Ροῦρικ ἀποθανόντα διεδέχθη ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ἰγῶρ, τὸν ὁποῖον ἐπιτρόπενσεν ὁ θεῖός του Ὀλέγ, ἐπειδὴ ἦτο ἀνήλικος. Ὁ Ὀλέγ τῷ 907 μὲ δισχίλια ἀκάτια καὶ πλῆθος μαχητῶν ἠθέλησεν νὰ κυριεύσῃ τὴν Κωνσταντινούπολιν.

Ὁ Ἰγῶρ τρίτην ἐπεχείρησεν ἐκστρατείαν ἐναντίον τῆς πρώτουσας τοῦ Βυζαντινοῦ κράτους· ἀλλὰ καὶ τούτου τὰς δυνάμεις κατέστρεψε τὸ ὑγρὸν πῦρ. Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἰγῶρ ἡ σύζυγος αὐτοῦ Ὀλγα, ὡς ἐπίτροπος τοῦ υἱοῦ τῆς Σβιατοσλαύου τῷ 995 ἤλθεν εἰς Κων/πολιν ἐπὶ τῆς βασιλείας Κωνσταντίνου Ζ' τοῦ Πορφυρογεννήτου καὶ ἐβαπτίσθη. Ἄλλ' ὁ υἱὸς αὐτῆς ἠλικιωθεὶς ἠρνήθη νὰ ἀσπασθῇ τὸν Χριστιανισμόν.

Τοῦτον διαδέχεται ὁ υἱὸς αὐτοῦ Βλαδίμηρος ὁ Α', ὅστις κυριεύσας τὴν Χερσῶνα, τὴν ὁποίαν κατεῖχον οἱ Βυζαντινοὶ ἐβαπτίσθη ἐν αὐτῇ καὶ ἐννυμφεύθη τὴν ἀδελφὴν τοῦ αυτοκράτορος τοῦ Βυζαντίου Βασιλείου τοῦ Β', Ἄνναν. Ἐκτοτε δὲ διὰ τῶν Ἑλλήνων ἱεραποστόλων διεδόθη ὁ Χριστιανισμὸς παρὰ τοῖς Ρῶσοις.

Τῷ 1054 τὸ Ρωσικὸν κράτος διηρέθη εἰς πολλὰς μικρὰς ἡγεμονίας, αἱ ὁποῖαι περιῆλθον εἰς ἐμφυλίους πολέμους μέχρι τοῦ 1224, ὁπότε ἐμφανίζονται ἐκ τῆς κεντρικῆς Ἀσίας οἱ Ταταρομογγόλοι, οἵτινες πυρπολοῦσι πολλὰς πόλεις καὶ πλείστα χωριά καὶ μετὰ αἱματηρὰς μάχας ὑποδουλοῦσιν ἅπασαν τὴν Ρωσσίαν, πλὴν τῆς Νοβογορόδης, παρὰ τὴν γενναίαν ἀμυναν, τὴν ὁποίαν ἀντέταξαν οἱ διάφοροι ἡγεμόνες μὴ προφθάσαντες νὰ ἀποτελέσωσιν ὁμοσπονδίαν.

Τῷ 1480 Ἰβάν Γ' ὁ Μέγας, ὁ ἡγεμὼν τῆς Μόσχας, ἠλευθέρωσε τοὺς Ρώσσοις ἀπὸ τὸν Μογγολικὸν ζυγόν. Οὗτος ἔσχε σύζυγον τὴν ἀνεψιὰν τοῦ τελευταίου Ἑλληνοσ αὐτοκράτορος, Κωνσταντίνου τοῦ Παλαιολόγου, Σοφίαν, ἣτις παρέκρινε αὐτὸν εἰς ἀποιτίναξιν τοῦ Μογγολικοῦ ζυγοῦ. Μετὰ τῆς Σοφίας συνέρρευσαν εἰς Μόσχαν πλῆθος Ἑλλήνων φυγάδων, οἵτινες διέπρεψαν ὡς πολιτικοί, καλλιτέχναι, θεολόγοι κτλ. Ἐπὶ τῶν διαδόχων τούτου, Βασιλείου καὶ Ἰβάν Δ', ἔτι μᾶλλον ηὔξηθη τὸ Ρωσσικὸν κράτος. Ἰβάν τὸν Δ' διαδέχεται ὁ υἱὸς αὐτοῦ Θεόδωρος, μετὰ τοῦ ὁποίου ἐξελίπεν ἡ γενεὰ τοῦ Ροῦρικ.

Τῷ 1613 ἐξελέγη Τσάρος ὁ Μιχαὴλ Ρωμανώφ, ὅστις ἐγένετο ἰδρυτῆς νέας δυναστείας, τῆς τῶν Ρωμανώφ. Ἐκ τῆς δυναστείας ταύτης ἄξιος λόγου εἶναι Πέτρος Α' ὁ Μέγας, (1682—1725), ὅστις θεωρεῖται ὁ ἀναμορφωτῆς τοῦ Ρωσσικοῦ λαοῦ, ὁ ἀννυψώσας τὴν Ρωσσίαν εἰς Μεγάλην Δύναμιν.

Τῷ 1795 ἐπὶ τῆς Βασιλείας Αἰκατερίνης τῆς Β' ἐγένετο ὁ τρίτος διαμελισμὸς τοῦ Πολωνικοῦ βασιλείου μεταξὺ Ρωσσίας, Αὐστρίας καὶ Πρωσσίας.

Τῷ 1809 ἐπὶ Ἀλεξάνδρου τοῦ Α' προσσηρήθη εἰς τὴν Ρωσσίαν ἡ Φιλανδία.

Τῷ 1812 ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ ἰδίου ἐξεστράτευσεν ἐναντίον αὐτῆς μετὰ 300 σχεδὸν χιλιάδων στρατοῦ ὁ αὐτοκράτωρ τῆς Γαλλίας Ναπολέων Α' ὁ Βοναπάρτης. Κατὰ τὴν ἐκστρατείαν ταύτην οἱ Ρῶσοι ἀπεσύροντο πυροπολοῦντες πάντα ὄπισθεν αὐτῶν. Ὅτε δὲ ὁ Ναπολέων ἐπλησίαζεν εἰς τὴν Μόσχαν, ὅπου ἤλπιζεν, ὅτι θὰ ἀνεπαύετο ὁ στρατὸς του ἐκ τῆς μακροῦς ὁδοπορίας καὶ τῶν ταλαιπωριῶν τοῦ δορυμντάτου τοῦ ἔτους ἐκείνου χειμῶνος, οἱ Ρῶσοι καὶ ταύτην παρέδωκαν εἰς τὰς φλόγας καὶ τοιοντοτρόπως ἠνάγκασαν τὸν Ναπολέοντα νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν Γαλλίαν, ἀφοῦ ἀφῆκεν ὄπισθεν αὐτοῦ πολλὰς χιλιάδας νεκρῶν ἢ αἰχμαλώτων.

Τῷ 1854 ἐπὶ τῆς βασιλείας Νικολάου τοῦ Α' ἐξεργράγη ὁ Κριμαϊκὸς πόλεμος, κατὰ τὸν ὁποῖον Ἕγγλοι, Γάλλοι, Ἰταλοί, Τοῦρκοι κ. ἄ. ἐξεστράτευσαν ἐναντίον τῆς Ρωσσίας. Κατὰ τὸν πόλεμον τοῦτον ἡ Ρωσσία ἀπώλεσε 250 χιλιάδας ἀνδρῶν.

Τῷ 1857 ἐπὶ τῆς βασιλείας Ἀλεξάνδρου τοῦ Β' ἰδρύθη ἡ πανσλαβιστικὴ εἰσαγωγικὴ ἐταιρεία, ἣς ἐχορήγει ἀφειδῶς εἰς τοὺς ὑποτελεῖς τῆ Τουρκία Σλαύους (Σέρβους, Βουλγάρους, Μαυροβουνίους, Βοσνίους καὶ Ἑρζεγοβινίους) βιβλία, θρησκευτικὰ ἀντικείμενα καὶ χρήματα πρὸς ἵδρυσιν ἐκκλησιῶν καὶ σχολείων.

Τῷ 1876 ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ ἰδίου ἐκηρύχθη ὁ Ρωσσοτουρκικὸς πόλεμος, καθ' ὃν οἱ Ρῶσσοι ἔφθασαν μέχρι τῶν προθύρων τῆς Κων/πόλεως, ὅπου συνωμολογήθη ἡ συνθήκη τοῦ ἁγίου Στεφάνου. Κατὰ τὴν συνθήκην ταύτην ὑπὸ τὸ ὄνομα «ἡγεμονία τῆς Βουλγαρίας» ἡ χώρα ἀπὸ τοῦ Δουνάβεως μέχρι τοῦ Αἰγαίου καὶ ἀπὸ τοῦ Εὐξείνου μέχρι τῆς Χαλκιδικῆς καὶ τῆς Θεσσαλονίκης ἀπετέλει κράτος ὑποτελεῖς τῆ Τουρκία. Ἀλλ' ὅμως τὴν συνθήκην ταύτην, κατὰ τὴν ὁποίαν ὀλοκλήροι Ἑλληνικοὶ πληθυσμοὶ παρεχωροῦντο εἰς τὴν Βουλγαρίαν, ἀνέτρεψεν ἕξ ὀλοκλήρου ἡ Βερολίνειος συνθήκη, ἣς περιώρισε τὴν Βουλγαρίαν μεταξὺ τοῦ Δουνάβεως καὶ τοῦ Αἴμου καὶ ἔσωσε τοιοῦτοτρόπως τὴν Θράκην καὶ Μακεδονίαν ἀπὸ τοὺς ἀρπακτικοὺς ὄνυχας τοῦ Βουλγαρίας.

Τῷ 1904 περιεπλάκη εἰς πόλεμον μετὰ τῆς Ἰαπωνίας, ὁπότε ἠττηθεῖσα ἀπώλεσε μέρος τινὰ ἐν Ἀσίᾳ.

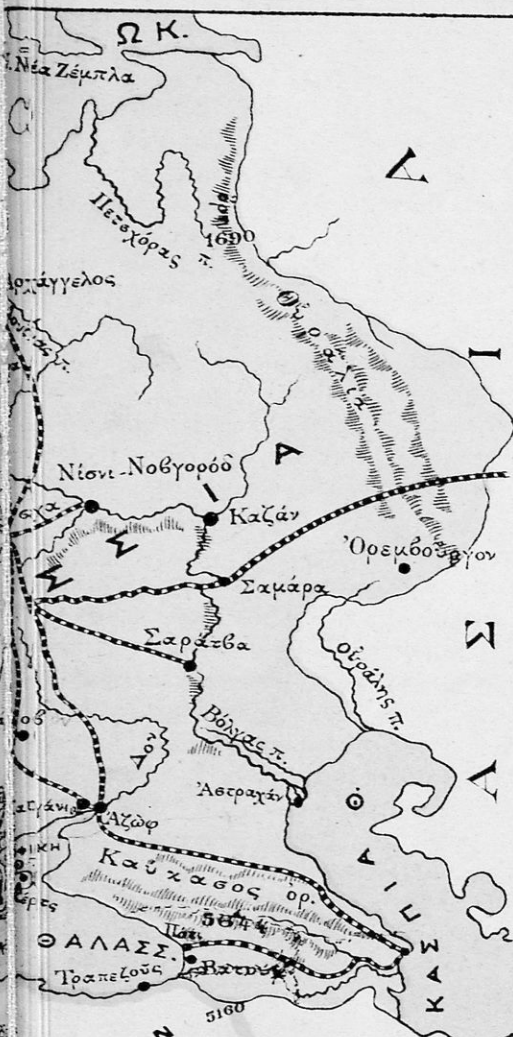
ΓΥΜΝΑΣΜΑ 21.

Πρὸς Β. πόθεν ὀρίζεται ἡ Ρωσσία; πόθεν πρὸς Ν; πόθεν πρὸς Α; πόθεν πρὸς Δ; Πόθεν σχηματίζονται αἱ θάλασσαι αὐτῆς; Ἀπὸ ποίας θαλάσσης σχηματίζονται οἱ κόλποι τῆς; Τί ἐνόησαν καὶ τί χωρίζουσιν οἱ πορθμοὶ αὐτῆς καὶ ὁ ἰσθμὸς τῆς; Ἀπὸ ποίας θαλάσσης περιβρέχονται αἱ χερσόνησοι αὐτῆς; Πῶς χωρίζεται ἡ

Β Ο Ρ Ε Ι Ο Σ Π Α Γ Ω Μ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΕΥΡΩΠΗ
 Έχει. 10 περίπου έκατ.
 Κάτ. 400 " "
 Κλίμαξ
 1: 30 000 000

0 100 200 300 400 500 600 700 800
 Χιλιόμετρα

ΒΑΛΚΑΝΙΚΑ ΚΡΑΤΗ
 ΔΥΝΑΜΙΣ
 6 ΜΕΛ.

ΟΘΩΜ. ΚΡΑΤΟΣ

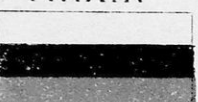
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ

ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟΝ

ΙΤΑΛΙΑ

ΡΩΣΣΙΑ

ΑΓΓΛΙΑ

ΕΛΒΕΤΙΑ

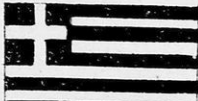
ΒΕΛΓΙΟΝ

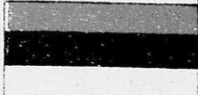
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ

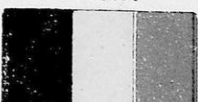
ΝΟΡΒΗΓΙΑ

ΕΛΛΑΣ

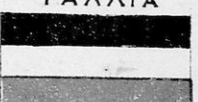
ΣΕΡΒΙΑ

ΡΟΥΜΑΝΙΑ

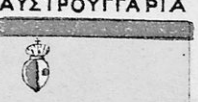
ΓΑΛΛΙΑ

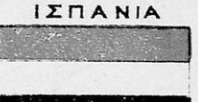
ΓΕΡΜΑΝΙΑ

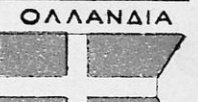
ΑΥΣΤΡΟΥΓΓΑΡΙΑ

ΙΣΠΑΝΙΑ

ΟΛΛΑΝΔΙΑ

ΔΑΝΙΑ

ΣΟΥΗΔΙΑ

Ρωσσία ἀπὸ τὴν Ἀσίαν; Ποιοὶ ἐκ τῶν ποταμῶν τῆς Ρωσσίας χύνονται εἰς τὴν Κασπίαν; ποιοὶ εἰς τὴν Βαλτικὴν; ποιοὶ εἰς τὴν Ἀζοφικὴν; ποιοὶ εἰς τὸν Βόρειον Ὠκεανόν; ποιοὶ εἰς τὸν Εὐξείνιον Πόντον; Ποῖαι πόλεις εὐρίσκονται ἐπὶ τοῦ Βόλγα; ποῖαι ἐπὶ τοῦ Νεῦα; ποῖαι ἐπὶ τοῦ Δύνα; ἐπὶ τοῦ Βιστούλα; ἐπὶ τοῦ Δνεῖπερ; Εἰπὲ τὰς παραλίους πόλεις τῆς Ἀζοφικῆς τῆς Βαλτικῆς τοῦ Βορείου Ὠκεανοῦ τοῦ Εὐξείνου τῆς Κασπίας. Εἰτὲ τὰς πόλεις τῆς Κριμαίας τοῦ Φιννικοῦ κόλπου. Ποιοὶ εἶνε οἱ πολεμικοὶ λιμένες τῆς Ρωσσίας; Ποία ρωσσικὴ πόλις εὐρίσκεται ἐπὶ τοῦ Δουνάβεως; Ταξείδιον παραλίως ἀπὸ τοῦ Βορείου ἀκρωτηρίου μέχρι τοῦ Καρικοῦ πορθμοῦ καὶ ἀπὸ Σουλινᾶ μέχρις Ἀζόφης. Ποίας θαλάσσας καὶ πορθμοὺς θὰ διαπλεύσωμεν ἀπὸ Ταϊγανίου μέχρι Πετροπόλεως;

ΓΥΜΝΑΣΜΑ 22.

(Τὸ παρὸν γύμνασμα εἶνε ἀνακεφαλαίωσις τῆς Εὐρώπης ἐπομένως θὰ διαιρεθῆ εἰς πολλὰ μαθήματα· ὁ δὲ μαθητὴς ὀφείλει προηγουμένως κατ' οἶκον ἢ ἐν τῇ σχολῇ τῇ βοηθείᾳ τοῦ διδασκάλου τραπτῶς νὰ ἀπαντήσῃ εἰς τὰς ἐρωτήσεις αὐτοῦ).

Τί εἶναι ἡ Εὐρώπη; Εἰς ποῖον ἡμισφαίριον καὶ εἰς ποῖαν ζώνην κεῖται; Πόσα κράτη περιλαμβάνει; Ὡς ἐκ τῆς θέσεώς των εἰς τί διαιροῦνται; Ποῖα εἶνε τὰ νότια; ποῖα τὰ κεντρικά; ποῖα τὰ βόρεια; Πόθεν ὀρίζεται ἡ Εὐρώπη; Ποίας θαλάσσας σχηματίζει ὁ Βόρειος Ὠκεανός; ποίας ὁ Ἀτλαντικός; ποίας ἡ Μεσόγειος θάλασσα; Ποῖα εἶνε τὰ μεσόγεια κράτη τῆς Εὐρώπης; Ποῖα κράτη ἔχουσι δημοκρατικὸν πολίτευμα; Πῶς χωρίζεται ἡ Εὐρώπη ἀπὸ τὴν Ἀσίαν; πῶς ἀπὸ τὴν Ἀφρικὴν; πῶς ἀπὸ τὴν Ἀμερικὴν; Εἰπὲ τὰς θαλάσσας καὶ τὰ πελάγη αὐτῆς. Ποῖα κράτη περιβρέχει τὸ Ἀδριατικὸν πέλαγος; ποῖα ἡ Βαλτικὴ; ποῖα ἡ Βόρειος θάλασσα; Εἰπὲ τοὺς κόλπους τῆς Εὐρώπης ἀρχόμενος ἀπὸ τοῦ κόλπου τοῦ Πύργου καὶ προχωρῶν παραλίως. Εἰπὲ τὰς χερσονήσους αὐτῆς. Ἐκ τῶν χερσονήσων ποῖα εἶνε ἡ μεγαλυτέρα; Ποῖα κράτη περιλαμβάνει ἡ χερσόνησος τοῦ Αἴμου; Εἰπὲ τὰ ἀκρωτήρια τῆς Εὐρώπης ἀρχόμενος ἀπὸ τῆς Καλῆς Ἄκρας τῆς Βουλγαρίας. Ποῖον εἶνε τὸ νοτιώτερον ἀκρωτήριο τῆς Εὐρώπης καὶ ποῖον τὸ βορειότερον; Εἰπὲ τοὺς πορθμοὺς τῆς Εὐρώπης καὶ τί ἐνόουσι καὶ τί χωρίζουσιν; Εἰς ποῖον πορθμὸν συμβαίνει παλίρροια; Τίνος πορθμοῦ τὰς παραλίας διὰ γεφύρας συνήνωσεν ὁ Δαρεῖος; τίνος ὁ Ξέρξης; Κατὰ

τὴν Μυθολογίαν τί ὑπῆρχεν εἰς τὸν Μεσσηνιακὸν πορθμὸν; Εἰπέ
 τὰς διώρυγας τῆς Εὐρώπης καὶ τοὺς ἰσθμούς της. Εἰπέ τὰ ὄρη τῆς
 Εὐρώπης ἀρχόμενος ἀπὸ τῶν ὄρέων τῆς Ἑλλάδος καὶ προχωρῶν
 πρὸς Β. Ποῖον τὸ ὑψηλότερον ὄρος αὐτῆς; Εἰπέ τὰ ἠφαίστεια τῆς
 Εὐρώπης. Εἰπέ τοὺς ποταμοὺς αὐτῆς ἀρχόμενος ἀπὸ τοῦ Βόλγα,
 Δὸν καὶ προχωρῶν παραλίως. Ποῖος ὁ μεγαλύτερος τῶν ποταμῶν
 τῆς Εὐρώπης; Ποῖος διέρχεται περισσότερα κράτη; Εἰπέ ποῖαι
 πόλεις εὐρίσκονται ἐπ' αὐτοῦ ἀρχόμενος ἀπὸ τῶν ἐκβολῶν του.
 Εἰπέ ἐπὶ ἐκάστου ποταμοῦ ποῖαι πόλεις εὐρίσκονται. Εἰπέ τὰς λί-
 μνας τῆς Εὐρώπης. Ποῖον κράτος φημιζεται διὰ τὰς ὥρας του λί-
 μνας; Ποῖα εἶνε ἡ μεγαλυτέρα λίμνη τῆς Εὐρώπης; Ποῖαι πόλεις
 εὐρίσκονται ἐπὶ ἐκάστης λίμνης; Εἰπέ τὰς παραλίους πόλεις τῆς Εὐ-
 ρώπης ἀρχόμενος ἀπὸ Ἀστραχάν, Ροστόβης καὶ προχωρῶν παρα-
 λίως. Εἰπέ τὰς νήσους τῆς Εὐρώπης. Ἐκ τούτων ποῖα εἶνε ἡ μεγί-
 στη; Εἰπέ τὰς μεσογείους πόλεις τῆς Εὐρώπης. Εἰπέ τὰς παραλίους
 πρωτεύουσας τῆς Εὐρώπης καὶ τὰς μεσογείους. Ποῖα εἶνε τὰ μᾶλλον
 σιτοπαραγωγὰ κράτη τῆς Εὐρώπης; Ποῖα ἐξάγουσι γαιάνθρακας;
 ποῖα οἶνους; ποῖα μέταξαν; Τίνων κρατῶν φημιζονται οἱ ἵπποι;
 τίνων τὰ μάρμαρα; τίνος τὸ μαλλίον τῶν προβάτων; ποῖα ἐξάγουσιν
 ἔσπεριδοειδῆ; Ποῖον τὸ σπουδαιότερον προϊὸν τῆς Ἑλλάδος; Πόσοι
 εἶνε οἱ κάτοικοι τῆς Εὐρώπης; Εἰπέ τὰ μεγαλύτερα καὶ τὰ σπου-
 δαιότερα ἔθνη τῆς Εὐρώπης. Τί εἶνε ἡ Εὐρώπη ὡς πρὸς τὸν πολι-
 τισμόν; Ποῖαι εἶναι αἱ 6 Μεγάλαι Δυνάμεις; Ποῖα κράτη ἀποτε-
 λοῦσι τὴν Τριπλῆν Συμμαχίαν;

ΕΚΤΑΣΙΣ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

(10 ἑκατομμ. □ χλμ.).

Ἡ Εὐρώπη ὡς πρὸς τὴν ἑκτασιν εἶνε ἡ τετάρτη τῶν ἡπείρων.

Ρωσσία.....	5.390.000	□ χιλιάμετρα
Αὐστροουγγαρία.....	675.887	»
Γερμανία.....	540.777	»
Γαλλία.....	536.464	»
Ἰσπανία.....	497.244	»
Σουηδία.....	447.862	»
Νορβηγία.....	321.477	»
Ἀγγλία.....	314.330	»
Ἰταλία.....	286.682	»
Ἰθωμ. Εὐρώπη.....	169.300	»
Ρουμανία.....	131.357	»
Βουλγαρία.....	96.345	»
Πορτογαλία.....	92.157	»
Ἑλλάς.....	65.194	»
Σερβία.....	48.303	»
Ἑλβετία.....	41.346	»
Δανία.....	39.780	»
Ὀλλανδία.....	32.536	»
Βέλγιον.....	29.456	»
Μαυροβούνιον.....	9.080	»
Λουξεμβούργον.....	2.586	»
Ἀνδόρρα.....	452	»
Λιχτενστάιν.....	159	»
Ἅγιος Μαρίνος.....	61	»
Μονακόν.....	15	»

ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

(423 ἑκατομμ. κατοίκων).

Ἡ Εὐρώπη ὡς πρὸς τὸν πληθυσμὸν εἶναι ἡ δευτέρα τῶν ἡπείρων.

Ρωσία.....	111.300.000	κατ.
Γερμανία.....	64.903.000	»
Αὐστροουγγαρία.....	51.313.000	»
Ἄγγλία.....	41.977.000	»
Γαλλία.....	39.252.000	»
Ἰταλία.....	32.480.000	»
Ἰσπανία.....	18.240.000	»
Βέλγιον.....	6.900.000	»
᾽Οθωμαν. Εὐρώπη.....	6.130.000	»
Ρουμανία.....	5.960.000	»
Πορτογαλία.....	5.423.000	»
Σουηδία.....	5.140.000	»
᾽Ολλανδία.....	5.104.000	»
Βουλγαρία.....	4.330.000	»
Ἑλβετία.....	3.337.000	»
Ἑλλάς.....	2.632.000	»
Δανία.....	2.605.000	»
Σερβία.....	2.493.000	»
Νορβηγία.....	2.240.000	»
Λουξεμβουῶρον.....	246.000	»
Μαυροβούνιον.....	228.000	»
Μονακόν.....	19.000	»
Ἅγιος Μαρίνος.....	11.000	»
Λιχτενστάιν.....	9.500	»
Ἀνδόρρα.....	6.000	»

ΣΤΡΑΤΟΣ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

Ἐν καιρῷ εἰρήνης		Ἐν καιρῷ πολέμου	
Ρωσσία.....	1.160.000	Ρωσσία.....	4.600.000
Γερμανία....	650.000	Γερμανία....	3.000.000
Γαλλία.....	630.000	Γαλλία.....	2.350.000
Ἄγγλία.....	420.000	Ἀυστροουγγ...	1.900.000
Ἀυστροουγγ..	420.000	Ἰταλία.....	1.100.000
ᾠθ. Αὐτοκρ..	350.000	ᾠθ. Αὐτοκρ..	1.000.000
Ἰταλία.....	305.000	Ἄγγλία.....	1.000.000
Ἰσπανία.....	133.000	Ἰσπανία.....	780.100
Ρουμανία....	64.000	Σουηδία.....	330.000
Σουηδία.....	63.000	Ἑλβετία.....	250.000
Βέλγιον.....	47.000	Βουλγαρία...	200.000
Βουλγαρία...	40.000	Βέλγιον.....	180.000
Ὀλλανδία....	40.000	Πορτογαλία..	180.000
Πορτογαλία..	35.000	Ρουμανία....	175.000
Νορβηγία....	33.000	Σερβία.....	160.000
Σερβία.....	27.000	Ὀλλανδία....	160.000
Ἑλλάς.....	26.000	Ἑλλάς.....	110.000
Ἑλβετία.....	25.000	Νορβηγία....	80.000
Δανία.....	10.000	Δανία.....	68.000

Εἰς τὸ Μαυροβούνιον μόνιμος στρατὸς δὲν ὑπάρχει ἀλλ' ἕκαστος πολίτης ἐν καιρῷ πολέμου φέρει ὄπλα.

 ΣΤΟΛΟΣ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

Ἄγγλία	420	πλοῖα διάφορα
Γαλλία	302	» »
Γερμανία	218	» »
Ρωσσία	170	» »
Ἰταλία	90	» »
Σουηδία.....	} 73	» »
Νορβηγία.....		
Αὐστρία.....	60	» »
Ὀλλανδία.....	29	» »
Πορτογαλία	27	» »
Ἑλλάς	22	» »
Ὄθωμ. Αὐτοκρατορία	20	» »
Ἰσπανία.....	20	» »
Δανία.....	19	» »

ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ
ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

Γερμανία.....	8.040.000.000	φράγκα:
Ρωσία.....	5.900.000.000	»
Αγγλία.....	4.650.000.000	»
Γαλλία.....	3.720.000.000	»
Αυστροουγγαρία.....	3.120.000.000	»
Ιταλία.....	2.245.000.000	»
Ισπανία.....	968.000.000	»
Σθωμ. Αυτοκρατορία.....	775.000.000	»
Βελγιον.....	530.000.000	»
Σκλανδία.....	367.000.000	»
Πορτογαλία.....	255.000.000	»
Σουηδία.....	240.000.000	»
Ελβετία.....	240.000.000	»
Ρουμανία.....	220.000.000	»
Βουλγαρία.....	178.000.000	»
Νορβηγία.....	142.000.000	»
Ελλάς.....	140.000.000	»
Δανία.....	108.000.000	»
Σερβία.....	87.000.000	»
Λουξεμβούργον.....	13.000.000	»
Μαυροβούνιον.....	3.985.000	»

ΔΗΜΟΣΙΟΝ ΧΡΕΟΣ
ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

Γαλλία.....	32.000.000.000	φράγκα
Ἰαγγλία.....	20.130.000.000	»
Γερμανία.....	18.640.000.000	»
Ῥωσσία.....	17.800.000.000	»
Ἀυστροουγγαρία.....	15.400.000.000	»
Ἰταλία.....	12.620.000.000	»
Ἰσπανία.....	10.400.000.000	»
Πορτογαλία.....	4.230.000.000	»
Βέλγιον.....	2.880.000.000	»
᾽Οθωμ. Αὐτοκρατορία.....	2.730.000.000	»
᾽Ολλανδία.....	2.410.000.000	»
Ρουμανία.....	1.420.000.000	»
Ἑλλάς.....	806.000.000	»
Βουλγαρία.....	613.000.000	»
Σουηδία.....	480.000.000	»
Σερβία.....	420.000.000	»
Νορβηγία.....	370.000.000	»
Ἑλβετία.....	350.000.000	»
Δανία.....	340.000.000	»
Λουξεμβούργον.....	12.000.000	»
Μαυροβούνιον.....	2.000.000	»

ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΙ
ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

Γερμανία.....	55.240	χιλιόμετρα
Ρωσία.....	54.130	»
Γαλλία.....	45.430	»
Αὐστροουγγαρία.....	42.220	»
Αγγλία.....	36.100	»
Ιταλία.....	16.120	»
Ισπανία.....	13.850	»
Ξουηδία.....	12.290	»
Βέλγιον.....	4.580	»
Ελβετία.....	4.280	»
Ρουμανία.....	3.320	»
Λατβία.....	3.050	»
Ολλανδία.....	2.930	»
Νορβηγία.....	2.410	»
Πορτογαλία.....	2.390	»
Οθωμ. Εὐρώπη.....	2.040	»
Βουλγαρία.....	1.600	»
Ελλάς.....	1.040	»
Σερβία.....	570	»
Λουξεμβούργον.....	530	»

ΕΜΠΟΡΙΚΟΝ ΝΑΥΤΙΚΟΝ
ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

Ἀγγλία	15.500.000	τόνν. (ἰστιοφ. καὶ ἀτμοπλοία)	
Γερμανία . . .	3.140.000	»	»
Νορβηγία . . .	1.663.000	»	»
Γαλλία	1.520.000	»	»
Ἰταλία	1.159.000	»	»
Ρωσσία	800.000	»	»
Ἰσπανία	785.000	»	»
Σουηδία	690.000	»	»
Ὁλλανδία . . .	613.000	»	»
Ἀυστροουγγ.	556.000	»	»
Δανία	538.000	»	»
Ἑλλάς	400.000	»	»
Βέλγιον	171.000	»	»
Ἰθ. Αὐτοκρ.	160.000	»	»
Πορτογαλία .	113.000	»	»
Ρουμανία . . .	75.000	»	»

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΝ ΕΜΠΟΡΙΟΝ
ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

(ἦτοι ἀξία τῶν εἰσαγομένων καὶ ἐξαγομένων
κατ' ἔτος ἔμπορευμάτων).

Ἀγγλία.....	25.785.000.000	φράγκα
Γερμανία.....	16.000.000.000	»
Γαλλία.....	12.940.000.000	»
Ὁλλανδία.....	9.000.000.000	»
Εὐρωπ. Ρωσσία.....	5.700.000.000	»
Ἀυστροουγγαρία.....	5.000.000.000	»
Εἰλίγιον.....	5.000.000.000	»
Ἰταλία.....	3.500.000.000	»
Ἑλβετία.....	2.200.000.000	»
Ἰσπανία.....	2.000.000.000	»
Σουηδία.....	1.360.000.000	»
Δανία.....	1.200.000.000	»
Ὁθωμ. Εὐρώπη.....	900.000.000	»
Νορβηγία.....	675.000.000	»
Ρουμανία.....	650.000.000	»
Πορτογαλία.....	420.000.000	»
Βουλγαρία.....	350.000.000	»
Ἑλλάς.....	265.000.000	»
Σερβία.....	120.000.000	»

ΑΣΙΑ

(Ἑκτασίς 44 ἑκατ. □ χλμ. — Κάτοικοι 900 ἑκατ.).

Ἡ Ἀσία ὡς πρὸς τὴν ἑκτασιν καὶ τὸν πληθυσμὸν εἶναι ἡ μεγαλυτέρα τῶν ἡπείρων.

ΟΡΙΑ. — Ἡ Ρωσσία, ὁ Εὐξείνιος, ὁ Βόσπορος, ἡ Προποντίς, ὁ Ἑλλήσποντος, τὸ Αἰγαῖον, ἡ Μεσόγειος, ἡ διώρυξ τοῦ Σουέζ, ἡ Ἐρυθρὰ θάλασσα, ὁ Ἰνδικὸς Ὠκεανὸς, ὁ Μέγας ἢ Εἰρηνικὸς Ὠκεανὸς καὶ ὁ Βόρειος Παγωμένος.

ΚΩΛΠΟΙ. — Ὁ Περσικὸς, ὁ Βεγγαλικὸς καὶ ὁ Σιαμικὸς.

ΧΕΡΣΟΝΗΣΟΙ. — Ἡ Μικρὰ Ἀσία, ἡ Ἀραβία, τὸ Ἰνδοστάν, ἡ Ἰνδοκίνα καὶ ἡ Κορέα.

ΠΟΡΘΟΙ. — Ὁ Μπαμπ-ἔλ-μαντέπ καὶ ὁ Βερίγγειος.

ΟΡΗ. — Τὰ Οὐράλια, ὁ Καύκασος καὶ τὰ Ἰμαλία.

ΠΟΤΑΜΟΙ. — Ὁ Τίγρης, ὁ Εὐφράτης, ὁ Ἰνδὸς, ὁ Γάγγης, ὁ Χοαγγὰ καὶ ὁ Ὀβις.

ΛΙΜΝΑΙ. — Ἡ Κασπία καὶ ἡ Ἀράλη.

ΝΗΣΟΙ. — Αἱ νῆσοι τῆς Μικρᾶς Ἀσίας (Λέσβος, Χίος, Σάμος, Ρόδος), ἡ Κύπρος, ἡ Κεϋλάνη, αἱ νῆσοι τῶν Ἀνατολικῶν Ἰνδιῶν καὶ αἱ Ἰαπωνικαί.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΙΑΙΡΕΣΙΣ

Αἱ χῶραι, τὰς ὁποίας περιλαμβάνει ἡ Ἀσία εἶναι αἱ ἑξῆς:
Α΄) Ἡ Ὀθωμανικὴ Ἀσία. Αὕτη διαιρεῖται εἰς 22 νομοὺς καὶ 5 διοικήσεις.

ΝΟΜΟΙ.

1)	Νομὸς Τραπεζοῦντος	πρωτ. Τραπεζοῦς (ἐμπορική).
2)	» Κασταμονῆς	» Κασταμονή.
3)	» Προύσης	» Προῦσα (θερμὰ λουτρά).
4)	» Ἄϊδινίου	» Σμύρνη (250 χ. κ.), ἐμ- [πορικωτάτη.
5)	» Ἰκονίου	» Ἰκόνιον.
6)	» Ἀδάνων	» Ἄδανα.
7)	» Ἀγκύρας	» Ἄγκυρα (τιφτίκια).
8)	» Σεβαστείας	» Σεβάστεια.
9)	» Μαμουρὲτ-οὐλ-ἄζιζ	» Χαρπούτ.
10)	» Ἐρζερούμης	» Ἐρζερούμ.
11)	» Βιτλῖς	» Βιτλῖς.
12)	» Βάν	» Βάν.
13)	» Διαρβεκίρης	» Διαρβεκίρη.
14)	» Μοσούλης	» Μοσούλη.
15)	» Βαγδάτης	» Βαγδάτη.
16)	» Βασσόρας	» Βασσόρα (νοσηρά).
17)	» Χαλεπίου	» Χαλέπιον.
18)	» Βηρυττοῦ	» Βηρυττός (ἐμπορική).
19)	» Συρίας	» Δαμασκός (ἐμπορική).
20)	» Χειζάζης	» Μέκκα.
21)	» Ὑεμένης	» Σαναᾶ.
22)	» Ἀρχιπελάγους	» Ρόδος.

ΔΙΟΙΚΗΣΕΙΣ.

1)	Διοίκησις Νικομηδείας	πρωτ. Νικομήδεια.
2)	» Βίγας	» Δαρδανέλλια.
3)	» Ζόρ	» Δεῖρ ἐλ Ζόρ.
4)	» Λιθάνου	» Δεῖρ ἐλ Καμάρ.
5)	» Ἱερουσαλήμ	» Ἱερουσαλήμ.

Β') Ἡ Περσία, πρωτεύουσα **Τεχεράν**.

Γ') Τὸ Ἀφγανιστάν, πρωτ. **Καβούλ**.

Δ') Τὸ Ἰνδοαγγλικὸν Κράτος, πρωτ. **Δελχῆ**.

Ε') Τὸ βασίλειον τοῦ Σιάμ, πρωτ. **Βαγκόκ**.

Σ') Ἡ Γαλλικὴ Ἰνδοκίνα.

Ζ') Ἡ Σινικὴ Δημοκρατία.

Η') Ἡ Ἰαπωνία, πρωτ. **Τόκιον**. Καὶ

Θ') Ἡ Ἀσιατικὴ Ρωσσία, ἣ ὁποία περιλαμβάνει

1) Τὴν Σιβηριάν, πρωτ. **Ἰρκούτσκη**.

2) Τὸ Ἀνατολικὸν Τουρκεστάν, πρωτ. **Τασκένδη**.

3) Τὴν Καυκάσιον Ρωσσίαν, πρωτ. **Τιφλίς**.

ΚΑΤΟΙΚΟΙ. — Τὴν θρησκείαν εἰδωλολάτραι, μωαμεθανοί, χριστιανοὶ καὶ Ἰουδαῖοι ἀνήκουσι δὲ εἰς τὴν Καυκασίαν, τὴν Μογγολικὴν καὶ τὴν Μαλαϊκὴν φυλὴν.

ΚΛΙΜΑ. — Ψυχρότατον εἰς τὰ βόρεια, θερμότατον εἰς τὰ νότια καὶ εὐκρατον εἰς τὰ κεντρικά.

ΕΛΑΦΟΣ. — Εὐφορώτατον (πλὴν τῶν βορείων μερῶν).

ΠΡΟΪΟΝΤΑ. — Δημητριακά, ἔσπεριδοειδῆ, τέιον, καφές, καπνός, ὄρυζα, σάκχαρις, Ἰνδικόν, σακχαροκάλαμον, ἀρωματικά, πέπερι κ. ἄ. Τρέφει ὅλα τὰ εἶδη τῶν οἰκοσίτων καὶ τῶν ἀγρίων (λέοντας, ἐλέφαντας, τίγρεις κτλ.).

ΑΦΡΙΚΗ

(*Ἐκτασις 30 ἑκ. □ χλμ. — Κάτοικοι 160—170 ἑκατομ.).

ΟΡΙΑ — Ἡ Μεσόγειος, τὸ Γιβραλτάρ, ὁ Ἀτλαντικός, ὁ Ἰνδικός, ὁ πορθμ. Μπαμπ-ἑλ-μαντέπ, ἡ Ἐρυθρὰ καὶ ἡ διῶρυξ τοῦ Σουέζ.

ΚΟΛΠΟΙ. — Τῆς Μεγάλης Σύρτεως καὶ τῆς Γουϊνέας.

- ΑΚΡΩΤΗΡΙΑ. — Τὸ Καλόν, τὸ Πράσινον καὶ τὸ Εὐελπι.
 ΝΗΣΟΙ. — Αἱ Κανάριαι καὶ ἡ Μαδαγασκάρη.
 ΟΡΗ. — Ὁ Ἄτλας καὶ τὸ Κιλιμάντζαρον (τὸ ὑψηλότερον).
 ΠΟΤΑΜΟΙ. — Ὁ Νεῖλος, ὁ Νίγρος καὶ ὁ Κόγγος.
 ΛΙΜΝΑΙ. — Ἡ Τσάδα καὶ ἡ Νυάντζα.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΙΑΙΡΕΣΙΣ

- Α') Τὸ Αἰγυπτιακὸν κράτος, πρωτεύουσα *Καῖρον*.
 Β') Τριπολίτις, ἣτις ἀποτελεῖ μέρος τῆς Ὀθωμ. Αὐτοκρα-
 τίας καὶ διαιρεῖται εἰς ἓνα νομόν, τὸν νομόν Τριπόλεως
 καὶ μίαν διοίκησιν, τὴν διοίκησιν Βεγγάζης, μὲ ὁμωνύμους
 πρωτεύουσας.
 Γ') Ἡ Τυνησία (Γαλλικὴ προστασία), πρωτ. *Τύνις*.
 Δ') Τὸ Ἀλγέριον (Γαλλικόν), πρωτ. *Ἀλγέριον*.
 Ε') Τὸ Μαρόκον, μωαμεθανικὸν Σουλτανᾶτον ὑπὸ τὴν
 προστασίαν τῆς Γαλλίας, πρωτ. *Φέξ*.
 ΣΤ') Ἡ Ἐρημος Σαχάρα (Γαλλικὴ).
 Ζ') Ἡ Σενεγάλη (Γαλλικὴ).
 Η') Τὸ Σουδάν (Γαλλικόν, Ἀγγλικόν καὶ Γερμανικόν).
 Θ') Τὸ Ἀνεξάρτητον Κόγγον, πρωτ. *Μπόμα*.
 Ι') Ἡ Νοτιοαφρικανικὴ Ἐνωσις, πρωτ. *Κεϊπτώουν*.
 ΙΑ') Ἡ Ἀνατολικὴ Ἀφρική (Πορτογ. Γερμαν. Ἀγγλικὴ).
 ΙΒ') Ἡ Ἀβυσσινία, ἀνεξάρτητον χριστιανικὸν βασίλειον.
 ΚΑΤΟΙΚΟΙ. — Ὡς πρὸς τὴν θρησκείαν εἰδωλολάτραι, μωα-
 μεθανοὶ καὶ χριστιανοί· ἀνήκουσι δὲ εἰς τὴν Κανκασίαν,
 Αἰθιοπικὴν καὶ Μαλαϊκὴν φυλὴν.

ΚΛΙΜΑ. — Θερμότατον καὶ εἰς τινὰ μέρη νοσῶδες.

ΕΔΑΦΟΣ. — Τὸ ἔδαφος εὐφορώτατον, διὸ καὶ θερίζουσι
δὺς καὶ τρεῖς τοῦ ἔτους.

ΠΡΟΪΟΝΤΑ. — Σιτηρά, φοίνικες, ὄρουζα, καφέες, βάμβακός
κόμμι, σακχαροκάλαμον κ. ἄ. Τρέφει πάντα τὰ οἰκόσιτα καὶ
πολλὰ ἄγρια (ἐλέφαντας, ἵπποποτάμους, κροκοδείλους, λέον-
τας, ὑαίνας, στρουθοκαμήλους, πιθήκους κ. ἄ.).

ΑΜΕΡΙΚΗ

(Ἔκτασις 43 □ ἑκατ. χλμ. — Κάτοικοι 165 ἑκατ.).

Ἡ Ἀμερική ἀνεκαλύφθη τῷ 1492 μ. Χ. ὑπὸ τοῦ Χρ^{στοφ^ορου Κολόμβου} καὶ διαιρεῖται εἰς δύο τμήματα, εἰς τὸν
Βόρειον Ἀμερικὴν καὶ Νότιον Ἀμερικὴν.

ΟΡΙΑ. — Ὁ Βόρειος Παγωμένος Ὠκεανός, ὁ Ἀτλαντικός
ὁ Νότιος Παγωμένος Ὠκεανός καὶ ὁ Μέγας ἢ Εἰρηνικός Ὠκεανός.

ΚΟΛΠΟΙ. — Ὁ Οὐδσώνιος, ὁ Μεξικανικός καὶ τῆς Καλλι-
φορνίας.

ΧΕΡΣΟΝΗΣΟΙ. — Ἡ Λαβραδορὶς, ἡ Φλωρίς, ἡ Καλλιφορ-
νία καὶ ἡ Ἀλάσκα.

ΑΚΡΩΤΗΡΙΑ. — Τοῦ Ἁγίου Λουκᾶ καὶ τὸ Χόρον.

ΠΟΡΘΟΙ. — Ὁ Βερίγγειος, ὁ Μαγελανικός καὶ ὁ Λαβ^ιν^ι

ΙΣΘΜΟΣ. — Τοῦ Παναμᾶ (ὅστις κόπτεται ἤδη).

ΝΗΣΟΙ. — Ἡ Γκροελλανδία, ἡ Νεόγειος καὶ ἡ Κοῦβα.

ΟΡΗ. — Τὰ Βραχόδη, εἰς τὴν Β. Ἀμερικὴν, καὶ αἱ Κο^λ
διλλιέραι τῶν Ἄνδεων, εἰς τὴν Νότιον, ἐκτεινόμενα κατὰ
μῆκος τῆς δυτικῆς παραλίας.

ΠΟΤΑΜΟΙ. — Ὁ Ἅγιος Λαυρέντιος, ὁ Μισσισιπῆς, ὁ Ἄμα-
 όνιος καὶ ὁ Ρίο δὲ Λαπλάτας.

ΛΙΜΝΑΙ. — Αἱ 5 λίμναι τοῦ Καναδά.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΙΑΙΡΕΣΙΣ

Τὰ κράτη τῆς Βορείου Ἄμερικῆς εἶνε τὰ ἑξῆς:

Α΄) Ἡ Βρετανικὴ Ἄμερική (Καναδάς), πρωτ. **Ἄουτάβα.**

Β΄) Ἡ δημοκρατία τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν, πρωτ. **Βάσιγκτων** καὶ πόλις Νέα Ἰόρκη, ἡ ὁποία εἶναι ἡ ἔμπο-
 ρικωτέρα πόλις τοῦ κόσμου μετὰ τὸ Λονδίνον.

Γ΄) Ἡ δημοκρατία τοῦ Μεξικοῦ μὲ ὁμών. πρωτεύου-
 σαν. Καὶ

Δ΄) Αἱ 9 μικραὶ δημοκρατίαι τῆς Κεντρικῆς Ἄμερικῆς.

Τὰ κράτη τῆς Νοτίου Ἄμερικῆς ἔχουσι πολίτευμα δημο-
 κρατικὸν καὶ εἶναι τὰ ἑξῆς:

Α΄)	Ἡ Κολομβία	πρωτ.	Βογότα.
Β΄)	Ἡ Βενεζουέλα	»	Καρακάς.
Γ΄)	Ἡ Ἰσημερινή	»	Κούϊτον.
Δ΄)	Ἡ Περουβία	»	Λίμα.
Ε΄)	Ἡ Βολιβία	»	Σουκισάκα.
Ϛ΄)	Ἡ Χιλὴ	»	Σαντιάγον.
Ζ΄)	Ἡ Ἀργεντινὴ	»	Βουένος-Ἄϊρες.
Η΄)	Ἡ Παραγουάη	»	Ἄσσομπσιόν.
Θ΄)	Ἡ Οὐρουγουάη	»	Μοντεβίδεον.
Ι΄)	Ἡ Βραζιλία	»	Ρίον - Ἰανέϊρον.

ΚΑΤΟΙΚΟΙ. — Χριστιανοὶ καὶ εἰδωλολάτραι, ἀνήκοντες εἰς
 τὴν Καυκασίαν καὶ Ἄμερικανικὴν φυλὴν.

Κλίμα. — Ἡ Ἀμερική ὡς πρὸς τὸ μῆκος εἶναι ἡ πρότι τῶν ἠπείρων καὶ διὰ τοῦτο τὸ κλίμα αὐτῆς εἶναι ποικίλον

Εὐλαφος. — Εὐφορώτατον, διότι διαρρέεται ὑπὸ πολλῶν ποταμῶν.

Προϊόντα. — Καφές, δημητριακά, γεώμηλα, ὄρουσα, ἀρόματα, λίνον, κάνναβις, βανίλλη, καπνός, κακάον· ἄφθονα μέταλλα, πολύτιμοι λίθοι, γαιάνθρακες, πετρέλαιον.

ΩΚΕΑΝΙΑ

(Ἐκτασίς 9 ἑκατ. □ χλμ. — Κάτοικοι 50 ἑκατ.).

Ἡ Ὠκεανία ἀποτελεῖται ἀπὸ τὴν *Αὐστραλίαν* καὶ τὴν *Πολνησίαν*· εὐρίσκεται μεταξὺ τοῦ Ἰνδικοῦ καὶ τοῦ Εἰρηνικοῦ Ὠκεανοῦ καὶ ὡς πρὸς τὴν ἑκτασίαν καὶ τὸν πληθυσμὸν εἶναι ἡ μικρότερα τῶν 5 ἠπείρων.

Α' ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ (6½)

Ἡ Αὐστραλία ἀποτελεῖ ὁμοσπονδίαν ὑπὸ τὴν ἐπικυριασίαν τῆς Ἀγγλίας.

Πόλεις. — *Σίδνεϋ* (550 χ. κ.), ἔδρα τοῦ Ἀγγλοῦ διοικητοῦ

Μελβούρνη (530 χ. κ.), ἡ ἐμπορικωτάτη πόλις τῆς Αὐστραλίας.

Κατοικοί. — Μαῦροι αὐτόχθονες Αὐστραλιανοί, ἄγροὶ καὶ ἀνθρωποφάγοι, καὶ 4 ἑκατομ. χριστιανοὶ Εὐρωπαῖοι καὶ Σῖναι, ἐνασχολούμενοι εἰς τὴν γεωργίαν καὶ κτηνοτροφίαν.

ΚΛΙΜΑ. — Θερμότατον εἰς τὰ βόρεια, εὐκρατον καὶ ὑγιεινὸν εἰς τὰ νότια.

ΕΔΑΦΟΣ. — Τὸ ἐσωτερικὸν αὐτῆς εἶναι μία ἔρημος ξηρὰ καὶ ἄνυδρος, τὸ δὲ λοιπὸν εἶναι εὐφορώτατον.

ΠΡΟΪΟΝΤΑ. — Μαλλία, σῖτος, βάμβαξ, χρυσός, γαιάνθρακες κτλ.

Β΄ ΠΟΛΥΝΗΣΙΑ (435)

Τὴν Πολυνησίαν ἀποτελοῦσι πολλαὶ νῆσοι διεσπαρμέναι εἰς τὸν Εἰρηρικὸν Ὀκεανὸν καὶ ἔχουσαι κλίμα γλυκύ.

Ταύτας κατέχουσιν οἱ Εὐρωπαῖοι καὶ οἱ Ἀμερικανοί.

ΤΕΛΟΣ

3

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

007000012964

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΑ

ΔΕΠΑΣΤΑ-ΣΦΥΡΑ-ΓΕΡΑΡΔΟΥ

ΕΝ ΓΑΛΑΤΑΙ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

ὁδῷ Μαχμουδιέ, ἄριθ. 5

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΕΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚῃ

ὁδῷ Φραγκομαχαλῆ, παραπλεύρως τῆς Δυτικῆς Ἐκκλησίας.

ΝΕΩΤΑΤΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ ΤΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

ΣΑΓΚΑ ΜΙΧΑΗΛ Π., καθηγητοῦ ἐν τῇ Μ τοῦ Γ Σχολῆ, τῷ Ζωγράφειφ καὶ τῷ Ἑλληνογαλλικῷ Λυκείῳ, **Γραμματικὴ τῆς Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Γλώσσης**, διὰ τὰ Ἑλληνικὰ σχολεῖα καὶ τὰς ἀνωτέρας τάξεις τῶν ἀστικῶν σχολῶν, μετ' ἀσκήσεων πρὸς ἐφαρμογὴν τῆς γραμματικῆς διδασκαλίας, ἔκδοσις νέα.

ΜΕΓΑ Α. Ε. Κοσμογραφίας Πρακτικὰ Μαθήματα, πρὸς χρῆσιν τῆς Γ' τάξεως τῶν Δημοτικῶν καὶ Ἀστικῶν Σχολείων καὶ τῆς Γ' τῶν Προγυμνασίων ἀρρένων καὶ θηλέων, ἐπὶ τῇ βάσει δοκίμων ἀγγλικῶν καὶ γαλλικῶν συγγραμμάτων μετὰ 35 καλλιτεχνικῶν εἰκόνων, ἔκδοσις Γ' βέλτιον μετερρυθμισμένη.

ΠΑΝΤΑΖΙΔΟΥ ΧΡΗΣΤΟΥ Γ., δ. φ., **Ἑλληνικὰ Ἀναγνώσματα τῶν πέντε πρώτων σχολικῶν ἐτῶν**, μετὰ πολλῶν καὶ λαμπρῶν ἐν τῷ κειμένῳ εἰκόνων.

Ἔτους σχολικοῦ Α' τεύχος α': **Ἄλφει βητάριον**, ἔκδ. γ', βελτίων.

Ἔτους σχολικοῦ Α' τεύχος β': Ὕμνοι, προσευχαὶ πα. ἀριθμία, διηγήματα, παροιμίαι, σίνιγματα, προσηγοριαιολογία, ἔκδ. β', βελτίων.

Ἔτους σχολικοῦ Β': Ἐθρσκεία, μῦθοι βίος καὶ περιπέτεια τοῦ **Ροβινσῶνος**, πραγματογνωσία, ἔκδ. β', βελτίων.

Ἔτους σχολικοῦ Γ': Ἐθρσκεία **Ὀμήρου Ὀδύσσεια**, ἠθικά διηγήματα, φυσιογνωσία, λεξικόν, ἔκδ. β', βελτίων.

Ἔτους σχολικοῦ Δ': Ἐθρσκεία, **Ἀναγνώσματα** ἐκ τοῦ **Ἡροδότου**, ποικίλα ἱστορήματα καὶ διηγήματα, φυσιογνωσία, λεξικόν, ἔκδ. β', βελτίων.

Ἔτους σχολικοῦ Ε': Νέα γλῶσσα, ἀγία Γραφή, ἀρχαία γλῶσσα, λεξικόν, ἔκδ. δ' βελτίων.

Τιμᾶται ἄδειτος γρόσια 6 1/2, χαρτόδετος 7 1/2.